

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: Jože Košnjek

Ob 35-letnici izhajanja odlikovan z Redom zaslug za narod s srebrno zvezdo

LETO XXXVI

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Zlato, ki se mu pravi gnojilo

Nekaj slovensko (in gorenjsko) kmetijstvo oktobra in novembra prejelo od tovarne INA Kutina niti kilograma umetnih gnojil

Kutina — Predstavniki slovenskih kmetijskih organizacij so lani septembra podpisali s tovarno mineralnih gnojil INA Kutina sporazum o gospodarnem poslovno-tehničnem obvezanju. S tem so kmetijci sprejeli obveznost, da bodo v dveh letih prejeli 800 milijonov dinarjev in jih porabili za dokončanje druge in izgradnje nove tovarne mineralnih gnojil, proizvajalec pa naj bi v naslednjih petnajstih letih zagotavljal redno preskrbo slovenskega kmetijskega trga s tem pomembnim proizvodnim materialom. (Mimo tega: gorenjski porabniki bodo prejeli tovarni 54 milijonov dinarjev, od tega Kmetijsko-živiliški komitej Gorenjske 10,9 milijonov, Gorenjska kmetijska zadruga 31,2 milijona, zadruga Škofja Loka 8,8 milijona, Srednja vas — Bohinj 1,4 in 1,7 milijona dinarjev). Denarji so bili zbrali tako, da bi kmetje in

kmetijska posestva pri nakupu vsakega kilograma gnojila prispevali dva dinarja za izgradnjo nove tovarne. Slovenski (in gorenjski) porabniki so doslej svoje obveznosti izpolnili. Kutini so plačali že tri od štirih obrokov (skupaj 580 milijonov dinarjev), zadnjega pa bodo do konca aprila prihodnjega leta. Isti samoupravni sporazum predvideva tudi devizno soudeležbo za nakup uvoženih surovin — 60 dolarjev za tono dobavljenega gnojila. Do 1. oktobra bi morali slovenski porabniki plačati Kutini 5,7 milijonov dolarjev, vendar so — tako trdijo v tovarni INA — doslej zbrali le 1,7 milijona. Medtem je vrednost dolarja precej porasla in prišlo je do velikih tečajnih razlik, ki danes bremenijo slovenske kupce gnojil že za 250 milijonov dinarjev.

Tovarna se je zaradi velike odvisnosti od uvoza, neurejenih cen, visokih obresti za novo tovarno in nepri-

znanih tečajnih razlik znašla v težavnem gospodarskem položaju, ki ga zdaj rešuje tako, kot ve in zna. Po vzorcu nekaterih drugih zgubarjev je predložila porabnikom »samoupravni sporazum o pokrivanju škode« (beri: izgube!), ki ga sama imenuje kot »pot za preživetje«, slovenski kmetijci pa kot izsiljevanje. Po tem sporazumu naj bi porabniki iz naše republike za pokritje »škode« v zadnjem četrtletju zbrali okrog 150 milijonov dinarjev. Slovenija je podpis sporazuma odločno zavrnila in to je bil tudi razlog, da v oktobru in novembru tovarna INA Kutina ni dobavila slovenskim kmetom niti kilograma gnojil. V začetku decembra sta se strani sporazumeli o medsebojnih obveznostih; to pa obeta, da bo Slovenija do konca leta dobila še preostale dogovorjene količine gnojila (15 tisoč ton).

Najbrž ni treba posebej poudarjati, da bo v bitki za preživetje INA načrtovala do konca leta 1,6 milijarde izgube, krajši konec potegnil kmet. Gnojila so se od lanskega novembra že itak podražila za 85 odstotkov. Nadaljnje povečevanje tečajnih razlik med dinarjem in dolarjem, vse večje izgube tovarne INA in velike težave pred pričetkom obratovanja nove tovarne ne obetajo, da bi sedanje cene kaj dolgo zdržale. Nadaljnja skokovita dražitev gnojil (če se po vzoru Srbije, Kosova in Črne gore tudi v Sloveniji ne bomo odočili za uvedbo regresa za gnojila) bo imela občutne posledice — manjšo pridelavo in prirejo. To še toliko bolj zaskrbljuje, ker že zdaj v družbi evropskih kmetijcev zardevamo do ušes — po količini porabljenih umetnih gnojil na hektar smo na predzadnjem mestu, za nami je le sosedja Albanija!

C. Zaplotnik

Kriminalna dejanja naraščajo

Kranj — V devetih mesecih letošnje se je na Gorenjskem povečalo število kaznivih dejanj. Delavci ONZ Kranj so javnemu tožilstvu poslali kazenske ovadbe za več kot 3300 kaznivih dejanj, kar je skoraj za 1500 primerov več kot pa v lanskih devetih mesecih. Večji del kaznivih dejanj sodi v prejšnji kriminal. Pri tem je največ kaznivih dejanj — okoli 2500 — zoper družbeno in zasebno premoženje. Najbolj je poraslo število tatvin, velikih (vlomih) tatvin ter poškodovanja tuje lastnine.

Porasla so tudi kazniva dejanja gospodarskega kriminala. V devetih mesecih letos je bilo odkritih 264 kaznivih dejanj, kar je za 22 odstotkov več kot lani v enakem obdobju. Še posebej je poraslo kupčevanje z zlatim denarjem in tujo valuto, ponarejanje vrednotnic, razen tega pa tudi zloraba položaja, nevestno gospodarjenje, poseben primer goljufije, nedovoljena trgovina in tihotapstvo itd. Po drugi strani pa je manj nekritičnih čekov, verjetno zaradi strožjega nadzora bank pri izdajanju čekovnih blanketov.

Kategorizacija kmetijske zemlje v jeseniški občini

Na pretek neplodne zemlje

Jesenjski občini je dovolj zemlje, ki ni primerna za kmetijsko rabo, zato ne more biti nobenega razloga ali izgovora, da bi posegali po najboljših njivah in travnikih — Veliko vrzihnega denarja bo treba zbrati, da bodo odpravili posledice preteklih napak pri gospodarjenju s prostorom.

Jesenice — V jeseniški občini, kjer prevladujeta hribovsko in vinogorsko kmetijstvo, je le malo za kmetijsko rabo primerne zemlje. Zemljišča prve in druge kategorije, kamor štejemo najboljše njive in travnike, so le 881 hektarov ali vsega 2,35 odstotka celotne površine občine. V kmetijsko-zemljiški skupnosti na Jesenicah se dobro zavedajo, da se v kmetijstvu slabo pisalo, če bodo nova zakonodaja in prostorski načrti trajno varovali le najbolj plodna zemljišča. Od izdelovalcev prostorske dokumentacije bodo zahtevali, da trajno namenijo kmetijski zemljišča od tretje do šeste kategorije in da preprečijo pozidavo kmetijskih jeder (vrtov ob kmetijskih poslopjih) in spreminjanje hlevov, senikov in ostalih kmetijskih objektov v bivalne prostore ali celo v turistične hišice. Varljiv je podatek, da je v občini le 41 hektarov zemljišč, ki jih je treba izsušiti. Takšnih površin je precej več, najbolj razširjena pa so travna območja v Ratečah, ob Savi v Kranjski gori, Gozd Martuljku in na Blejski Dobravi ter v okolici povirkov na jeseniških planinah.

Dobro desetino celotne površine v občini (4093 hektarov) predstavljajo zemljišča šeste kategorije — to so višje ležeči travniki, pašniki, senice, grmišča in mladi gozd, kjer je zaradi nagiba, kamnitosti in druge dostopnosti otežkočena ali povsem onemogočena uporaba kmetijskih strojev. Vse več teh površin se zarašča. Za to je več razlogov, med drugim tudi napake preteklih načrtovalcev in gospodarjev s prostorom, ki se niso zavedali, da bodo kmetje, s tem ko so jim pozidali kmetijsko zemljo v nižini, opustili kmetovanje tudi na višje ležečih travnikih in travnikih. Posledice preteklih napak skušajo zadnja leta izboljšati z agromelioracijskimi deli, toda že zdaj je povsem jasno, da teh površin ne bodo oteli zaraščanju in da bodo del teh prepustili gozdarjem.

Domala četrtino celotne površine v občini (8728 hektarov) predstavljajo neplodna in za kmetijsko rabo neprimerna zemljišča. Del teh površin — to velja predvsem za opustele terase in prodišča — je uporabljen za pozidavo, zato res ne more biti nobenega razloga in izgovora, da bi v občini iskali pota za cenejšo gradnjo na plodni in za kmetijstvo pomembni zemlji. Del prostora pa naj bi — tako predlagajo v kmetijski skupnosti — odstopili za pozidavo tudi gozdarji.

C. Zaplotnik

Mladina je tudi naša sedanost

Potem ko so izza govorniškega odra izzvenele besede 26 razpravljalcev, med katerimi je bilo lepo število mladih, ki so z različnih gledišč ocenili probleme mlade generacije, je 9. seja CK ZK Slovenije izzvenela v enotno prepričanje komunistov, da moramo znanje, energijo in sposobnost mladih učinkovito usmerjati v zagon pri ureditvi gospodarske stabilizacije, ker se bodo le tako obenem reševali problemi, ki se posebej zadevajo mlade.

Zlasti mladi so v razpravah poudarjali, da moramo delati predvsem za sedanost in manj govoriti o boljši prihodnosti. Neustrezna štipendijska politika, zastarela vzgoja in izobraževanje, nezaposlenost, pomanjkanje stanovanj, skromna zastopanost mladih v družbenopolitičnem in samoupravnem življenju so konkretni problemi, s katerimi se srečujejo mladi sedaj.

Niso bili kritični le do starejše generacije in družbene stvarnosti nasploh. Menili pa so, da je narobe, ker pri nas še vedno vzgajamo s patosom in himničnostjo, zgodovinskim heroizmom in naštevanjem naravnih bogastev, zelo malo pa povemo o sedanosti, v katero vstopa mlada generacija. Čeprav mora biti domoljubje temelj vzgoje, je vendarle treba priznati zgodovinsko resnico, da prav mladina vedno znova spreminja podobo sveta, ki so jo ustvarili pred njo.

Enako kritični so bili do mladinske organizacije — Zveze socialistične mladine. Medtem ko je pionirska organizacija zaradi dobre organiziranosti in široko razvejane dejavnosti množična, je pri Zvezi socialistične mladine še vedno najboljše organiziran vstop oziroma sprejem. Kasneje mladi delo mladinske organizacije spoznavajo največ prek gradiv občinskih konferenc ZSMS, ki se jim zdijo nerazumljiva in pretežka; na sestankih, za katere pravijo, da so dolgočasni, ker mladinski aktivisti največkrat le ponavljajo besede starejše generacije oziroma sklepe drugih družbenopolitičnih organizacij; v krajevni skupnosti, ko spomladi organizirajo očistevalno akcijo ali kadar potrebujejo nekaj recitatorjev na obisku krajevnih funkcionarjev v domu upokojencev; v OZD, ko je treba zaradi ustrezne sestave v samoupravne organe evidentirati tudi nekaj mladincev.

Tako izsušene osnovne organizacije ZSMS ne morejo biti kovnica kadrov za Zvezo komunistov. Zato ZK sprejema mlade v svoje vrste »na upanje« in se šele z delom v Zvezi komunistov izkaže upravičenost njihovega sprejema.

In nazadnje se čudimo, da večina mladih stoji ob strani in v mladinski organizaciji ne delajo in da so v Zvezi socialistične mladine aktivni predvsem forumi. Čudimo se, da mladi ne znajo uveljavljati svojih predlogov in nimajo poguma, da bi odločneje zastavili besedo pri reševanju družbenih vprašanj, ki so zanje ključnega pomena. Pogosto molčijo tudi mladi komunisti.

To je v sedanjih težkih časih slabo. Zato je CK ZKS svoj plenum namenil prav tem vprašanjem in odgovornosti komunistov za razmere v ZSMS. Na vsa seveda ni mogel odgovoriti, med sklepi pa je jasno poudarjeno, da položaj mladih ni odvisen le od starejše generacije, niti le od mladine, temveč od skupne pripravljenosti in poguma za spreminjanje razmer.

L. Bogataj

DANES V GLASU

3. stran:

Zakaj izstopi in črtanja iz zveze komunistov

5. stran:

V Radovljici podelili

Linhartove plakete

7. stran:

Glasova akcija — stroški ogrevanja na Gorenjskem

9. stran:

Dolgoprstneži ne počivajo

16. stran:

Kako se Gorenjska prilagaja električnim mrkom

Je sneg presenetil? — Za konec tedna napovedano sneženje je očitno presenetilo vzdrževalce cest, saj niso bili tako organizirani, da bi lahko pravočasno posuli najpomembnejše odseke. Tako je moral ostati v nedeljo od poldneva do 13. ure zaprt Jelenov klanec v Kranju, saj zaradi poledenela ceste promet ni bil mogoč, poledenela in neposuta je bila tudi cesta od Preddvora proti Kokri, ki so jo delavci Cestnega podjetja posuli šele popoldne, enako je bilo tudi z regionalno cesto Kranj—Brnik in z magistralno cesto Kranj—Jepra.

Za 11 odstotkov višje pokojnine

Še pred novoletnimi prazniki bodo upokojenci dobili pokojnine, ki bodo povišane za 11 odstotkov. Sklep o takšnem povečanju je sprejela že v oktobru skupščina skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja Slovenije. Januarsko povečanje pokojnin je le akontacija, saj bo dokončna uskladiitev z gibanjem osebnih dohodkov poračunana tja do marca, ko naj bi se pokojnine popravile še za slabe 3 odstotke. Sicer pa so se pokojnine letos povečale trikrat, tako da je povečanje v tem letu pristalo na odstotku 17,5.

V Sloveniji znaša najnižja možna pokojnina za polno pokojninsko dobo 8293,80 din, najnižja starostna za 15 let zavarovne dobe pa 3415,09 din za moškega in 3902,97 din za žensko. Varstveni dodatek seveda takšno pokojnino lahko poveča na 6342,25 din oziroma na 6976,55 din. Najvišja možna pokojnina v Sloveniji pa znaša 37.851,77 din za polno pokojninsko dobo. Za 15 let zavarovne dobe pa je najvišja možna pokojnina 15.586,02 din za moškega in 17.812,60 din za žensko. Najvišjo možno pokojnino v Sloveniji prejema 166 upokojencev, od tega 126 starostnih, 8 invalidskih in 36 družinskih upokojencev. Povprečna starostna pokojnina borcev NOV pred 9.9.1943 oziroma 13.10.1943 znaša 17.040 din, invalidska 15.253 din, družinska pa 11.474 din. Po medletni uskladitvi znaša zajamčena borčevska pokojnina 15.005 din. Povprečna pokojnina nosilcev partizanske spomenice znaša 28.041 din, invalidska 25.952 din in družinska 17.820 din. Pokojnino po posebnih predpisih v višini limita za leto 1983, to je 48.670,50 din prejema 31 upokojencev. Najvišja možna izjemna pokojnina (prejemajo jo trije upokojenci) pa znaša letos 48.797,50 din.

24. novoletni sejem

kranj, 9. - 19. 12. '83

V ČASU SEJMA POKRITO DRŠALIŠČE OBRATUJE

- ugodni nakupi blaga široke potrošnje, bele tehnike in kmetijske mehanizacije
- nova in rabljena smučarska oprema
- velika izbira novoletnih daril in darilnih zavrtkov

poslovno
prireditveni
center
gorenjski sejem
kranjFRELIN MIHA
KAM. GORICA 69

PO JUGOSLAVIJI

Dokazi uspeha

Jugoslavija in Mehika sta dokaz uspeha med več kot 40 državami, katerim mednarodni denarni sklad pomaga, da bi se rešile iz gospodarske krize. Tako se glasi ena od ocen, ki so jih poslovni moški iz Jugoslavije slišali v petek v New Yorku od visokih funkcionarjev mednarodnega monetarnega sklada, svetovne banke, State Departmenta in ministrstva za trgovino. Zbrali so se na sestanku ameriško-jugoslovanskega gospodarskega sveta, organizacije, ki so jo leta 1974 ustanovile ameriške družbe, zainteresirane za gospodarsko sodelovanje z našo državo. Glavni namen sestankov je, da se tamkajšnji poslovni svet seznani z jugoslovanskim gospodarskim položajem.

Srečanje
Alpe — Jadran

V Gorici se je izteklo drugo kulturno srečanje dežel Alpe-Jadran, ki je bil o skupaj s 17. srednjeevropskim posvetovanjem posvečeno proučevanju šolstva in tiska v nekdanjih deželah Avstroogrske v trikotniku Alpe-Jadran-Podonavje. Ob tej priložnosti so tudi naredili razstavo, ki z več kot tisoč predvsem italijanskimi in slovenskimi tiskanimi viri predstavlja šolsko in publicistično dejavnost na Goriškem.

Štirideset izrednih
vlakov za zdomce

Čeprav bo za božične in novoletne praznike prišlo v domovino veliko naših zdomcev z osebnimi avtomobili, je letos izredno zanimanje za prevoz z vlakovi. Večina od 29 izrednih vlakov, ki so jih že pripravili pri ŽG Ljubljana, je že razprodana. Čez mejni prehod Jesenice bo pripeljalo 27 vlakov, 2 vlaka pa prek Sežane in Maribora. Za povratek pa je rezerviranih 11 izrednih vlakov.

Povečan izkop

Rudarji v zasavskih premogovnikih so tudi v soboto delali v treh izmenah, v nedeljo pa rudarji dopoldanske izmene. Po sklepu delavskega sveta bodo do konca leta delali vse sobote v treh izmenah in v nedeljo v eni izmeni, dogovarjajo pa se, da bi takšen delovni čas veljal tudi prve mesece prihodnjega leta. Večji izkop premoga je potreben zaradi skrajne obremenitve termoelektrarn.

Komite o ekonomski
stabilizaciji

Jezersko — Konec minulega tedna je kranjski občinski komite na dvodnevni seji obravnaval dolgoročni program uresničevanja ekonomske stabilizacije v občini Kranj, ki ga je kot osnutek pripravila komisija izvršnega sveta občine Kranj. Člani komiteja občinske konference so razpravljali tudi o osnutku občinske resolucije za prihodnje leto, razpravljali o poročilu o javni razpravi o aktualnih idejnopoličnih vprašanjih položaja mladih ter se dogovorili tudi o organizaciji in vsebini programsko volilnih konferenc osnovnih organizacij ZKS v decembru in januarju. Seje sta se udeležila tudi Milica Ozbič, članica CK ZKS, ki je s člani občinskega komiteja ZK Kranj razpravljala o nekaterih vprašanjih družbenoekonomskega razvoja in ukrepih za gospodarsko ustalitev v prihodnjem letu, medtem ko je Marjan Markovič, delegat v zboru republike in pokrajinski skupščine Jugoslavije govoril o sklepnem delu dolgoročnega programa ekonomske stabilizacije.

Zamenjati nedelavne aktiviste

Pri občinski konferenci SZDL na Jesenicah se zavzemajo za aktivno delo članstva v prihodnjih štirih letih — Mesto dogovaranja in odločanja

Jesenice — Pri občinski organizaciji Socialistične zveze delovnega ljudstva na Jesenicah se zavedajo, da bo delo zveze v prihodnjem obdobju potekalo v še bolj zaostreni gospodarski in tudi politični situaciji v svetu, zato se zavzemajo za takšne temeljne usmeritve, ki smo jih že sprejeli na kongresih zveze komunistov ter v okviru dela in programa republiške konference SZDL.

V vseh okoljih, kjer dela Socialistična zveza, naj bi zagotovili mobilizacijo delovnih ljudi in občanov pri reševanju ključnih družbenih problemov ter frontno usklajevanje in aktivnost ob razreševanju perečih vprašanj ter uresničevanje planov družbenoekonomskega kot družbenopolitičnega razvoja občine in družbe v celoti.

Jasno je, da se morajo tudi člani Socialistične zveze lotiti svojih nalog pri uresničevanju aktivnosti dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije, utrjevanje in razvijati delegatski sistem ter razvoj samoupravnih socialističnih odnosov in v družbi nasploh, uresničevati naloge s področja SLO in družbene samozastite, SZDL pa mora ostati mesto dogovaranja za družbenopolitično aktivnost vseh socialističnih subjektivnih sil naše družbe.

Ko bodo člani občinske konference SZDL Jesenice sprejeli usmeritve za svoje delo za naslednja štiri leta, bodo morali največ svojih sil in prizadevnosti posvetiti pripravi na izvolitev nosilcev delegatskih dolžnosti, ki jim prihodnje leto potoče prvi mandat, se aktivno udeleževati in sodelovati v javnih razpravah osnutkov in predlogov o politiki

Prednovoletno
srečanje invalidov

Jesenice — Društvo invalidov Jesenice bo v soboto, 17. decembra, ob 16. uri pripravilo v prostorih društva upokojencev Javornik — Koroška Bela tradicionalno prednovoletno srečanje za svoje člane in njihove sivojce. Prijave z vplačilom 300 dinarjev, v kar je vračunana tudi večerja, sprejemajo poverjeniki društva v krajevnih skupnostih in v pisarni društva. Na srečanju bo za prijetno razpoloženje igral trio Bohinj.

J. Rabič

Sklic skupščine
Planinske zveze
SlovenijeOdločanje
o spremembah
statuta

Ljubljana — V soboto, 17. decembra, bo v družbenem centru Ljubljana-Bežigrad 16. redna skupščina Planinske zveze Slovenije. Na njej bo med drugimi poračal predsednik Tomaž Banovec o delu slovenskih planincev v minulih dveh letih. Razen sprejema članarine in naročnine za Planinski vestnik v 1984. letu pa izvolitvi novega vodstva PZS bodo delegati namenili pozornost razpravi o predlogih za spremembo in dopolnitev statuta PZS ter sprejemu tega dokumenta.

Posebna komisija za pripravo statuta, v kateri so sodelovali predstavniki savinjskega, zasavskega, gorenjskega in ljubljanskega meddruštvenega odbora planinskih društev, je med obsežno obdelavo gradiva upoštevala pripombe izvršnega odbora PZS in dala pobude za določene spremembe ter dopolnitve. Osnutek statuta je skupaj z drugim gradivom PZS poslala vsem društvom in meddruštvenim odborom, kjer v teh dneh usklajujejo predloge, pripombe in stališča. Sklicatelj skupščine priporoča, da bi delegati na njej sporočili že skupno dogovorjene pobude, v razpravo pa naj bi se kot gosti aktivno vključili tudi predstavniki meddruštvenih odborov.

(S)

uresničevanja družbenega plana razvoja ter sproti spremljati rezultate gospodarjenja v vseh okoljih. Pomembne bodo odločitve na področju skupne in splošne porabe, naloge pri utrjevanju miselnosti in zavesti delovnih ljudi in občanov o ravnosti nadaljnjega uresničevanja in razvoja delegatskega sistema, pri kadrovski politiki in pri preskabi. Odločno morajo člani stremeti za tem, da se zamenjajo vsi nedelavni aktivisti in da Socialistična zveza v slehernem okolju resnično postane mesto dogovaranja in razreševanja perečih problemov, s katerimi se v okolju, kjer živijo, srečujejo delovni ljudje in krajin.

Ne nazadnje ima Socialistična zveza številne odbore in sekcije, društva in koordinacijske odbore, kjer lahko najde svoje interesno področje sleherni delavec in krajan, kjer lahko tudi pomembno prispeva in pomaga pri razvoju posameznega kraja, občine, družbe nasploh.

D. Sedej

Usposabljanje
komunistov

Jesenice — V začetku novembra se je v okviru programa izobraževanja in idejnopoličnega usposabljanja članstva Zveze komunistov jeniške občine začela dopisna šola marksizma. Zaradi premajhnega interesa med člani ZK so oddelek organizirali skupno za občinski organizaciji ZK Radovljica in Jesenice. Začetek trimesečnega seminarja iz teorije in prakse marksizma pa so zaradi premajhnega števila članstva predstavili v februaru prihodnje leto.

Pri občinski organizaciji ZK je skoraj četrtina bodočih sekretarjev že opravila eno od oblik idejnopoličnega usposabljanja, medtem ko načrtujejo, da bodo decembra in januarja prihodnje leto pripravili za vse nove člane sekretariata ZK posebne posvete. Po teritorialnem principu načrtujejo prvi posvet članstva osnovnih organizacij krajevnih skupnosti in delovnih organizacij zgornjesavske doline za 21. december v Mojstrani. Pogovarjali se bodo o konkretnem delu, aktualnih nalogah komunistov v sedanjem trenutku ter o metodah dela v osnovnih organizacijah. Ostane jim še šest skupin, ki jih bodo sklicali januarja.

Decembra jih čaka tudi seminar na temo o vodenju v delovnih organizacijah in vlogi Zveze komunistov. Tako bodo seznanili člane ZK o samoupravljanju, tehnologiji, vodenju, predvsem pa o vlogi Zveze komunistov v delovnih organizacijah.

D. S.

Društvo gojiteljev malih živali Kranj
Premalo cenjeno
ljubiteljstvo

V združenem domu na Primskovem bo od 15. do 18. decembra zanimiva razstava malih živali — Živinorejska poslovna skupnost je že dojela ekonomsko pomembnost tovrstnega malega gospodarstva, do občin pa to spoznanje žal še ni prodrlo.

Kranj — V Sloveniji je danes 15 društev gojiteljev malih živali. Do 1977. leta so se ta društva imenovala Društvo rejcev malih živali. Ker pa reja pomeni pridobitništvo, so se takrat preimenovala v društva gojiteljev malih živali, saj izraz gojitev pomeni ljubizen do nečesa.

Med največjimi in najaktivnejšimi društvi je danes kranjsko, ki se po tej plati lahko primerja samo še z mariborskim. Lani je kranjsko društvo praznovalo že 50-letnico obstoja. Ob tej priliki so bili člani kranjskega društva tudi prireditelji 4. republiške razstave malih živali, ki je bila v Retečah pod pokroviteljstvom kranjske tovarne Ibi.

Menim, da družba danes gojiteljem malih živali kot ljubiteljski dejavnosti posveča premajhno skrb. Ni nam še prišlo v zavest, da je od ljubiteljstva samo še korak do pomembne ekonomske vrednosti. Za primer naj povem, da so med našimi člani gojitelji perutnine, kuncev, golobov, ptic in drugi. Včasih je bilo zakoreninjeno prepričanje, da je meso kuncev hrana za reveže. Danes pa je to redka vrsta mesa, ki ni pod udarom strogih uvoznih omejitev v državah EGS. Tako na primer Madžarska vsako leto izvažata izredno velike količine kunčjega mesa v države. V Parizu na primer pojedjo v enem mesecu več kunčjega mesa, kot ga Jugoslavija pridelava v enem letu.

Zadnje čase smo pri nas malo bolj prislunili tem ekonomskim možnostim. V Živinorejski poslovni skupnosti Slovenije je ta ugotovitev že prodrla, do občin pa to spoznanje žal še ni prišlo. Naše društvo je uspelo navezati stike s Šeširjem iz Škofje Loke, ki mora na leto uvoziti okrog 15 milijonov

NAŠ SOGOVORNIK

Čim manj
sestankovanja
in več akcij

Tako je vodilo tržiških mladincev za delo v prihodnjem obdobju — Podrobnejšo razlago je podal novi predsednik občinske konference ZSMS Tržič Boštjan Zadražnik

Tržič — Sedanji gospodarski in politični položaj zahtevata od vsakega posameznika, da se še aktivneje kot prej vključi v razreševanje družbenih problemov. Žal pa v vseh družbenopolitičnih organizacijah — pri tem mladinska ni nikakršna izjema — ugotavljajo, da med večino članov ni pravega zanimanja za delo. »Mladi sprašujejo, kaj naj delajo v mladinski organizaciji, češ, saj jim ničesar ne daje. Ko pa se ustavijo pred določenim vprašanjem, najsibo pred problemom stipendiranja ali zaposlitve, zahtevajo pomoč prav od 'svoje' organizacije, pravi predsednik občinske konference ZSMS Tržič Boštjan Zadražnik.

V naslednjem obdobju je prvenstvena naloga občinske konference, da pritegnemo v delo mladinske organizacije čim več mladih. Ne s sestankovanjem, ki so ga naveličani, ampak s konkretnimi akcijami. Tako smo se odločili, da bomo redno pripravljali okrogle mize in tematske večere, na katerih bomo spregovorili o problemih, ki mlade najbolj žulijo. Konec novembra je bila okrogla miza na temo Marksizem in razorožitev, ki je vsebinsko zelo uspeša, udeležba na njej pa je bila dokaj skromna. Upamo, da bomo med mladimi in tudi drugimi občani zbudili več zanimanja za razpravi o neracionalnem zaposlovanju mladih, o stanovanjskih problemih mladih, o stipendijski in kadrovski politiki, o alkoholizmu in narkomaniji ter podobnih vprašanjih.

Okrogle mize in tematske večeri bodo ob tradicionalnih oblikah dela ZSMS torej osnovna usmeritev tržiških mladincev, v katero bodo skušali pritegniti tudi srednješolce in študente, ki so zdaj najbolj odtrjeni od dogajanj v svoji organizaciji oziroma občini.

»Tudi povezava z osnovnimi organizacijami ZSMS bo poslej bolj živa in stalna,« je dejal Boštjan Zadražnik. »Člani predsedstva občinske konference bodo ob zadolžitvah za delo na določenem področju skrbeli še za povezavo z določenimi osnovnimi organizacijami. V njih bomo gledali na denarne in prostorske pogoje skušali spodbuditi klubsko dejavnost, tako da bodo mladi koristno preživljali prosti čas. V ta namen smo kot posebno obliko izobraževanja — mladinska politična šola in različni seminarji seveda še ostajajo — ustanovili klub mladih predavateljev, ki bo skrbel za izobraževanje članov v osnovnih organizacijah.

»Med neaktivnimi mladinci so še posebej izpostavljeni kritiki mladi komunisti,« je nadaljeval Boštjan Zadražnik. »Ugotovili bomo, ali ne delajo samo v mladinski organizaciji ali tudi v zvezi komunistov ne. Če jih s konkretnimi akcijami ne bomo uspeli spodbuditi za delo, ni drugega izhoda, kot da vrnejo partijsko izkaznico. Enako dosledni bomo tudi pri predlaganju novih članov v zvezo komunistov. Predlagali bomo le tiste, ki bodo aktivni v mladinski organizaciji.

»Menim, da ima družba premalo posluha za reševanje problemov, ki tarejo mlade, a zato ni rečeno, da so to samo mladinski problemi. Decembra se bomo člani predsedstva občinske konference ZSMS sestali s člani predsedstva občinskega komiteja ZKS Tržič. Pogovarjali se bomo predvsem o neaktivnosti mladih komunistov, o stanovanjski problematiki mladih, zaposlovanju mladih izobražencev, o družbenoekonomskem položaju mladih, o vključevanju delavcev iz drugih republik, o mladinskem prostovoljnem delu, o problemih družbenih organizacij in društev, skratka, o aktualnih nalogah ZSMS. Izpostavili bomo tudi prostorsko utesenjenost občinske konference, saj v pisarni, natrpani z omarami in papirji, ni mogoče dobro delati. V občini so številne dvorane, ki bi bile lahko boljše izkoriščene tudi za dejavnosti mladih. Pričakujemo, da bomo na vsa ta vprašanja ob razumevanju tržiške družbe našli rešitve oziroma vsaj poti za postopne rešitve.

H. Jelovčan

Anton Žumer je drugo leto predsednik društva gojiteljev malih živali Kranj. Pred leti je osvojil tretjo nagrado na evropski razstavi za kunce — velike činčile. Zdaj goji bele in rdeče novozelandske. S to ljubiteljsko dejavnostjo se ukvarja že od mladih let in po njegovi zaslugi je bila ustanovljena tudi Zveza društev gojiteljev malih živali Slovenije. Piše tudi za revijo Moj mali svet in Kmečki glas. Skratka, tovrstna ljubiteljska dejavnost mu zapolnjuje prosti čas, ki mu ostaja po službi na letališču Brnik, kjer je vodja meteorološke postaje.

Razstavljenih bo okrog 300 živali. Prikazani bodo kunce, golobi, okrasna perutnina, različne vrste ptic, morski prašički; za najmlajše bomo pokazali ovce in kozo z mladičkom. Razstavljene so živali bo ocenila posebna strokovna komisija. Organizirali bomo tudi srečanje. Čisti izkupiček od vstopnine, ki bo znašala za odrasle 30, za mladino pa 10 dinarjev (za vrtnice brezplačen vstop), za osnovne šole pa 5 dinarjev) bo namenjen nakupu krme za zunanje ptice. Razstavljene živali bodo tudi naprodaj. Na razstavi bo na voljo tudi različna strokovna literatura. Želimo si, da bi se jo ogledalo čimveč mladih.

A. Zalar

GLAS Ustanovitelji Glasa občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič — Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj — Glavni urednik Igor Slavec — Odgovorni urednik Jože Košnjek — Novinarji: Leopoldina Bogataj, Danica Dolenc, Dušan Humer, Helena Jelovčan, Lea Mencinger, Stojan Seje, Darinka Sedej, Marija Volčjak, Cveto Zaplotnik, Andrej Zalar in Danica Zlebir — Fotoreporter Franc Perdan — Tehnični urednik Marjan Ajdovc — Oblikovalci: Lojze Erjavac, Slavko Hain in Igor Kokalj — List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih. — Stavak TK Gorenjski tisk, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Piljeda 1 — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, redakcija 21-860, odgovorni urednik 21-835, tehnični urednik 21-835, komercialna, propaganda, računovodstvo 28-463, mali oglasi, naročnina 27-980 — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72 — Polletna naročnina 450.— din.

A. Ž.

50 let hladilstva v Škofji Loki

Na tradiciji gradijo kakovost

Začetki hladilstva v Škofji Loki segajo v leto 1933 — Po vojni je proizvodnjo hladilnih naprav prevzel Motor, ki se je kasneje preimenoval v LTH in razvil izredno široko družino izdelkov hladilstva — 35 odstotkov celotnega prihodka bodo letos ustvarili z izvozom

Škofja Loka — Ob prazniku republike so v Loških tovarnah hladilnikov proslavili 50-letnico hladilstva v Škofji Loki. Začetki načrtovanja in razvoja hladilnih strojev namreč segajo že v leto 1929. Brez tuje pomoči in s skromnim znanjem je v takojšnji tovarni za proizvodnjo vodnih turbin stekla redna proizvodnja hladilnih naprav le štiri leta kasneje. Tako leto 1933 v LTH, ki so danes eden največjih proizvajalcev hladilnih naprav v Jugoslaviji, štejejo za začetek hladilne industrije v Škofji Loki in verjetno tudi v Jugoslaviji.

Po osvoboditvi je hladilstvo obudilo podjetje Motor, ki je bilo sicer ustanovljeno z drugačnim programom, vendar so v občini želeli razviti močno kovinsko industrijo s perspektivnim programom, kakršen je bil hladilski. Uspešno so izkoristili nekatera znanja o tem in v sorazmerno kratkem času, od jesni 1954 do jeseni 1955, vključili v redno proizvodnjo hladilne kompresorje in hladilne omare.

S hladilnimi napravami je Motor oral ledino na našem tržišču in program se je dopolnjeval in širil. Sorazmerno zgodaj so se zavedeli pomena razvojno-raziskovalnega dela,

zanj so usposabljali najboljše delavce in v te namene vlagali tudi velika sredstva.

Pomemben trenutek v razvoju današnjih LTH je bilo prav gotovo leto 1957, ko so vpeljali samoupravljanje. Tedaj so izvolili prvi delavski svet in upravni dobor. Po tem letu so vztrajno gradili samoupravne odnose, s čimer so omogočili, da so delavci postali nosilci vseh pomembnejših odločitev. Leta 1973 so samoupravno odločanje še bolj približali delavcem z ustanovitvijo temeljnih organizacij.

Ime Loške tovarne hladilnikov so je prvič pojavilo leta 1960, ko so tedanje podjetje Motor preimenovali. Množino so izbrali zato, ker so že tedaj predvidevali, da se bodo nekoč reorganizirali ter razširili v kombinat, ki je bil tedaj ena od širših oblik povezovanja. Po sprejemu zakona o združenem delu so se odločili za sestavljeno organizacijo združenega dela, ki so jo ustanovili skupaj z delovno organizacijo IGO Ljubljana leta 1982. S tem so se približali cilju, da uskladijo programe, postanejo močnejši tako na domačih kot tujih trgih.

V LTH so se vedno zavedali pomena izvoza in želeli so ga doseči predvsem s kvaliteto. Prvi večji izvozni posel so opravili leta 1963, ko so izvozili slabe 3 odstotke proizvodnje. Letos bodo že 35 odstotkov prihodka dosegli z izvozom. Največ izvažajo v Alžir, Irak, ZDA, Zvezno republiko Nemčijo, Francijo, Dansko, Italijo, Belgijo, DDR in še nekatere druge države. Izvoz so v povprečju letno povečevali za 28 odstotkov, uvoz pa samo za 14, zato so imeli lani že 209-odstotno pokrivanje uvoza z izvozom.

LTH so se začele razvijati v skromnih proizvodnih prostorih v Vincarijih. Tu je nekdanje podjetje Motor podedovalo tekstilno tovarno, ki so jo obnovili in dogradili. Leta 1960 so večino dejavnosti prenesli v industrijsko ceno na Trati, kjer so najprej z udarniškim delom zgradili prvo proizvodno halo. Tu imajo sedaj upravo in proizvodnjo hladilnih strojev in naprav. V Vincarijih sta še Orodjarna in Livarna. Tako imajo LTH v Škofji Loki okoli 44.000 kvadratnih metrov proizvodnih površin, če pa upoštevajo še IGO v Ljubljani, je številka večja za nadaljnjih 15.000 kvadratnih metrov.

Produktivnost so v LTH letno povečevali povprečno za 4 odstotke in sicer z velikimi vlaganji v strojno opremo in tehnologijo. Pri razvoju opreme so veliko naredili domači strokovnjaki in izdelovali stroje, ki bi jih sicer morali uvažati. Ena zadnjih takšnih pridobitev je stroj za navijanje cevi za zamrzovalne skrinje.

Osnovni proizvodni program LTH je hladilstvo, ki obsega naslednje družine izdelkov: toplotne izmenjevalce, kompresorje in hladilne agregate, komercialno hladilstvo, zamrzovalne skrinje, elektromotorje, ventilatorje, male hladilne aparate, transportno hladilstvo, klimatske naprave in toplotne črpalke. Z večino izdelkov pokrivajo dober del domačega tržišča ter tudi tujega. Po domovini imajo razvito servisno mrežo, ki so jo začeli uvajati prvi v Jugoslaviji že pred leto 1960.

Razen hladilstva so razvili še nekaj drugih programov: proizvodnjo brusov, orodjarno, sodobno tlačno livarstvo ter računalniški center.

Sedanje stopnje rasti nameravajo še povečati. Računajo, da bodo v naslednjem srednjeročnem obdobju dosegali naslednje letne stopnje rasti: obseg proizvodnje 4 odstotke, produktivnost 4, zaposlenost 1, rentabilnost 1, celotni izvoz 6 in konvertilni izvoz 12 odstotkov.

L. Bogataj

SANACIJSKI PROGRAMI

Kranj — Na eni zadnjih sej izvršilnega odbora Ljubljanske banke — Temeljne banke Gorenjske so člani obravnavali tudi težave delovnih organizacij pri plačevanju svojih terjatev. V Ljubljanski banki — Združeni banki ima prav Gorenjska največji odstotek terjatev, zaskrbljujoče pa je, da ta trend terjatev še narašča. Dvoje hudih bremen gorenjskih delovnih organizacij so nedvomno devizni dolgi in dolgi na tečajnih razlikah. Ob 9-mesečju so gorenjske delovne organizacije dolgovale 1,167 milijarde dinarjev le za tečajne razlike, a poravnati jim je uspelo le slabih 200 milijonov dinarjev.

Vzrok za neplačevanje terjatev je iskati predvsem v upadanju akumulacije v delovnih organizacijah. Visoki stroški poslovanja poberejo vso akumulacijo. Malo smo naredili za razbremenitev gospodarstva in tudi če smo naredili kaj, je vsa prizadevanja izničila visoka inflacija.

Delovne organizacije svojih dolgov v tečajnih razlikah in deviznih dolgov ne bodo mogle vleči v nedogled. Največje dolžnice so prav največje delovne organizacije na Gorenjskem kot so Sava, Iskra in Železarna Jesenice. Kako rešiti ta težak problem, se bodo predstavniki banke pogovorili z vsako svojo članico posebej. Te dni že teko pogovori.

Tečajne razlike bodo morale organizacije združenega dela nujno plačevati sproti. Za znižanje stanja deviznih terjatev pa bo banka skupaj s članicami pripravila individualne sanacijske programe tako, da bodo te postopno začele poravnati svoje obveznosti. Vire za poravnato deviznih dolgov naj bi delovne organizacije jemale iz deviznih prilivov pri izvozu, iz deviznih sredstev odkupljenih deviz od občanov in iz deviznih sredstev, ki prihajajo v organizacijo združenega dela na osnovi prodaje za dinarje deviznega porekla.

D. Dolenc

Šest alžirskih stažistov je prejelo potrdila o znanju po enoletnem usposabljanju v Kranju. — Foto: H. J.

Pripravljeni za delo v alžirskih tovarnah

Alžirci, bodoči vodstveni delavci v dveh tovarnah obutve, ki gradi Rudis, so sklenili enoletno usposabljanje v srednji tekstilni in obutveni šoli v Kranju — Na sobotni zaključni slovesnosti prejelo potrdila o znanju šest stažistov od skupaj 24 — Vzrok slabega uspeha je predvsem odsotnost od predavanj — Rudis prevzel še gradnjo tretje tovarne obutve v Alžiriji

Kranj — Alžirska narodna družba za proizvodnjo čevljev in predelavo usnja Sonipee je zaupala gradnjo dveh tovarn obutve slovenskemu poslovnemu združenju Rudis. Tovarna v Frendi bo začela s poskusno proizvodnjo prihodnji mesec, tovarna v El Bayadhu pa tri mesece kasneje.

Vendar pa Rudis s svojimi sodelavci ni prevzel zgolj postavitve in opreme tovarn. Tržiški Peko med drugim skrbi za oblikovanje proizvodnega programa obutve, za zagotovitev strokovnjaki bedeli še leto dni po poskusni uvedbi in za izobraževanje alžirskih vodilnih delavcev ter vzdrževalcev. Skrb za usposabljanje vodstvenih delavcev, to je predvsem bodočih mojstrov v obeh tovarnah s po petsto zaposlenimi, pa je prevzela srednja tekstilna in obutvena šola v Kranju.

Tako je pred letom prišlo v Kranj 34 Alžircev, ki so najprej obiskovali tečaj slovenskega jezika, nato pa so se v učilnicah in delavnicah šole ter kranjske Planike usposabljali za zahtevne naloge v proizvodnji obutve, ki jih čakajo v Frendi in El Bayadhu. Pred dnevi je opravljalo izpite 24 stažistov; deset se jih je vrnilo v Alžirijo že med usposabljanjem. V soboto je bila v dijaškem domu v Kranju, kjer so stanovali, slovesnost, posvečena slovesu Alžircev od Kranja in podelitvi potrdil za uspešno opravljen preizkus znanja. Kot je povedal ravnatelj srednje tekstilne in obutvene šole Anton Pelko, uspeh ni najbolj zadovoljiv. Potrdila o znanju je namreč prejelo samo šest alžirskih stažistov, medtem ko bodo morali drugi, predvsem zaradi

številnih odsotnosti od pouka oziroma predavanj — nekateri jih niso obiskali niti tretjino — vrzeli v znanju nadoknaditi ob delu v tovarnah naslednje leto, če bodo naši strokovnjaki še bedeli nad celotno proizvodnjo.

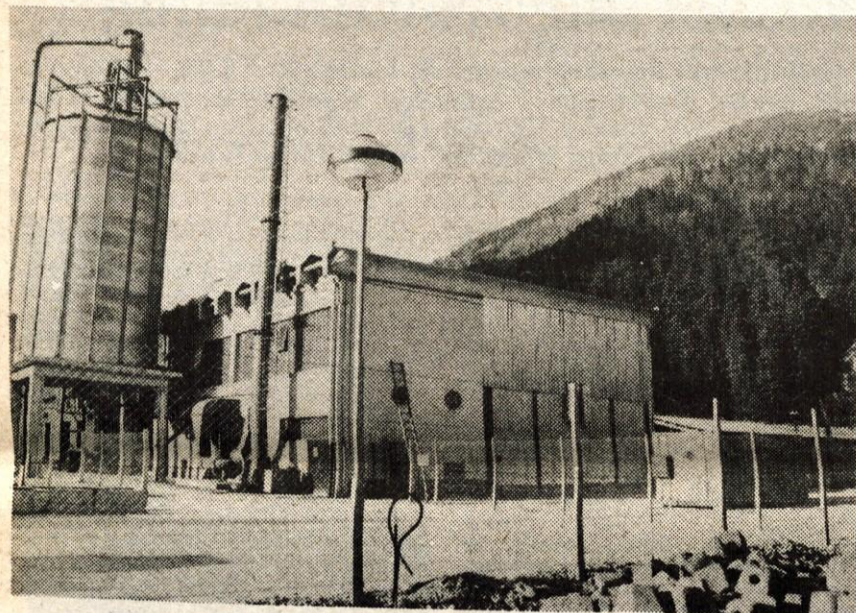
Na slabše učne uspehe je, kot je dejal predstavnik Rudisa, vsekakor vplivala tudi sprememba okolja, kulture, enoletna odsotnost od doma in domačih. Vse te elemente bodo stroški upoštevati načrtovalci podobnega usposabljanja v prihodnje. Sonipee namreč Rudisu poveril še postavitev tretje tovarne obutve v Alžiriji, Bou Saadi. Tudi pri tem projektu sodeloval tržiški Peko s posredovanjem tehnologije in znanja.

Odločitev Sonipee je za naše delovne organizacije laskavo priznanje, plod dosedanjega dobrega dela Alžiriji, ki ne zajema le prodaje blaga in storitev, ampak tudi znanje ene najpomembnejših sestavin v celotnem projektu izgradnje tovarn.

H. Jelovčan

Za 7 milijonov prihrankov

Jesenice — Odbori za gospodarstvo v jeseniški Železarni so v minuli dveh mesecih obravnavali sedemnajst prijav tehničnih izboljšav, koristnih predlogov in idej ter jih najst pozitivno ocenili. Skupni prihranki ali koristi, ki so jih s predlaganimi izboljšavami dosegli jeseniški inovatorji, znašajo več kot 7 milijonov dinarjev, za kar je trideset novatorjev prejelo 414.000 dinarjev posebnih nadomestil ali 5 odstotkov od ugotovljenih koristi.

Lastna energija — V temeljni organizaciji LIP Bled v Mojstrani so modernizirali proizvodnjo in zdaj za svoj proizvodni program uporabljajo lastno energijo. — Foto: F. Perdan

Lastni ostanki so energija

Mojstrana — Delavci LIP iz Mojstrane so se že preselili v novo proizvodno halo, kjer nemoteno teče proizvodnja. V temeljni organizaciji že tudi obratuje nova kotlovnica, v obeh sušilnicah se les suši. Novo kotlovnico kurijo z lesenimi odpadki, kar je velika prednost, saj z lastnimi ostanki dobijo dovolj energije za sušenje lesa in za ogrevanje prostorov. Kurjenje iz silosa je avtomatsko.

Ker so se zavedali, da bo pozimi odpadkov primanjkovalo, so na žagi na Belci postavili silos, iz katerega bodo jemali žaganje za kurjavo.

Modernizacija proizvodnje LIP v Mojstrani je nadvse pomembna, z novim proizvodnim programom jim ne bo treba kupovati polizdelkov. Nadvse pomembno pa je seveda, da smotno uporabljajo ostanki in izkoriščajo lastno energijo.

D. S.

Kreditni za Elan na Brnci

Kranj — Da se je Tovarna športnega orodja Elan Begunje odločila leta 1977 na Brnci v Ziljski dolini na Koroškem ustanoviti podjetje Elan Brnca, je navajala dva pogoja: razbremenitev proizvodnje v Begunjah, zaradi česar je bila na Brnco prenešana celotna proizvodna linija poliuiretan smuči in povečanje proizvodnje kvalitetnih smuči iz materialov, ki bi jih sicer uvažali iz Avstrije. In še en velik vzrok: v novi tovarni je dobilo delo 90 delavcev, Ziljanov, koroških Slovencev. Letno naj bi novoustanovljena firma proizvedla 200.000 parov najkvalitetnejših smuči. V bistvu je to mešano podjetje, v katerega je vložil Elan 80 odstotkov kapitala, Intertrade Celovec in Nordek-Holding Švica pa 20 odstotkov. Podjetje je z redno proizvodnjo začelo leta 1979, do konca leta 1982 pa se je Elanov ustanovitveni delež kapitala povečal na 97,7 odstotkov.

Nekaj slabih zim na tržišču Združenih držav Amerike in Kanade in nerealizirana prodaja smuči v Jugoslaviji zaradi omejitev uvoza sta bila glavna vzroka stagnacije prodaje smuči Elana z Brnce, pripomogle pa so tudi prenizko dosežene prodajne cene in previsoki režijski stroški. Veliko sredstev so pobrale obresti za kratkoročne kredite, ki jih je firma najemala pri avstrijskih bankah. Po naših merilih sicer firma izkazuje

pozitiven rezultat, ker pa se nahaja v Avstriji, je treba upoštevati avstrijske predpise. Obračun poslovanja po avstrijskih predpisih pa Elanovi tovarni na Brnci prikazuje izgubo. Zato je Elan že aprila letos izdelal sanacijski program za izboljšanje poslovanja firme na Brnci v letu 1983 in napoved finančne uspešnosti do leta 1987. V sanacijskem programu predvideva različne ukrepe, kot usposobitev proizvodnje za proizvodnjo smuči višjega cenovnega razreda, povečano kooperacijsko sodelovanje s tovarno v Begunjah, znižanje režijskih stroškov, stalno spremljanje in kontrolo poslovanja, zamenjavo vodstva firme, predvsem pa okrepitev finančne moči firme s povečanjem ustanovitelske vloge.

Prav zaradi nujnosti povečanja ustanovitelske vloge se je Tovarna športnega orodja Elan Begunje obrnila na kreditni odbor Ljubljanske banke — Temeljne banke Gorenjske, da bi ji ta pomagala s krediti. Člani kreditnega odbora so se strinjali, da je Elanov kapital v podjetju na Brnci odločno premajhen, zato so primorani najemati silno neugodne kratkoročne kredite pri avstrijskih bankah, kar seveda stanje še otežuje. Na novembrski seji kreditnega odbora so člani sprejeli sklep, da odobre Elanu v ta namen 121.200.000 dinarjev kredita za trajna obratna sredstva. D. Dolenc

TRGOVSKA DELOVNA
ORGANIZACIJA
nama
LJUBLJANA n. sol. o.

Veleblagovnica Nama v Škofji Loki vabi cenjene goste, da preživijo 19. decembra prijeten večer v njeni restavraciji.

Poleg običajnih gostinskih uslug so delavci Nama pripravili:

- ogled diapozitivov o ekstremnem smučanju: smučanje v žrelo ognjenika, po slapovih, pod morsko gladino, po peskokopih, kamnolomih in stenah Mont Blanka;
- svetovanje o uporabi in hrambi smučarske opreme;
- svetovanje o modnem oblačenju za šport in prosti čas;
- informiranje o modnih trendih za sezono pomlad-poletje 1984.

Srečanje v Namini restavraciji 19. decembra s pričetkom ob 18. uri bo doživetje, ki koristi in razveseljuje!

goden sprejem krstne prizoritve »Tete Mile«

Ob obetavnim velikim načrtom amaterjev, se je gledališka se- v Skofji Loka začela šele v za- decembra. Običajnim težavam amaterjev: težavam pri izbiri igral- ne neusklajenosti terminov se je pridružil še specifičen vzrok za- ker otvoritveno delo sezone še ni bilo dokončano. Vsi štirje avtorji komedije »Teta Mile« so se svojih močeh trudili, vendar je pripravi musicala oziroma opere- nično raznovrstnega dela, ki zah- teva kolektivno delo in večkratno pi- saje ter popravke. S tako zahtev- n projektom se nihče izmed njih ni ukvarjal, vendar pa ima vsak svojem področju kljub mladosti veliko izkušenj. Avtor besedila J. Hozjan je zajel dogajanje s tabor- ne skupine tabornikov, ki jim s svo- jimi »nauki« pridno pomaga nji- gov gost, turist Evgen. Taborniki so- v svoje prikaza problemov in pro- blemov mladostnika v dobi puber-

tete in njegovega konflikta s starej- šo generacijo, ki deluje z vidika in pozicije nezmotljive avtoritete. Pri teh kratkih stikih je Teta Mile tisti ventil, ki sprošča napete trenutke in gladi prehode zaplete. Kljub naslo- vni vlogi je njena vloga v igri poma- knjena v ozadje. Predstavlja sivo eminenco, ki se iz svoje »anonimno- sti« prebije le takrat, ko je ozačje preveč naelektrono in obstaja nevar- nost prehude konfrontacije. Turist Evgen ima lepo izdelan in večkrat preizkušen načrt, kako je mogoče s postopnim razbijanjem ho- mogene celote z večjimi ali manjši- mi zankami izbiti na njeno čelo in si jo podrediti po svojem okusu. Pri ču- ječih in na svojo neodvisnost zelo občutljivih tabornikov mu to seveda ne uspe in se na koncu sprijazni tudi z enakopravnim članstvom v organi- zaciji. Bojanu Pristavcu in Urošu Lovš- nu kot izkušenima glasbenikoma ni

bilo težko napisati zelo spevne in ne preveč zahtevne glasbe. Pristavec se je že kot tabornik izkazal z večimi pesmimi, ki so jih taborniki vzeli za svoje. Prav pesem z naslovom Teta Mile je vključena tudi v igri in daje s hudomušnim bičanjem prvega sre- čanja adolescenta z alkoholom gla- vni zaplet prvemu dejanju trojejan- ske spevoigre. Osnovno temo z uver- turo in zaključkom je prispeval ruti- nirani glasbenik in profesor igranja na kitaro Uroš Lovšin. Z lahkotnimi in uho prijetnimi skladbami pred amaterske pevce ni postavil prehude naloge in so jih lahkotno obvladava- li. Najtežje delo je imel glasbeni aranžer in dirigent Janez Jocič, ki je sicer pevovodja Komornega pevske- ga zbora Loka in zbora Glasbene matic. Vajen zahtevnih skladb in rutiniranih pevcev se je kar težko vživel v preproste skladbe in zares slabe akustične raumere Loškega gledališča. Tudi vsi pevci »oziroma igralci niso člani sicer številnih pev- skih zborov. Zaradi vseh naštetih tež- av je bila kar tretina vseh vaj na- menjena petju in še dodatno je bilo precej dela pri postavitvi pesmi na oder. S samim muzikalnim delom ni bilo večjih težav, saj je mini orkester s flautistko Mojco Jemec, kitaristo- ma Janijem in Iztokom Polakom in Jocičom za pianinom opravil nalogo brez napak pri tem pa so uspešno lo- vili tudi napake pevcev, ki jim je dvojna obremenitev: pevska in igral- ska povzročala največ preglavic. Režijsko je glasbeno komedijo po- stavil na odrske deske sam avtor be- sedila, ki je igro napisal »na kožo« iz- brani oziroma zbrani ekipi igralcev. S tem si je precej olajšal delo, kljub temu da si je po drugi strani tudi omejil režijske možnosti improvizir- anja že vnaprej namišljenim kon- ceptom. V režiji ni bilo nikakršnih presenetljivih novosti, režiser pa je poskrbel, da je dogajanje lepo teklo in so igralci lahko pokazali veliko mero svojega talenta. (nadaljevanje prihodnjici)

Šumijo slapovi domači

Pred kratkim je izšla knjiga uglednega slovenskega geologa pro- fesorja Antona Ramovša »Slapovi v Sloveniji« (Ljubljana, 1983). To je zopet ena izmed dragocenih, strokovno utemeljenih in zanimivih knjig Slovenske matic. Desetletno zbiranje gradiva je dalo 296 strani obse- gajočo knjigo. Podrobno je opisanih nad 180 slapov. Besedila spremlja okrog 140 črno-belih in barvnih fotografij. Posamezni slapovi so stro- kovno opisani. Knjiga pa je tudi kažipot do slapov, saj pisec spretno privede bralca po poteh in stezicah do samega slapu. Potem ga seznani z različnimi zanimivostmi, kot so višina slapu, njegova oblika, način nastanka. Pri tem zvemo, da je naš najvišji slap Čedca nad Jezerskim. Visok je okrog 30 metrov. Največji naš slap je Boka pri Bovcu z višino 106 metrov. V bližini nekaterih slapov je marsikatera geološka zanimi- vost. Celo okamenine je mogoče najti v kamninar pri nekaterih sla- povih.

Opisi slapov so razvrščeni po pokrajinah: slapovi v Julijskih Al- pah, v Karavankah, v Kamniških in Savinjskih Alpah, na Pohorju, na cerkljanskem in idrijskem ozemlju, v škočjeloškem hribovju, v Lju- bljanski kotlini, v Zasavju in na Kozjanskem, na Notranjskem, Do- lenjskem in Kočevskem ter v slovenski Istri. Med podatke o slapovih je A. Ramovš vpletel nekaj literarnih vložkov in nekaj starih slik slapov.

Knjiga o slapovih na Slovenskem je vsestransko zanimivo branje, obenem pa osnovno naše delo o tej snovi. V uvodnih poglavjih so namreč opisani nastanka različnih slapov, pri čemer je večinoma uvede- na nova terminologija.

»Slapovi v Sloveniji« so posvečeni ljubiteljem narave ob petdeset- letnici Prirodoslovnega društva Slovenije. Vrednost knjige je mikavno ocenil dr. Emilijan Cevc z naslednjimi besedami: »Tako je slovenska zemlja spregovorila še z novo govorico — s šumom in hrumotom raz- penjenih voda. Lepote, ki jih knjiga razkriva, niso samo romantične, marveč tudi znanstveno vabljive, da o turističnem pomeni niti ne go- vorimo. In ne smemo prezreti opomina, da gre pri tem za naravno de- diščino, ki jo je treba varovati... Knjiga prinaša mnogo popolnoma novih spoznanj. Gotovo bo dobrodošel priročnik in ljub kažipot ne sa- mo za geologa, pač pa za vse, ki imajo odprto srce za lepote domačije, posebno primeren spremljevalec pa bo tudi pri šolskih poučnih izletih.«

Rajko Pavlovec

delili Linhartove plakete in priznanja

lehnerni dan je lahko kulturni

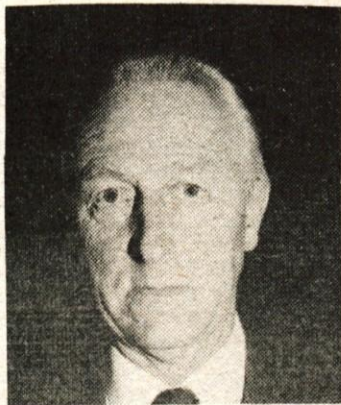
Linhartove plakete, radovljji- priznanja za kulturno de- so letos prejeli Alojz Kos Lesc, Jože Hozjan iz leske v Franc Mendelje z Alenka Bole-Vrabc recitala poezije letos kropskega župni- lojzeta Žabkarja.

Radovljica — V petek, 9. decem- bra Zveza kulturnih organizacij Radovljica in Kulturna skupnost Radovljica pripravili vsakoletno slovo v počastitev spomina očev- skanske dramatike Antona To- rta Linharta.

Prvič je spregovoril Miro Mandeljc, predsednik občinske konfe- deracije SZDL Radovljica in predse- dnik kulturne umetniškega društva Linhart iz Radovljice. Pouda- je pomen Linhartovega prazni- čnega rojstnega dne in da je današnji kulturni utrip ra- dovoljskega ljubiteljstva pre- vodenih akcij do vrhunske kakovosti. Srečujemo se s stiska- mi, pomanjkanjem pro- stora, časa, materialnih sredstev, vendar pa na pomanjkanje razuma in entuziastov. Ljubi- lica dejavnost se poraja med mladi, mladino, občasno smo pri- gotovili umetnika. Za kulturo pa- v pomembne le slovesnosti in kulturni dnevi, na najrationalnejše na- čine lahko vsakdo prispeva, da- naš dan postane kulturni dan. Slovenski pisatelj Ivan Tavčar je bil, kot večno drevo, katerega ko- risti nikoli ne usahnejo, je ob- roč Miro Birk spomnil na Tav- čarjeve besede ter ob tem dejal, da- šenine ne bodo usahnile, za- če s pravičnim odnosom do kul- ture lahko bori prav vsak izmed

Letošnje Linhartove plakete, ki jih podeljuje radovljjska kulturna skupnost, so prejeli:

Alojz Kos iz Lesc, prizadeveni zbi- ralec dokumentov, fotografij in muzealij narodnoosvobodilne bor- be. Že od leta 1978 sodeluje pri raziskavah, ki jih vodi Gorenjski

muzej, pomaga pri raziskovanju medvojnih okrajev, ki so pokrivali ozemlje sedanje radovljjske obče- ine. Izkazal se je kot organizator in vodja popisov aktivistov OF, obudil je delo zgodovinskih komisij pri KO ZZZB, zaživel so okrajni odbori aktivistov OF in znotraj njih odbori skojcevcev in mladincev. Aktivisti so pod njegovim vodstvom posebej skrbno obnovili medvojni sestav mladinske organizacije v Bohinju in v Begunjah. Z referatom o bo- hinjski mladini med NOB je nasto- pil na znanstvenem posvetu aprila 1981 v Ljubljani. Vrsto let je sode- loval tudi pri drugih akcijah za ohranitev zgodovinske dediščine, plodno pa sodeluje tudi pri spobli- kovanju programov s tega področ- ja na lokalni radijski postaji Trig- lav in pri Muzejih radovljjske obče- ine.

Jože Hozjan, predsednik kulturne- ga društva tovarne Veriga iz Lesc, katerega glavni pobudnik za usta- novitev je bil leta 1972. Še danes je to edino tovarniško kulturno dru- šтво v radovljjski občini. Zaradi njegovih organizacijskih sposobno-

sti dobro delata folklorna skupina in pevski zbor, z gledališko skupi- no pa niso uspeli, saj v Lescah ni gledališke dvorane. Društvo je v desetletnem razdobju doživljalo vzpone in kritične trenutke, Jože Hozjan je vselej znal v društvu od- straniti razprtije in delo znova po- staviti na zdrave temelje. Uspel je v skrbi za podmladek, saj so se po- vezali s krajevno osnovno šolo. So- delujejo s folklornimi skupinami iz Prekmurja, Madžarske in avstrijske Koroške, v okviru Slovenskih železarn pa v obliki folklornih, gla- daliških in glasbenih srečanj. Jože Hozjan je predsednik zelo delavne komisije za kulturo pri občinskem sindikalnem svetu.

Franc Mandeljc z Bleda sodi med najstarejše še vedno aktivne amaterske kulturne delavce v obči-

ni. Začel je že v tridesetih letih, kot plesalec in harmonikar je delo na- daljeval po osvoboditvi. Na njegovo pobudo je leta 1974 znova oživela folklorna skupina Bled, sočasno je bil gonilna sila za ustanovitev kul- turnega društva na Bledu, v kate- rem je prevzel vodstvo folklorne sekcije. Ljubezen in skrb za ohrani- tev ljudskih običajev in kulturne dediščine prenaša na rodove. S po- močjo Tončke Maroltove je folklor- na skupina v zadnjih desetih letih dosegla velik napredek. Franc Mandeljc, Burjov Francelj kakor mu pravijo, je soorganizator že krepko uveljavljene blejske kmeč- ke ohceti in upravičeno je postal pojem blejske folklore.

Letošnja Linhartova priznanja pa so prejeli: Miha Ropret iz Bo- hinjske Bele za dolgoletno in uspe- šno delo na področju ljubiteljske kulturne dejavnosti v Bohinjski Beli, Franc Globočnik iz leske Ve- rige za vsestransko delo in priza- devno vodenje folklorne skupine in Nada Koder, prav tako iz leske Ve- rige, za vzgojno delo z mladimi čla- ni in pionirji v folklorni skupini.

M. Volčjak

Srečanje s pesnikom Gregorjem Strniš — Osrednja knjižnica iz Kra- nja je minuli petek pripravila srečanje s pesnikom Gregorjem Strniš. Pesnika in njegovo pesniško zbirko Predrti klic je predstavil Bojan Pisk. Pesmi je brala Jerica Mrzelova, nekaj pesmi iz najnovejše zbirke Vesolje je dodal pesnik sam.

Letni koncert APZ France Prešeren

Kranj — Pevci kranjskega Akademskega pevskega zbora France Prešeren z dirigentom To- mažem Faganom smo vam po osmih mesecih spet pripravili svoj letni koncert. Zadnji, 13. let- ni koncert, je bil namreč letos aprila, s programom 14. letnega koncerta pa se vam bomo pred- stavili v petek, 16. decembra. Koncert bo v dvorani kranjske gimnazije ob 20. uri.

Prvi del sporeda bo zajemal skladbe slovenskih avtorjev, ki so bile objavljene v pomembni glasbeni reviji Novi Akordi (1901—1914). To bodo skladbe Emila Adamiča, Josipa Pavčiča, Janka Ravnika, Antona Lajovica in Marija Kogojca.

V drugem delu našega koncer- ta boste slišali najprej štiri sklad- be: Glasi se struna harfina, Sha- kespearova pesem, Vrtnar in Spev iz Fingala, ki jih je Johan- es Brahms napisal za ženski zbor. S harfo in rogovi nas bodo spreml- jali Pavla Uršič, Jože Falout in Karel Bradač. Koncert bomo za- ključili s tremi skladbami Gio- achina Rossinija: Toast pour le nouvel an (napitnica novemu le- tu), I Gondolieri (Gondoljerji) in La Passegiata (Sprehod). Pri zad- njih dveh pesmih bo s klavirsko spremljavo sodeloval Bojan Gori- šek.

Vsak obiskovalec koncerta bo dobil tudi našo koncertno knji- žico.

Romana Završnik

Z uprizoritvijo Ionescove groteksne komedije »Plešasta pevka« so bili člani eksperimentalne gledališke skupine pri društvu Gledališče-tut- ke-glasba iz Kranja izbrani na republiškem srečanju gledaliških sku- pin Slovenije za gostovanje na Poljskem. Od 6. do 13. decembra gostu- jejo v Barbowhovie Spodkania v Katowicah na Poljskem in zastopajo gledališke barve Slovenije in Jugoslavije na festivalu evropskih ama- terskih skupin. »To ni samo čast, ampak tudi velika obveznost, da je- zikovno oviro preskočimo in nas gledalci razumejo ter sprejmejo,« so pred odhodom dejali oblikovalci predstave. —dp

Telefon za deset vasi

Krajevna skupnost Žirovnica ima precej dela pri zbiranju sredstev za napeljavo telefonskega omrežja v vseh desetih vaseh — Okoli 500 interesentov in 47.000 dinarjev za priključek.

Žirovnica — Krajevna skupnost Žirovnica z desetimi vasei sodi med redke jeseniške krajevne skupnosti, kjer imajo še izredno malo telefonskih priključkov. Povsod drugje so z akcijo krajevnih skupnosti že uspeli napeljati telefone v večino vasi, medtem ko akcija v Žirovnici še poteka.

V krajevni skupnosti so v minulih letih vložili precej truda, da bi čim več prebivalcev dobilo telefone. Lani so na pošti v Žirovnici zgradili novo telefonsko centralo s 768 priključki, od tega je prostih še 600 priključkov

za nove naročnike. Centrala je veljala 6 milijonov dinarjev, od tega je kot delež krajevne skupnosti Žirovnica vplačala komunalna skupnost Jesenice v višini 2 milijona dinarjev.

Primarno kabelsko omrežje povzroča precej preglavic, saj telefonsko omrežje zavzema deset vasi. Krajevna skupnost je z naročniki sklenila posebno pogodbo, akontacija pa znaša 35.000 dinarjev. Prvo polovico so morali bodoči telefonski naročniki že vplačati, ostalo polovico pa do 1. marca prihodnje leto. Zdaj imajo 532 interesentov za telefon.

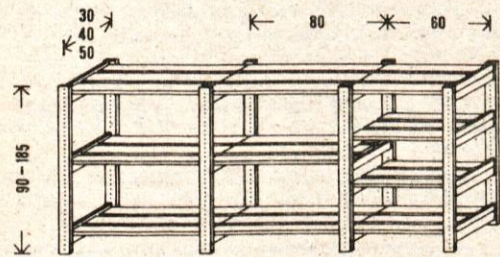
Na novoletnem sejmu v Kranju vam nudimo dekorativne krožnike, »frakeljne«, kozarce in ostalo blago. Obiščite nas! JOŽE VELIKANJE

Priznani zeliščar Tomažinčič iz Izole je eden izmed tistih razstavljalcev, ki sodelujejo na vsakem kranjskem sejmu. Njegovi izdelki iz zdravilnih zelišč so si našli na Gorenjskem veliko potrošnikov, na voljo so v trgovini, te dni pa seveda v največji izbiri na novoletnem sejmu v Kranju.

Sestavljive police iz naravnega smrekovega lesa

obdelane s sadolinsom ali lakirane, primerne za shrambo, v kletih, na podstrešjih, v predsobah, garažah, delavnicah itd.

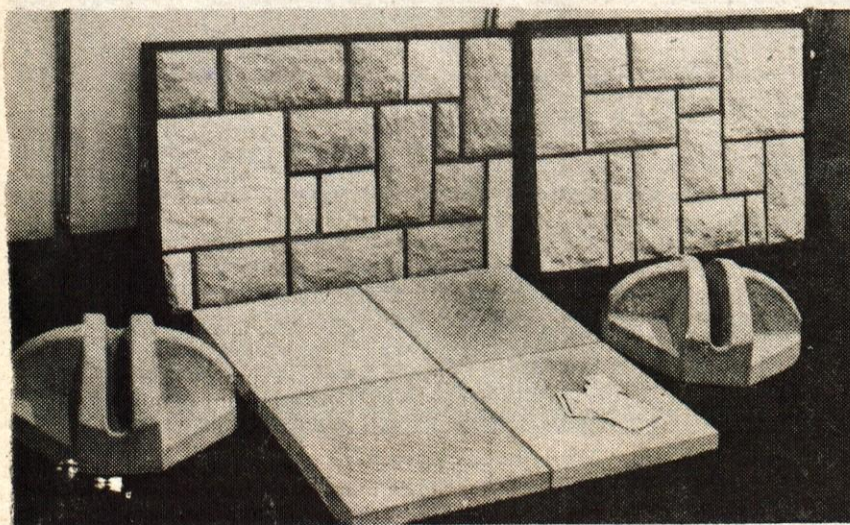

sistem LESPO

izdeluje:

Kregar Janez
pohištveno mizarstvo
Tacenska 23
61210 Ljubljana-Šentvid
telefon (061) 51-130

OBIŠČITE NAS NA NOVOLETNEM SEJMU V KRANJU. SPREJEMAMO NAROČILA!

Izdelava umetnega kamna, podstavkov za kolesa, talnih plošč in montaža. Obiščite nas in oglejte naše izdelke na novoletnem sejmu v Kranju. Viktor Nemec, Domžale, Aškrčeva 38

Vendar pa v krajevni skupnosti ugotavljajo, da je precej naročnikov, ki odlašajo s plačilom in se lahko zgodi, da jih ob precejšnjem interesu ob koncu ne bodo mogli upoštevati in bodo ostali brez telefonskega priključka.

Kabelska trasa primerne kabla poteka preko parcel, katerih lastnikov je kar 500. Pred izdajo lokacijskega dovoljenja so morali dobiti soglasja od vseh, večina ni nasprotovala, precej pa se jih je zbal, da bodo imeli probleme pri urejevanju komunalnih naprav.

Naložba jih bo veljala okoli 30 milijonov dinarjev, gradili bodo po etapah. Sedanja cena posameznega telefonskega priključka ob lastni udeležbi prostovoljnega dela, kjer bo možno, velja v žirovniškem območju 47.500 dinarjev. Ta cena je določena po sedaj veljavnih cenah materiala in dela in kaže, da bodo morali naročniki prispevati nekaj več. Sredstva poleg uporabnikov namenja še samoupravna interesna skupnost za PTT, komunalna skupnost, prosili bodo delovne organizacije v krajevni skupnosti in občini, dobili pa tudi namenska sredstva skupščine občine po samoupravnem sporazumu.

D. Sedej

Prve zimske igre upokojencev

Radovljica — Komisija za športno dejavnost pri Zvezi društev upokojencev Slovenije se je odločila, da poleg poletnih tekmovanj priredi prihodnje leto za svoje člane tudi zimske športne igre. Redni, družinski in invalidni upokojenci se bodo pomerili v veleslalomu in tekni na smučeh. Tekmovanje bo 25. februarja na Kobli, pod pokroviteljstvom Skupščine občine Radovljica in s pomočjo Zveze društev upokojencev Slovenije ga bo izvedla Zveza društev upokojencev Radovljica. Zunaj konkurence bodo lahko nastopili tudi upokojenci s Hrvaške in iz zamejstva. Organizator bo sprejemal prijave do 15. februarja na naslov: Organizacijski odbor zimskih iger upokojencev pri Zvezi društev upokojencev Radovljica, Ljubljanska cesta 4, 64240 Radovljica.

M. Kavčič

Tudi na letošnjem novoletnem sejmu je Mercator pripravil poseben paviljon, v katerem nudi bogato izbiro aranžiranih novoletnih darilnih paketov.

Že razmišljate o nakupu novoletnega darila? V paviljonu zlatarstva Zidarič na novoletnem sejmu v Kranju lahko izbirate med nakitom iz zlata in srebra, v svoji delavnici v Trzinu, ki je vsak delavnik odprta od 8.30 do 12. in od 14. do 17. ure, pa tudi sprejemajo posebna naročila, popravljajo nakit in odkupujejo staro zlato in srebro po najvišjih dnevnih cenah.

POPOJNI UTRINKI

IZ KRAJEV NA PODROČJU ŠKOFJELOŠKE OBČINE

Crtomir Zorec

(44. zapis)

Ker so ti zapisi zgolj utrinki s potovanj po loškem hribovju in beležke s pogovorov z ljudmi, ki živijo v teh krajih. Pa tudi vtisi iz čtiva, iz zgodb teh dolin, znanstev in prijateljstev — je seveda vse v tej rubriki le kramljanje, čustvo, spomin...

PRIJATELJ IVE ŠIBIC

Resda precej mlajši, a mi je vendar tako živ pred očmi iz prvih let po osvoboditvi. Ko si je mlad partizan, ki je komaj odložil orožje, nabiral na ljubljanski Umetnostni akademiji slikarsko učenost. Spominjam se tršatega, malo bolj oglatega fanta s prijaznimi, veselimi očmi — a tako podobnega starima Šubičema (očetu in materi), ki ju je naslikal njun sin Janez (leta 1892). Pranečak Ive — kot bi bil njuna izklesana podoba — iz roda v rod gre tok krvi...

DELI, STVARITVE

Najbrž ni nujno naštevati, kaj vse je ustvaril Ive Šubic v dobrih tih desetletjih svojega plodnega življenja. Tu so skoraj prave množice grafik (lesorezov, linorezov, sitotiskov, ilustracij) stenskih slikarjev, mozaikov in oljnih podob. Če bi hotel vse naštet — le kdo bi utegnil izmeriti obilje žetve marljivega človeka, pravega garača. Dobrega človeka, ki nikoli ne odreče, ki rad ustreže in — rad ustvarja. Prav pa bo, če le opozorim na čudovito Šubičovo podobo (mozaik) v notranjščini spomenika NOB v Dražgošah, na veliko stensko slikarstvo o Poljanski vstaji na vnanji steni Zadruga doma v Poljanah in pa seve na številne ljubezne freske Florijanov in drugih podob na kmečkih hišah. Tudi gostilna Kunstelj v Radovljici se lahko diči s Šubičovo fresko.

TEHTNE BESEDE

Bilo bi gotovo narobe, če bi se le sam navduševal za Iveta Šubica in njegovo delo — pač v smislu uvodnih besed k temu zapisu. Toda prav bo, če spregovore o njem tudi poklicana, strokovna peresa.

Najbolj celovito upodobljen je tisti del slikarjevega ustvarjalnega opusa, ki razglablja o vojni, o narodnoosvobodilnem boju, o boju proti nasilju in tegobam, o grozljivosti in člo-

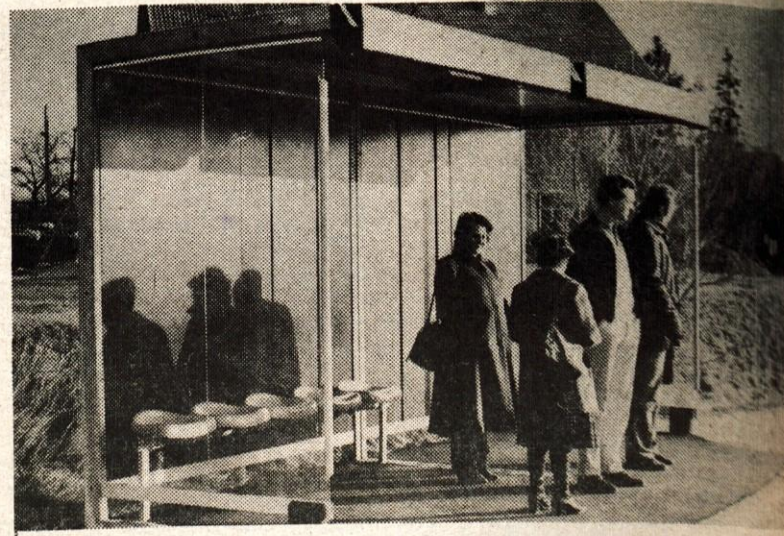
veških tragedijah, ki jih povzroča vojna, o viharju in smrti. Pri teh dejanjih in nehanjih je vedno prisoten človek v vsej svoji ustvarjalni veličini in skrivnostnem poslanstvu, človek kot bojevnik za svetlo in pravično stvar. Njegova aktivna vloga v tem boju se nam razodeva kot vzvišeno poslanstvo.

Šubičeva dela so resnično življenjsko doživeta in prav tako pretresljiva umetniško in prepričljivo upodobljena. Učinkujejo docela dramatično in presenečajo s svojo monumentalnostjo. Dostikrat človek ni vedno v ospredju, v prvem planu dogajanja so najčesteje temne in človeku sovražne sile. Porazen se človek umika grozljivemu nočnemu požaru, da bi ubežal smrti in nasilju. Svoje rjavi toni na slikah so več kot govorni. — Drugod pa je v ospredju Šubičevih slikah spet človek, ki opravlja svoje poslanstvo v boju, ki disa da odhaja ves veličasten skrivnost po stezah nad temno goščino ali jaha na konju, počiva v kolni ali sam, ves samcat v gozdu mogočnimi debli visokih jelk. — Če da bi slikar v vsem svojem opusu hotel prikazati veličino boja za svetlo do. Hkrati pa tudi nazorno povedati kako droben je človek v notranjstvih in v osamljenosti sredi tuzime. — J. B.

TUDI TO SE ZGODI

Strokovnjakom Iskrine tovarne Kibernetika je ob predstavitvi naprave za nadzor konice izrekel priznanje in pohvalo tudi predstavnik Inštituta Jožef Stefan. Rekel je, da večji porabniki električne energije (na primer 5000 megavatov) lahko na leto prihranijo tudi milijardo starih dinarjev. Ob tem pa je predstavnik ene od Iskrinih delovnih organizacij Gorenjske, ki je bila prav tako povabljen na predstavitev naprave, rekel: »Nas tehnikov ni težko prepričati o koristnosti in pomembnosti te naprave. Bojim pa se, da bo veliko večja težava prepričati razvojne strokovnjake, projektante in še nekatere odgovorne v delovnih organizacijah, da se bodo ogrežanjo.«

A. Z.

Bolje nekaj kot nič — Potniki, ki se sleherni dan vozijo z avtobusi na delo in z dela, so si na marsikateri avtobusni postaji pošteno oddahali, kajti pravočasno, še pred zimo, so komunalne skupnosti dale postaviti avtobusne ute za zasilno zavetje in obrambo pred snegom in dežjem. S temi novimi »zavetiščami«, večinoma iz plastičnih materialov, se cer na Gorenjskem niso obcestna postajališča dobila enotnejše podobe, kajti še vedno so nam bolj všeč lesene in zidane ute, a vseeno so boljše kot nič. (D. Sedej) — Foto: F. Perdan

Prvi sneg — Med nedeljsko otroško televizijsko oddajo Živčar so našačajnike razveselile težko pričakovane snežinke, prve v novi zimi. Žal je nehalo snežiti že popoldne, vendar niti tanka snežna odeja otrokom ni preprečila, da ne bi privlekli iz kleti sank in smuča ter se pognali po pobeljenih kucjih. — Foto: F. Perdan

Sejem — oblikovalec ponudbe in povpraševanja

Kranj — Petkova otvoritev letošnega 24. novoletnega sejma v Kranju pomeni po eni strani uspešen zaključek letošnjih različnih sejmovskih prireditvev v Kranju, po drugi strani pa še eno priložnost tako za razstavljalce kot obiskovalce; za priložnost, da se preštejejo in ob tem ocenijo uspešnost ali pa neuspešnost svojih poslovanj na teh prireditvah, za obiskovalce pa, da še zadnjikrat v tem letu izkoristijo priložnost in na enem mestu kupijo tisto, kar so morda zaradi različitih trgovin, da ne bi mogli marsikaj tudi ceneje in da se ne bi prepirali, česa vse sta danes na razstavi združeno delo in trgovina.

Predsednik komiteja za gospodarstvo občine Kranj Janez Tavčar, ki je na letošnji novoletni sejem, je med drugim poudaril, da je organizacija letošnjih sejmskih prireditvev in tudi novoletnega sejma, da v današnjih pogojih gospodarstva stabilizacije pokažejo sposobnost v zaostrenih tržnih razmerah. Sejem je namreč v teh razmerah postal oblikovalec ponudbe in povpraševanja. Za razstavljalce pomeni nastop na sejmju nedvomno precejšen izziv, saj se glede na razmerje med pestrostjo ponudbe srečuje s konkurenčno sposobnostjo, ki je lahko tudi koristna informacija za dobro poslovanje v prihodnje.

Zaradi poudarka: predstavitev in prodaja blaga za široko potrošnjo pa letošnja novoletna sejmska prireditve zanimiva tudi za obiskovalce. 120 direktnih razstavljalcev, ki predstavljajo preko 300 proizvajalcev najrazličnejšega blaga, sodeluje na tej letošnji sejmski prireditvi. Zanimanje je raznovrstno in sejmsko priljubljeno. Zato so razstavljalci že od samem začetku zabeležili precejšnje zanimanje in obisk ter tudi uspešne poslovne rezultate. Letošnji sejem bo odprt do 19. decembra.

A. Žalar

24. novoletni sejem v Kranju, ki bo odprt do 19. decembra, je zadnja iz različnih letošnjih sejmskih prireditvev. Zanimanje zanjo je bilo že na samem začetku veliko tako med razstavljalci kot obiskovalci. O uspešnosti tradicionalnih sejmskih prireditvev pa še tale dva podatka: ocenjujejo, da si bo letošnje sejmske prireditve ogledalo preko 500 tisoč obiskovalcev, poslovni rezultati razstavljalcev pa bodo dosegli okrog 20 milijard dinarjev. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

Glasova akcija

Stroški ogrevanja na Gorenjskem

Novi povsod na Gorenjskem so stroški za ogrevanje v novi kurilni sezoni precej poskočili. Vendar prehodi niso bili tako boleči kot v kranjski občini zaradi drugačnega načina dogovarjanja, oblikovanja akontacij in ponekod tudi zaradi sprotnega obračunavanja stroškov ob podražitvah.

Novi akontacije za stroške ogrevanja stanovanj, ki so priključena na skupne kotlovnice, in tako, kako so bili stanovalci obveščeni o tem, so v kranjski občini minuli mesec povzročili neenotno razburjenje. V primerjavi s prejšnjimi leti namreč nove akontacije za stroške ogrevanja (zaradi zakasnitve in novega preračunavanja) poskočile kar za 100 odstotkov in več. V drugih razpravah je bilo slišati različne kritične pripombe na račun Domplana, nemalokrat je bil razseden tudi dvom o pravilnosti izračunanih podatkov in dejanskih stroških ogrevanja. O tem v Kranju v sredo, 14. decembra, še ena razprava. O ogrevanju bo namreč razpravljala tudi občinska samoupravna stanovanjska skupnost Kranj. Prvotno je bilo zasedanje skupščine napovedano za 9. decembra, vendar je bila zaradi prepozne objave gradiva v Kranjčanu razpisana na ta teden.

Kako je z ogrevanjem in stroški zanj v posameznih krajih in drugih občinah na Gorenjskem, smo pred dnevi povprašali v pristojnih delovnih organizacijah.

V jeseniški občini je okrog 2200 stanovanj priključenih na Vročevod oziroma na toplotno energijo iz Železarne. Okrog 6000 prebivalcev plačuje v glavnem ogrevanje, le nekateri imajo tudi toplo vodo v stanovanjih. V železarni uporabljajo lahko za ogrevanje vse vires energije, v najbolj mrzlih mesecih pa je to v glavnem mazut. Železarna daje Buroju za urbanizem in stanovanjsko gospodarstvo Jesenice ceno megavate ne ure, oni pa jo potem preračunajo v ceno kvadratnega metra. Po predhodnem usklajevanju z različnimi porabniki predložijo ceno v potrditev skupnosti za ceno. Trenutno znašajo stroški ogrevanja za kvadratni meter stanovanja 42,67 dinarja, vendar je to letos že tretja podražitev. Z januarjo podražitev za 8 odstotkov je znašala ceno 25 dinarjev, septembra pa se je povečala na 34,06 dinarja. Stanovalci so bili s podražitvami sproti seznanjeni preko Radia Jesenice, Železar-

Skupščina Gorenjske turistične zveze

Složno in celovito reševali probleme

Skupščina Gorenjske turistične zveze pregledala delo v preteklih letih in sprejela usmeritve bodočega dela — Velik napredek v lastni organiziranosti, zaživele so občinske turistične zveze, pri Gorenjski turistični zvezi v Kranju so razrešili problematiko — Novi predsednik Gorenjske turistične zveze je Zdravko Črv z Jesenice

Kranj — V sredo, 7. decembra, se je na svoji tretji seji sestala delegatsko sestavljena skupščina Gorenjske turistične zveze. Delegati so pregledali poročilo o delu v preteklem razdobju, ki je vsebovalo tudi podrobne podatke o finančnem poslovanju. Podrobnemu poročilu je opredelilev glavnih problemov dosedanjega in bodočega dela dodal dosežani predsednik Gorenjske turistične zveze Zvone Teržan. Gradivo in razprava, ki se je razvila na skupščini, sta zato dobila osvetlila smernice bodočega dela.

Osrednja je brez dvoma ugotovitev, da je bil storjen pomemben korak naprej v lastni organiziranosti. Osnovni so občinske turistične zveze, v tržiški občini pa turistični društvi v Trzinu in Podlublju. Občinske turistične zveze postajajo pomemben dejavnik pri pospeševanju turizma v posameznih občinah. Posebej razveseljuje pa je ugotovitev, da so se razmere pri Gorenjski turistični zvezi v celoti uredile, tudi v pogledu finančnega poslovanja, za kar imajo zasluge novi delavci delovne skupnosti z glavnim tajnikom Miranom Štefotom na čelu.

Spremenjene razmere so se odražale tudi v razpravi na zasedanju skupščine, saj je bila usmerjena k lastnemu delu, k nalogam in problemom, ki jih morajo še razrešiti. Zvone Teržan je dejal, da še vedno niso dovolj učinkoviti pri davčni politiki in ugodnih kreditih za širitev turističnih zmogljivosti, ki so v zasebni lasti občanov, da se bodo morala turistična društva še tesneje povezovati z drugimi dejavniki v kraju in prizadevati za boljše izvenpenzijsko turistično ponudbo, da bodo morala tu-

ristična društva in njihove zveze postati sestavni del SZDL. Ponovno so opozorili na namensko porabo turistične takse, saj kljub družbenemu dogovoru problematika še ni do konca rešena in turistične delavce v družstvih skrbi, da bi ta denar porabljali le za naložbe v infrastrukturo, za vsa drobna opravila, ki prispevajo k urejenosti turističnih krajev, pa bi denarja zmanjkalo. Skrb je upravičena, saj že slišimo, da bi s turistično takso pokrivali izgube žičničarjev.

Gorenjska turistična zveza 70 odstotkov presežkov svojih birojev porabi za društveno dejavnost, kar opozarja, da se mora ta odstotek zniževati skladno s povečevanjem teh presežkov sredstev. Novi vir dohodka je prodaja spominkov na Gorenjskem, ki je na Gorenjsko turistično vezo prešlo s Turističnega društva Kranj. To je prvi primer, da je zveza prevzela naloge, ki presega okvir posameznega turističnega društva.

V zadnjih letih je pri Gorenjski turistični zvezi dobro delala komisija za urejanje okolja, prešla je na nov način ocenjevanja, ki se postopoma uveljavlja po vsej Sloveniji. Komisija za turistične podmladke je upeljala nove metode dela. Posebej velja pohvaliti akcijo za uvajanje izbirnega učnega predmeta turizem v višje razrede osnovnih šol. Zaživel pa ni delo komisije za vzgojo in izobraževanje odraslih. Revija Gorenjska je vsebinsko napredovala, več pozornosti pa bodo v bodoče posvetili založniški dejavnosti in na skupščini so že govorili o občinskih turističnih kartah. Prihodnje leto bo izšla gorenjska turistična karta.

Delegati so sprejeli tudi samoupravni sporazum o medsebojnih odnosih med Gorenjsko turistično zvezo in njeno delovno skupnostjo. Za novega predsednika Gorenjske turistične zveze so izvolili Zdravko Črva z Jesenice, za podpredsednika pa Zvonka Savnika iz Radovljice.

M. Volčjak

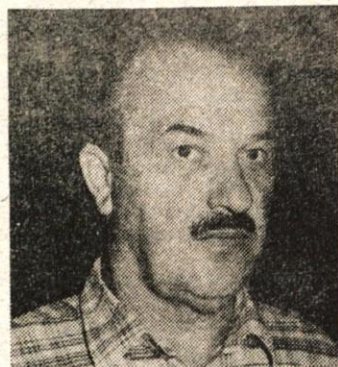
Še ena ribarnica v Kranju

Kranj — Dober ulov rib slovenskih ribičev v zadnjih letih in še boljše napovedi za naprej, kajti dobili smo nove ribiške ladje, so opogumile tudi kranjska Živila, da bi odprla prodajalno rib in ribjih delikates v Kranju. Svoj čas je Centralova Delikatosa na Maistrovem trgu v Kranju že imela svojo ribarnico, a jo je kasneje opustila. Zdaj pa so se odločili, da bodo za prodajalno rib usposobili skladišče v začetku Tavčarjeve ulice. Poleg morskih rib bodo prodajali tudi sladkovodne ribe in ribje delikatese, ponudili pa bodo tudi sveže pečene ribe. Kranju se torej obeta večja ponudba rib, kar je prav, saj je riba poceni, zdravo in še vedno vse premalo uporabljano meso. Kot so nam povedali pri Živilah, bo nova prodajalna nared že maja prihodnje leto.

D. D.

Delavci razumejo stisko gorenjskega zdravstva

Brez pomoči in razumevanja gorenjskih delovnih organizacij bi naše zdravstvo delalo ob še bolj zastareli opremi — Center za hemodializo in ultrazvočni aparaturi precejšnja pridobitev — Povsod prostorska stiska

Jesenice — Vse naložbe v gorenjskem zdravstvu so ustavljene, tudi naložbe, ki so jih načrtovali Gorenjske bolnišnice s Splošno bolnico Jesenice, Psihiatrično bolnico Begunje in Bolnico za ginekologijo in porodništvo Kranj. Planški dokumenti so se morali žal opredeliti le na nujna vzdrževalna in obnovitvena dela, posodabljanje medicinske opreme zaradi sodobne diagnostike in zdravljenja. Oprema je silno iztrošena in če ne bi bilo resnično dovolj odziva pri delovnih organizacijah Gorenjske, ki z vsem razumevanjem podpirajo nujne zdravstvene naložbe, potem bi še bolj capljali za dosežki v svetu in siromašili zdravstveni standard.

Direktor Gorenjskih bolnišnic je profesor Pavle Dolar, s katerim smo se pogovarjali o težavah investicij v zdravstvo, o prostorskih problemih vseh treh gorenjskih bolnic.

● Jeseniška bolnišnica je največja na Gorenjskem, v minulem obdobju je dobila objekt za specialistične ambulanse. Katere naložbe bi bile za njeno boljše, kvalitetno in nemoteno delo še potrebne?

»V zadnjem času je največja pridobitev ne le za jeseniško bolnico, temveč za vse gorenjsko zdravstvo aparatura za ultrazvočno diagnostiko. Jeseniška bolnica je dobila novo termično kuhinjo, stari del bolnice pa bi morali posodobiti za takšen standard bolnikov, ki bi ustrezal sodobnemu zdravljenju in negi. Tako kot pri vseh akcijah nam znatno pomaga združeno delo Gorenjske, ki je pomagalo tudi pri ureditvi in posodobitvi otroškega oddelka na Jesenicah.

Za boljše zdravstveno varstvo Gorenjcev bi bila nujna tudi ureditev centralne intenzivne terapije, za katero moramo pridobiti notranje prostore. S tem bi izboljšali standard in nego najbolj prizadetih

bolnikov, ki so potrebni nege in zdravljenja. Posodobitve si želi še koronarna enota internega oddelka, glede na vedno večji pomen, ki ga ima kirurgija, pa se kaže potreba po ustreznejših prostorskih pogojih za operacije in sprejem urgentnih primerov. Zastarela je oprema za rentgen, nabava pa je izredno draga. Eden izmed načrtov obnove obsega tudi področje patomorfologije, preiskave tkiva v času med operacijo, obenem pa tudi, da se opravljajo vse obdukcije umrlih, tistih primerov, ko gre za sodne odločitve. Tudi vse secirnice na pokopališčih se morajo odpraviti in v prihodnje obstajati le pri ustreznih patoloških oddelkih.

● S kakšnimi problemi se srečuje Bolnica za ginekologijo in porodništvo?

»Tudi v Bolnici za ginekologijo in porodništvo so tako kot v vseh drugih hude prostorske stiske ter težave z nabavo opreme, saj ni deviz za sprotno vzdrževanje, za nadomeščanje sedanje opreme, kaj šele za nabavo nove. Po srednjeročnem programu so sredstva namenjena za vzdrževanje, nujno je bilo treba zamenjati okna, adaptirati prostore kuhinje in pralnice, higiensko-sanitarni pogoji niso bili ustrezni. Delajo ob zastareli medicinski opremi, čeprav je uspelo zbrati denar za nekaj sodobnih aparatov, kot ultrazvok. Zdaj si prizadevamo, da bi zbrali denar za res najbolj nujno operacijsko mizo, mizico za vzdrževanje življenjskih funkcij ogroženih novorojenčkov in operativne posege. V vseh bolnicah bi morali obnoviti tudi instrumentarij.

● Kaj pa Psihiatrična bolnica Begunje?

»V Psihiatrični bolnici Begunje so prešli na sodobnejši koncept zdravljenja bolnikov, alkoholikov, s poudarkom, da bi zdravljenje potekalo ob delu v povezavi z družinim delom, socialnimi službami in kadrovskimi ter seveda v povezavi s klubi zdravljenih alkoholikov. Ob tem pa težimo za tem, da bi nam uspela prostorska preureditev v bolnici, zaradi boljših terapevtskih in delovno-terapevtskih možnosti in boljših pogojev psihiatrične obravnave bolnikov, z individualnim in skupinskim delom z bolniki.

● Kaj torej pomeni precejšnje omejevanje naložb, ne le v objektih, temveč zdaj tudi že v nujno opremo?

»Zaostajanje investicij v opremo lahko pomeni tudi zaostajanje možnosti za uvajanje sodobnih diagnostičnih metod in zdravljenja in s tem tudi odsotnost možnosti za uvajanje najnovejših spoznanj v medicini in v zdravljenju nasploh. Ob tem manjka še nujne tuje strokovne literature kot vira strokovnih izkušenj, saj nimamo deviz in smo morali opustiti celo nabavo periodike. Ob tem moram ponovno omeniti, da je gorenjsko združeno delo pokazalo izreden posluh za naše prošnje, se odzvalo in namenilo izdatna lastna sredstva za nabavo najbolj nujne opreme, tako za ultrazvočno diagnostiko, za manjše aparature ter za najnovejšo medicinsko literaturo. Na Gorenjskem brez pomoči združenega dela tudi ne bi imeli med drugim nujnega centra za hemodializo, ki že leto dni rešuje življenja, saj so v centru samo v devetih mesecih opravili 2155 dializ.

D. Sedej

ja in tudi Glasa. Zaradi sprotnega preračunavanja ni bilo posebnih težav.

V radovljiški občini za izračun stroškov in za vzdrževanje kotlovnice skrbi strokovna služba Alpdom. V glavnem uporabljajo kurilno olje, ponekod imajo kotlovnice na premog. Pomembno vlogo pri določanju akontacij imajo hišni sveti oziroma kurilniški odbori. Le-ti pred začetkom kurilne sezone sami predlagajo ceno, ki jo nato na podlagi zalog in stroškov za gorivo izračuna strokovna služba. Tam, kjer so letos upoštevali izračune strokovne službe, so se stroški za ogrevanje na kurilno olje povečali za 30 do 50 odstotkov, na premog pa za 35 do 40 odstotkov. Nekateri hišni sveti oziroma kurilniški odbori predlagajo akontacij lani niso upoštevali, ker so mislili, da bodo dovolj prihranili, in so se jim zdaj stroški povečali kar za 100 odstotkov. Tako na primer v Cankarjevem naselju znaša cena za kvadratni meter ogrevanja na kurilno olje 43 dinarjev, v delu naselja pa celo 53 dinarjev. V Zupah znaša cena kar 63 dinarjev, v Spodnjih Gorjah pa 58 dinarjev za kvadratni meter.

Najceneje se trenutno grejejo prav gotovo v Železnikih. Stanovanja v naselju Kres so priključena na Alplesovo toplotno, kjer so vir za ogrevanje lesni odpadki in mazut. Stanovalci plačujejo stroške Obrtniku Škofja Loka. Doslej je stalo ogrevanje za kvadratni meter stanovanja 25,92 dinarja. V prihodnjem letu pa predlagajo skupnosti za ceno, da bi znašali stroški ogrevanja za kvadratni meter stanovanjske površine na mesec 33,60 dinarja.

V Škofji Loki pa imajo kotlovnice na mazut, olje in premog. Ponekod predstavlja kar 96 odstotkov stroškov gorivo. Ob koncu kurilne sezo-

ne skupaj s hišnimi sveti naredijo obračun in se sporazumejo o novi akontaciji. Tako so letos znašale ponekod podražitve tudi prek 100 odstotkov. Sicer pa se je v naselju Podlunbnik ogrevanje podražilo od 22,80 na 37,70 dinarja za kvadratni meter, na Partizanski cesti od 29,40 na 46,80 dinarja. To pa je tudi najdražje ogrevanje v škofjelški občini, kjer je vir za ogrevanje mazut.

V tržiški občini za izračun ogrevanja uporabljajo tako imenovano strokovno ceno, pri čemer gorivo v stroških predstavlja 95 odstotkov. Akontacije spreminjajo sproti, kadar se podraži gorivo; razen v kotlovnica, kjer kurijo na premog, tam obračunajo na pol leta. Sicer pa znašajo stroški ogrevanja na trdo gorivo trenutno okrog 34 dinarjev za kvadratni meter, na kurilno olje pa 50 do 70 dinarjev. V naselju Bistrica B3, kjer je 266 stanovanj in potrošniški center in ogrevajo s kurilnim oljem, znašajo zdaj stroški za ogrevanje 53 dinarjev za kvadratni meter.

Povsod, kjer smo spraševali, so nam povedali, da so stroški za ogrevanje v minulem obdobju zelo narasli zaradi podražitve goriva. Povsod razmišljajo, kako bi se izklopili iz težav, saj bo v prihodnje energija gotovo še dražja. Rezultati kažejo, da imajo organizirani sistemi precejšnjo prednost pred parcialnimi rešitvami. Slednje so veliko dražje in bolj boleče za stanovalčev žep. Pokazalo se je tudi, da dobro organizirana služba in hišna samouprava sicer ne moreta vplivati na ceno goriva, lahko pa s primerno organizacijo in varčevanjem blažita udarce, ki jih v zvezi z ogrevanjem občutijo številni stanovalci.

A. Žalar

Jeseniški kegljači na ledu dosegajo imenitne uspehe

Bronasti medalji za 150 tisočakov

Jesenice — Vajeni smo, da se državne reprezentance pred odhodom na svetovno prvenstvo pripravljajo po več tednov. Najboljše spremljajo pri tem cele ekipe strokovnjakov. Športni tisk o tem na dolgo in široko obvešča javnost, razlaga, napoveduje, ocenjuje in (po nepotrebnem) kuje nekatere športnike v zvezde... Jeseniški kegljači na ledu so na prvo svetovno prvenstvo — bilo je pred praznikom dneva republike v zahodnonemškem Frankfurtu — odšli brez posebnih priprav. Pred prvenstvom so vadili po ustaljenem urniku, dvakrat tedensko po poldrugo uro. O njihovem odhodu na prvenstvo so poročala le lokalna sredstva obveščanja, z njimi sta odšla na pot le Mirko Ramuš, predsednik slovenske zveze kegljačev na ledu, in Jože Klinar, tehnični vodja zveze. Priprav ni bilo, izdatki za potovanje in bivanje pa so ekipo Vatrostalne, ki je nastopala na prvenstvu kot jugoslovanska reprezentanca, veljali le 150 tisoč dinarjev. Denar za to so zagotovili jeseniški kegljaški klub, skupščina občine Jesenice, slovenska telesnokulturna skupnost in delovne organizacije, med njimi največ Vatrostalne.

Razplet prvenstva je poznan. Milenko Perič, Rudi Šapek, Ante Bazo, Ivan in Srečo Železnikar so v odločilnem dvoboju, v katerem je bila pomembnejša psihična pripravljenost kot znanje, premagali Avstrijo in osvojili bronasto medaljo, Rudi Šapek pa je stopil na tretjo stopnico zmagovalnega odra še v tekmovalni posameznikov v bližanju in zbijanju. Če bi naredili finančni obračun (stroške priprav, potovanja in bivanja) tudi za ostale medalje, ki so jih letos jugoslovanski športniki prinesli s svetovnih prvenstev, bi se bržčas izkazalo, da sta bili medalji jeseniških kegljačev na ledu najcenejši.

Osvetlilmo dosežek Vatrostalne še z druge strani. V Sloveniji imamo klube kegljačev na ledu le na Bledu, Jesenicah, v Kranjski gori, Ratečah, Logu pod Mangartom in Mislinji, vsega skupaj 200 registriranih tekmovalcev. Se mar ne sliši nenavadno, da država z le peščico kegljačev premaga Avstrijo, ki ima močno zaledje 100 tisoč tekmovalcev, ali Švico, ki ima 50 tisoč kegljačev na ledu; obe državi pa tudi zelo razvejan sistem tekmovalj. Prav zaradi tega uživajo jugoslovanske ekipe na mednarodnih tekmovaljih velik ugled, porazi, ki jih prizadenejo nasprotnikom, pa so zato še toliko bolj boleči.

Jeseniške kegljače na ledu velja ceniti tudi po njihovi iznajdljivosti. Nikdar v svoji tridesetletni zgodovini niso obešali na veliki zvon težavnega gmotnega položaja. Dokler so to dovoljevala pravila mednarodne zveze, so sami izdelovali čoke. Kasneje so denar za rekvizite zaslužili z izdelovanjem športne opreme, predvsem robnikov za smuči. Nobena skrivnost ni, da se je iz dejavnosti, s katero so se ukvarjali kegljači, razvilo podjetje Sportmetal, predhodnik današnjega Kovina. Kegljaci pa tudi zdaj finančne zagate rešujejo s delom — samo v zadnjih dveh letih so z udarniškim delom v Železarni in Vatrostalni zaslužili za svojo dejavnost okrog 500 tisoč dinarjev.

Letošnja uspeha Vatrostalne in Rudija Šapka na svetovnem prvenstvu nista naključje. Jeseniški kegljači so se že v preteklosti izkazali z imenitnimi uspehi. Spomnimo se, da so prvo medaljo osvojili že pred četrto stoletja v švicarskem Davosu. Danes je v njihovi vitrini že deset odličij — osem z evropskih in dve s svetovnega prvenstva. Kegljaci bodo lahko bogato bero odličij še obogatili, saj jih marca čaka nastop na evropskem prvenstvu v zahodnonemškem Garmischu; prvič v zgodovini jeseniškega kegljanja na ledu pa bo na evropskem prvenstvu (februarja v Beljaku) nastopila tudi ženska ekipa.

C. Zaplotnik

Akcija RTV Ljubljana Brazde vzdržljivosti Šestič za Kaveljce in Korenine

Akcija Brazde vzdržljivosti bo tudi letos obsegala pet preskušanj — v teku, teku na smučeh, kolesarjenju, plavanju in planinarjenju — Prijave sprejema Anica Korošec do 20. decembra na naslov Dvorje 46, 64207 Cerklje

Ljubljana — Po letošnji uspešno končani akciji Brazde vzdržljivosti — bila je že petič zapored — se je organizacijski odbor odločil, da tudi prihodnje leto uvede to že uveljavljeno množično tekmovalno v nespremenjeni obliki. Udeleženci, ki morajo biti starejši od 20 let, se bodo tako kot letos pomerili v petih različnih panogah — v teku, teku na smučeh, kolesarjenju, plavanju in planinarjenju. Po opravljenih preskušanjih v predpisanim času in hitrosti bodo prejeli naziv Kaveljce ali Korenine. Ostali, ki ne bodo zadovoljili zahtevam ali bodo opravili samo štiri od petih preskušanj, bodo dobili malo priznanje.

Letos je uvrščenih v koledar 39 množičnih prireditev, ki veljajo tudi za akcijo Brazde vzdržljivosti. Tekalci na smučeh bodo lahko izbirali med osmimi prireditvami — med teki v Cerkljah, Dupljah, Kočevju, na Ravnah, Blokah, Pokljuki, med Tekom treh dežel ali Trnovskim maratonom. Ženske bodo morale preteči 25 kilometrov, moški 42 ali dvakrat 25; oboji pa bodo morali doseči čas, ki ne bo slabši od dvakratnega časa zmagovalca. Udeleženci akcije RTV Ljubljana bodo lahko tekaško preskušnjo opravili na enem od maratonov Treh src (v Radencih, Bovcu, Kranju), v Črni ali v Ljubljani. Ženske bodo morale preteči 10 kilometrov in moški 21, nihče pa ne bo smel zaostati po času za zmagovalcem za več kot 70 odstotkov. Organizacijski odbor je za bodoče Kaveljce in Korenine pri-

pravil tri preskušnje v kolesarjenju. Dovolj bo, če se bodo udeležili ene od njih — v Hrastjah, maratona Pohorskega bataljona ali kolesarske akcije Franja. Naloga bo uspešno opravljena, če bodo moški prevozili 150 kilometrov, ženske 75, in bodo pri tem dosegli povprečno hitrost 20 kilometrov na uro. Osrednja plavalna preskušnja bo na Bledu, nadomestni pa še v Mariboru in Ljubljani. Oboji, moški in ženske bodo morali v uri in desetih minutah preplavati dva kilometra. V zadnji, peti preskušnji se bodo občani udeležili enega od desetih organiziranih planinskih pohodov, ki jih bodo vodili že izkušeni Kaveljci in Korenine.

Prijave za akcijo Brazde vzdržljivosti sprejema Anica Korošec iz Dvorij 46 pri Cerkljah do 20. decembra letos. Dovolj bo, če izpolnite objavljeno prijavnico in jo pošljete na navedeni naslov; obenem pa nakažete po poštni nakaznici še 150 dinarjev. Čez en mesec boste prejeli knjižico za vpisovanje podatkov, kartončke, s katerimi boste obveščali organizacijski odbor o opravljenih nalogah, priročnik z navodili za pravilno vadbo, koledar prireditev in spisek nastopajočih. Ko boste vse naloge opravili, pošljite izpolnjeno knjižico s kartončki na naslov RTV Ljubljana, Uredništvo telesnokulturnih oddaj TV (Marjan Lah), Moše Pijadeja 10, Ljubljana, najkasneje do 31. oktobra 1984. Na sklepni slovesnosti boste kot nagrado za redno vadbo prejeli diplomu, značko in kolajno Brazde vzdržljivosti.

PRIJAVNICA

za akcijo RTV Ljubljana »Brazde vzdržljivosti«

Ime in priimek

Naslov

Občina

Rojen

Poklic

Telefon-doma, v službi

Na akciji sodelujem 1 2 3 4 5 6 (Obkroži!)

Drugi »Špelin memorial« in predtekmovanje moštvenega prvenstva Plavalne zveze

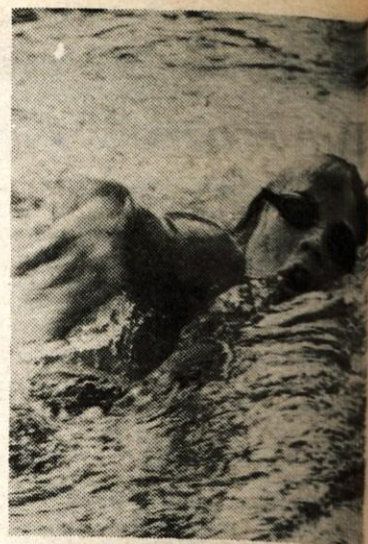
KRANJ — Zimski bazen v Kranju je dva dni gostil najboljše slovenske plavalce, ki so se borili na predtekmovanju za moštveno prvenstvo PZ Jugoslavije, hkrati pa je bilo to tekmovanje tudi že »Drugi Špelin memorial« ki je bil pod pokroviteljstvom delovne organizacije Kompas.

V obeh dneh smo lahko v zimskem bazenu videli vse najboljše slovenske plavalke in plavalce, saj so vsi od najmlajših pa do starejših pokazali, da so za to zimsko sezono dobro pripravljeni, v mlajših kategorijah pa so bili popravljeni tudi državni in slovenski rekordi. Med posamezniki je spet izkazal Borut Petrič, ki je pobral skoraj vse discipline kravla, plaval je tudi hrbtno, medtem ko je bil Darjan Petrič uspešen v disciplinah mešanega sloga. Med dekleti se je tokrat izkazala Mateja Kosirnik, ki je bila v svojih nastopih nepremagljiva, dobila pa je tudi memorialno disciplino Špelinega memorijala na 800 m kravl. V moštvenem delu tega predtekmovanja so bili po pričakovanju prvi Triglavani, ki so zbrali več kot tisoč točk prednosti pred drugo uvrščeno Ljubljano.

Moštveni vrstni red: 1. Triglav I 39.818, 2. Ljubljana I 38.152, 3. Fužinar (Ravne) 33.920, 4. Ilirija (Ljubljana) 33.387, 5. Branik (Maribor) 32.191, 6. Rudar (Trbovlje) 30.805, 7. Ljubljana II 29.652, 8. Radovljica 26.591, 9. Triglav II 26.579, 10. Triglav III 16.887, 11. Olimpija 4.617.

Zmagovalci — moški — 400 m kravl — 1. B. Petrič 3:59,84, 2. D. Petrič (oba Triglav) 3:59,84; 100 m prsno — 1. A. Jocič (Triglav) 1:10,15, 100 m hrbtno — 1. B. Petrič (Triglav) 1:01,67, 400 m mešano — 1. D. Petrič (Triglav) 4:41,97; 4 x 200 m kravl — 1. Triglav I 7:56,68; 200 m kravl — 1. D. Petrič (Triglav) 1:55,02; 200 m hrbtno — 1. B. Petrič (Triglav) 2:11,80; 100 m delfin — 1. B. Petrič (Triglav) 58,26, 200 m mešano — 1. D. Petrič (Triglav) 2:13,44; 4 x 100 m kravl — 1. Ljubljana I 3:38,90, 2. Tri-

glav I 39,85; 100 m kravl — 1. B. Petrič (Triglav) 54,20, 200 m prsno — 1. A. Jocič (Triglav) 2:30,42; 200 m delfin — 1. B. Petrič (Triglav) 2:10,67; 1500 m kravl — 1. D. Petrič (Triglav) 15:57,90; 4 x 100 m mešano — 1. Ljubljana I 4:04,28; ženske — 400 m kravl — 1. Kosirnik (Triglav) 4:41,62, 100 m prsno — 1. Kosirnik (Triglav) 1:18,47; 100 m hrbtno — 1. Alauf (Rudar) 1:07,64, 5. Savinšek (Triglav) 1:14,38; 400 m mešano — 1. Kosirnik 5:13,91, 2. Kalan (oba Triglav) 5:20,84 (rekord SFRJ za pionirke A); 200 m kravl — 1. Kosirnik (Triglav) 2:11,78; 200 m hrbtno — 1. Alauf (Rudar) 2:21,59, 4. Savinšek (Triglav) 2:35,96; 200 m delfin — 1. Kavčič (Ljubljana) 1:08,84, 3. Kalan (Triglav) 1:10,92; 200 m mešano — 1. Kosirnik (Triglav) 2:30,50, 4 x 100 m kravl — 1. Ljubljana 4:20,51, 3. Triglav I 4:29,00; 100 m kravl — 1. Kosirnik (Triglav) 1:02,02; 200 m prsno — 1. Puntar (Ilirija) 2:52,58; 200 m delfin — 1. Kalan (Triglav) 2:31,07; 800 m kravl — 1. Kosirnik (Triglav) 9:25,22; 4 x 100 m mešano — 1. Branik 4:49,07, 2. Triglav I 4:51,36. — dh

Najboljša plavalka na dvodnevnem tekmovanju v Kranju je bila članica domačega Triglava Mateja Kosirnik, ki je bila prva šestkrat, dobila je tudi memorialno Špelino disciplino na 800 m kravl, na 1500 m kravl za moške, ki je bila tudi memorialna disciplina, pa je po pričakovanju zmagal Darjan Petrič. — Foto: F. Perdan

Zimski bazen v Kranju je dva dni gostil najboljše slovenske plavalce, ki so se borili na drugem Špelinem memorialu, hkrati pa je bilo tudi predtekmovanje moštvenega prvenstva PZ Jugoslavije. V nedeljo se je delegacija plavalcev in plavalcev na pokopališču v Kranju poklonila spomenu Špele Rebolj. — Foto: F. Perdan

Peti spominski pohod na Javornik

Idrija — Planinsko društvo Idrija in domicilni odbor Gradnikove brigade Nova Gorica prirejata v nedeljo, 18. decembra, peti zimski pohod na 1240 metrov visoki Javornik nad Črnim vrhom pri Idriji, kjer bo ob 11. uri pri Pirnatovi koči krajša slovesnost. S pohodom bodo počastili dan JLA in se spomnili dogodkov izpred 40 let, ko je v Škvarču na Javorniku padlo 47 borcev Gradnikove brigade, v Trebčah 38 in na Godoviču 18.

Organizatorja pričakuje v nedeljo na Javorniku poleg Primorcev, zamejskih Slovencev in pohodnikov iz sosednje Hrvatske tudi precejšnje število Gorenjcev. Vsi, ki se bodo prvič udeležili pohoda, bodo v gostilni Pri Metki v Črnem vrhu, v Kanjem delu ali v Pirnatovi planinski koči na Javorniku prejeli spominsko izkaznico. Za štirikratno udeležbo bodo dobili srebrno značko in za dvakratno udeležbo bronasto. Pohod bo v vsakem vremenu.

S. Kovač

Prireditve ob 40-letnici zmage mrtvega bataljona

Pokljuka — V spomin 40-letnice zmage mrtvega bataljona bo v soboto, 17. decembra, ob 12.30 pri grobišču padlih borcev tretjega bataljona Prešernove brigade na Pokljuki svečanost, na kateri bo govoril Janez Vipotnik. Že pred tem, ob 9. uri, se bo pričelo tekmovalje v biatlonu in v smučarskih tekih. Pionirji in pionirke bodo tekli na dva kilometra, mladinci, mladinke in člani na pet kilometrov in člani na osem kilometrov. Prijave sprejema organizator do petka, 16. decembra, na naslov TVD Partizan Gorje, 64247 Zgornje Gorje. Dan zatem, v nedeljo, 18. decembra, pa bo na Pokljuki v spomin na zmago mrtvega bataljona še množična tekaška prireditve. Štart bo ob 10. uri pri gostišču Milče na Goreljk. Udeleženci, razdeljeni v štiri skupine po starosti in spolu, bodo tekli na progah, dolgih od pet do osem kilometrov, v posebni skupini pa tudi borci. Prijave sprejema organizator do sobote, 17. decembra, ali še uro pred pričetkom teka na prireditvenem prostoru. V primeru neugodnih snežnih razmer bo tekmovalje preloženo, o tem pa bo prireditel obvestil udeležence prek ljubljanskega radia.

Tečaj drsanja za odrasle

Kranj — Zveza telesnokulturnih organizacij Kranj prireja na drsališču Gorenjskega sejma tečaj za odrasle. Tečaj bo v ponedeljek, 12. in 19. decembra, od 17. do 19. ure, v sredo, 14. in 21. decembra, od 18.30 do 19.30, in v četrtek, 15. in 22. decembra, od 18. do 19. ure. Prijavnina znaša 900 dinarjev, prijave pa sprejema organizator četrte ure pred pričetkom tečaja ali po telefonu 21-176 (ZTKO Kranj).

Omejevanje porabe na področju telesne kulture

Uskladiti razvoj z gmotnimi možnostmi

Zaradi nadaljnega omejevanja porabe na področju družbenih dejavnosti (in telesne kulture) bodo v kranjski občini prihodnje leto podpirali v skupini vrhunskih športov največ šest panog (doslej 12), v tekmovalnem športu 12, vse ostale pa bodo uvrstili v športno rekreacijo. Vrhunskemu športu bodo namenili dve petini sredstev, ostalo pa naj bi si enakovredno delila tekmovalni šport in rekreacija.

Kranj — V Portorožu so pred sedmimi leti sklenili, da bomo v Sloveniji podpirali množično športno rekreacijo, določene športne panoge in le tiste športnike, ki dosegajo vrhunske rezultate. V kranjski občini so takrat sprejeli nekatere dokumente, ki urejajo razmerja med vrhunskim športom in rekreacijo; določili so, da bodo v skupini vrhunskih športov podpirali 12 športnih panog. Kasnejši razvoj telesnokulturne dejavnosti je pokazal, da gre za preveliko število panog in da vlaganja v prednostne panoge niso dala pričakovanih rezultatov. Omejevanje porabe na področju družbenih dejavnosti v zadnjih letih je še zaostriло problematiko kakovostnega športa, saj so sredstva zadoščala le še za životvarjenje. Telesnokulturna skupnost se je zato odločila, da želi prihodnje leto uskladiti nadaljnji razvoj kranjskega športa z gmotnimi možnostmi družbe.

Delegati zbora uporabnikov in izvajalcev skupščine telesnokulturne skupnosti so na zadnji seji že potrdili predlog, da bi v skupino vrhunskih športov uvrstili največ šest panog, v tekmovalni šport 12, vse ostale pa v športno rekreacijo. V primeru, da se bo več kot šest panog potegovalo za mesto med vrhunskimi športi, bo odbor za vrhunski šport napravil razvrstitev na podlagi izdelanih meril. Pri tem bo upošteval tudi možnost vadb v občini, cene, treninžev in tekmovalj, dosežene uspehe, zadostnost strokovnega kadra, organiziranost klubov, obisk gledalcev, pomen panog za rekreacijo, za splošni ljudski odpor in za nadaljnji razvoj množičnega in vrhunškega športa v Kranju in v Jugoslaviji. Panoge bodo razvrščali v skupine na vsaki dve leti, le na začetku izjemoma za eno leto, da bodo ujeli olimpijski cikel. Vrhunski šport bo dobil v primeru, če bo imelo takšen položaj šest panog, dve petini vseh sredstev, sicer pa ustrezno manj. Telesnokulturne organizacije bodo 70 odstotkov tega denarja dobile za redno dejavnost, ostalo pa glede na dosežene rezultate. V skupino tekmovalnih špor-

tov bodo uvrstili 12 panog, med njimi tudi vse tiste, ki so bile po portoroških sklepih uvrščene med prednostne (ne glede na to, ali zdaj izpolnjujejo pogoje ali ne). Tekmovalni šport bo dobil desetine sredstev, od tega 80 odstotkov za redno dejavnost in 20 odstotkov za dosežene uspehe. Vse preostale športne panoge bodo uvrstili v rekreacijo, pri tem pa bodo poleg množične telesnokulturne dejavnosti podpirali tudi planinsko društvo in taborniške odrede, čeprav njihova dejavnost ni omejena le na področje telesne kulture.

Delegati skupščine telesnokulturne skupnosti pa se niso zedinili o merilih, na podlagi katerih bi napravili razmerje med vrhunskim in tekmovalnim športom in športno rekreacijo. Delegat alpinističnega odseka Planinskega društva Kranj je opozoril, da razmerje ne upošteva alpinizma in zastavlja vprašanje, ali je osvajanje Everesta, Makaluja, Anapurne in Mansluja res samo rekreacija ali gre tudi za vrhunske dosežke. Podobno je bilo vprašanje delegata Go kluba Kranj. Kranjski igralci nastopajo v prvi zvezni ligi (tako so bili celo drugi v državi), pa jih predvidena razmejitev sploh ne omeja. Delegat Atletskega kluba Triglav se strinja s tem, da bi moral imeti klub kar osem športnikov zveznega razreda, če bi si hotel pridobiti mesto v skupini vrhunskih športov. Za primer navaja, da ima najuspešnejši slovenski klub celjski Kladivar le dva takšna tekmovalca. Delegat Smučarskega kluba Triglav — alpska sekcija pa je menil, da so merila prezahtevna. Čeprav ima klub sedem tekmovalcev v reprezentančnih vrstah in 25 v selekcijah, ne more računati, da bi osvojil prvo ali drugo mesto v državi, kar je pogoj za vstop v »klub šesterice«.

O merilih za razmejitev športov in o pripombah delegatov bosta ponovno razpravljala odbor za vrhunski šport in svet za razvoj telesne kulture pri občinski konferenci SZDL Kranj.

C. Zaplotnik

SODIŠČA

Dolgoprstneži ne počivajo

Vajeni smo, da še najbolj poskrbimo za varnost svojega imetja, kadar odhajamo od doma za dlje časa, na primer na letni dopust. Takrat zamenjamo okna, jih zavarujemo z roletami, zaklenemo vsa vrata, zapremo vsa okna, tudi najmanjša, namenjena le zračenju, vredne predmete oddamo v varstvo prijateljem ali sorodnikom, denar pa banki. Najvarnejši morda še dodatno zavarujemo garažna vrata z notranje strani, če posebej, če je iz garaže možen vstop v stanovanjsko hišo, obenem pa sosede opozorijo, da ne bo nikoli doma. Prijazni sosed bo zato pomagal, kadar pa ne, pa ne bo pomagal. Kaj pa sicer storimo za varnost imetja, kadar smo od doma le za nekaj časa? Običajno smo daleč od hiše, da nas v tem času morda obišče kdo z nepoštenimi nameni, niti se ne trudimo za mislimi, ali smo zaklenili vhodna vrata. Na podeželju je še vedno precej zakoreninjena navada, da se ključ vhodnih vrat pušča pod pragom, na oknu ali v zabojčku za ključ, kar je še enostavnejše, na žetih, zabitem v podboj vrat. Za pošto je to znak, da so domači nekje v izobilju, za nepoštenost pa je to dovolj, da kratko odsotnost izkoristijo, posebej denar in druge vrednosti.

Kaj pa pomislite, če nenadoma opazite, da ste izgubili ključ od sose, kjer pod blazino ali med perilom imate hranite večjo vsoto denarja? Če stanujemo v hiši sami, to še ne pomeni nič posebnega. Če pa v isti hiši ali v bližini biva več ljudi, za katere vemo, da so tu le začasno, bi pač morali ukrepati, ne pa le zmigniti z rameni. Najenostavnejše bi bilo seveda takoj odnesti denar iz sobe, ki je ne moremo več zaklepati, na varnejše mesto, najvarnejša je pač še vedno banka. Če pa zaupamo le nogavici in nam daje občutek varnosti le bližina bankovcev, je treba denar zavarovati, tako da mu ne morejo doživeti ne ogenj ne voda ne glodavci ne dolgoprstneži. Na to možnost seveda ni pomislila ženica, doma iz enega od naselij severno od Kranja, ki je konec prejšnjega tedna ostala brez 6 milijonov (starih) din. Teden dni poprej je pogrešila ključ od spalnice, kjer je hranila denar, čez nekaj dni pa še denar. Tat je seveda izkoristil, da ni poskrbel za novo ključavnico na vratih oziroma to, da ni takoj odnesla denar na mesto, kamor dolgoprstneži ne morejo.

Le dan kasneje, 7. decembra letos, je občan iz škofjeloške občine ugotovil, da mu je v času, ko je bil na delu, nekdo, ali pa jih je bilo več, dodobra izpraznil stanovanjsko hišo. Vlomil je skozi garažna vrata, od tam pa se je lahko sprehodil po vsej hiši ter izbral med tehničnimi predmeti, zlatino, usnjenimi oblačili, krznom. Ko so se domači okoli 16. ure vrnili domov, so ugotovili, da je sredi belega dne izginilo za okoli 200.000 novih din njihovega imetja.

Se in še bi lahko naštevali primere, ko ne zavarujemo dovolj svojega imetja pred priložnostnimi, pa tudi organiziranimi tatovi. Po takšne primere, iz katerih kaže potegniti za svojo varnost prenekatero spoznanje, ni treba kaj posebno daleč. Na UNZ Kranj, kjer so nam povedali za te primere, skoraj ne mine dan, ko ne bi zvedeli za kak nov primer. V časih, ko se povsod gospodarske razmere zaostrejo, so kriminalna dejanja žal vse pogostejša.

L. M.

Hrenovke niso bile sveže

Hrenovke so bile videti v redu, ko je kuharica v šolski kuhinji osnovala šole Cvetka Golarja začela kuhati za šolsko malico. Ko pa so se nekateri učitelji začeli pritoževati nad njim in kislim okusom, je bilo seveda takoj očitno, da s hrenovkami, ki so jih sicer imeli za malico le učitelji, nekaj ni v redu. Zato so poklicali inspektorja, ki je ugotovil isto, namreč, da kuhane hrenovke zaučijo kislo in po plesnobi. Da bi dobili za svoje ugotovitve še potrditev, je vzorce kuhanih in še nekuhanih hrenovk poslal v laboratorijsko analizo.

Hrenovke, bilo jih je 40, so osnovali šoli poslali iz škofjeloške poslovilnice št. 21 tozda Trgovina na Dobro, KŽK Kranj. Nekatere so bile v poslovalnici že tri do štiri dni. Kljub temu se pred prodajo niso preizkusile, če so še primerne za prehrano. Pred temeljnim sodiščem v Kranju je bila temeljna organizacija Trgovina.

NESREČE

MED PREVRACANJEM PADEL IZ AVTA

Kranj — Na regionalni cesti Menges—Kranj v bližini letališča, nekaj se je v četrtek, 8. decembra, nekaj pred 12. pripetila prometna nezgoda vozniku osebnega avtomobila Stefanu Klemencu iz Glinj. Voznik je v levem blagem ovinku zapeljal v desno na neutrujeno bankino, kjer se je avtomobil po nekaj metrih drsenja in prevračanja ustavil na robu ceste. Med prevračanjem je voznik padel iz avtomobila in obležal na tleh. Škode na avtomobilu so ocenile na 100.000 din.

PADEL OTROKA

Žiri — V četrtek, 8. decembra, nekaj po 14. uri se je na regionalni cesti Trebija—Žiri v žirih pripetila prometna nezgoda. Voznik tovornega avtomobila Jože Kavčič (roj. 1946) iz Žirov je z desnim delom tovornjaka zadela 6-letnega Roberta Modica. Ranjenega otroka so prepeljali v Klinični center.

CESTE NA NJIVO

Plača — V soboto, 10. decembra, ob 9.35 se je na lokalni cesti Cerče—Plača pripetila prometna nezgoda zaradi neprimerne hitrosti. Voznik osebnega avtomobila Drago Pijan (roj. 1963) iz Britofa je peljal proti Plači, v levem ovinku pa je njez avtomobil zanesel v desno s ceste, kjer se je prevrnil in obstal na njivi. Voznik je bil v nesreči lažje ranjen, škode na avtomobilu pa je za 10.000 din.

Dan varstva pred snežnimi plazovi

Ljubljana — Podkomisija za vzgojo in izobraževanje Gorske reševalne službe pri Planinski zvezi Slovenije že vrsto let prireja dan varstva pred snežnimi plazovi. Osrednjo tovrstno akcijo v letošnji zimski sezoni, ki bo že osma zapored, načrtuje za 7. in 8. januar 1984 v Poljčah.

Na akcijo vabijo poleg članov slovenskih postaj GRS vse delavce planinske organizacije, ki se v njej ukvarjajo z usposabljanjem članstva. Osnovni namen takega izobraževanja je namreč seznanjanje čim večjega števila obiskovalcev gora s tehniko, ki je potrebna za samozaščito pred snežnimi plazovi.

V teoretičnem delu dneva varstva pred snežnimi plazovi bodo pregledali analizo nesreč v plazovih minulo zimo in obravnavali nekatera strokovna vprašanja v zvezi z nevarnostmi snežnih plazov. Med drugim bodo spregovorili o proženju plazov, tovariški pomoči in prvih medicinskih ukrepih ob nesreči v plazju, objektivnih trajnega varstva pred plazovi in katastrofah snežnih plazov. Drugi dan akcije se bodo udeleženci po skupinah urili v okolici Poljč v raznih praktičnih postopkih pri iskanju in reševanju ponesrečenih v snežnem plazju.

(S)

Ogroženi pešci

Na Gorenjskem je v tridesetletju letos v prometnih nesrečah umrlo 42 ljudi, od tega skoraj polovica pešcev — Otroci — pogosto žrtve nesreč

Kranj — Pešci so letos na cestah očitno najbolj ogroženi v prometu. Vsaj tako bi lahko sklepali po prometni statistiki za devet letošnjih mesecev. Na gorenjskih cestah je namreč v tem času umrlo 42 oseb, med njimi je bilo skoraj polovico pešcev, točneje 19. Vzrokov za takšno smrtno bero je prav gotovo več, med njimi pa neupretnost samih pešcev nikakor ni na zadnjem mestu. Prav zato so letos pogostejše kot kdaj prej miličniki opozarjali ob nepremišljenem tekanju čez ceste, mimo označenih prehodov ali ob rdeči luči. Ni pa seveda ostalo le pri opozarjanju, pač pa je prenekateri pešec zaradi takšnega prekrška tudi moral poseči v žep za plačilo mandnatne kazni.

Seveda pa neupretnost pešcev ni edini vzrok nezgod. Po cestah še vedno vozi preveč voznikov, ki očitno menijo, da so ceste namenjene izključno motornim vozilom, drugi udeleženci pa so na cesti le slučajen pojav. Še vedno vozniki, ki pri vožnji skozi naselje ali po mestni ulici, na gosto označeni s prehodi za pešce, trobijo, namesto da bi odmaknili nogo s pedala za plin in bili pripravljeni. Prav ta nesporazum, kdaj in kje in za koga prednost, je očitno še vedno vzrok, da krajši konec potegne vsekakor pešec.

Slaba oprema povzroča nesreče

Mojstrana — Planinsko društvo Dovje — Mojstrana sodi med najbolj množična in aktivna planinska društva v jeseški občini, z delavnimi komisijami in odseki. Ko so na minulem občnem zboru analizirali probleme o delu društva, s katerimi se srečujejo, so opozorili na več težav ter nanizali tudi uspehe, ki jih v minulem obdobju ni bilo malo.

Planinci z Dovjega in Mojstrane so prizadevno sodelovali pri obnovi in gradnji Triglavskega doma na Kredarici, še posebno skrb pa namenijo Aljaževemu domu v Vratih. Žal imajo v zadnjem času vedno več težav, saj nikakor ne morejo dobiti dovolj kadrov. Kljub vedno večji brezposelnosti se le malo mladih odloča za delo v planinskih domovih, zato Mojstrančani predlagajo, da bi se pri planinski zvezi Slovenije ustanovila informativna služba, s pomočjo katere bi morda dobili več tistih, ki jih delo v domovih zanima in ki bi bili pripravljeni delati v planinskih domovih. Večje probleme povzročajo predpisi in odloki, po katerih je dejavnost planinskih društev gospodarska dejavnost, saj jim za nujno vzdrževalna dela tako ostaja bore malo denarja. Menda res ne morata pod okriljem enakih dajatev in prispevkov tako planinski dom kot hotel. Planinci tako vso skrb morajo nameniti Aljaževemu domu, na ureitev pa morajo počakati bivač pod Luknjo, karavla kot tudi vedno bolj obiskan planinski kamp v Vratih.

Planinsko društvo Mojstrana vzgaja mladi rod na šoli z obširnimi programom alpinističnega odseka in vseh drugih odsekov. Člani alpinističnega odseka se ne strinjajo z novo uvedbo točk pri raznih alpinističnih vzponih, saj smatrajo, da točkovanje

Za večjo prometno varnost Črna kronika

Teden za tednom umre na slovenskih cestah po deset in tudi več ljudi. Vsako leto pa slovenske ceste terjajo več kot 500 življenj, kar pomeni, da umre vsak dan več kot en udeleženec v prometu. Najbolj zastrbljivo pa je, da se kljub temu, da ni dovolj goriva za motorna vozila, da imamo nove, izboljšane cestnoprometne predpise, število nesreč zato prav nič ne zmanjšuje. Ne bi mogli reči, da zelo malo storimo, da bi se prometno izobraževanje izboljšalo. Nasprotno, s prometom se seznanjajo že najmlajši v predšolski dobi, saj poznamo programe o varnosti prometa v vzgojnovarstvenih ustanovah, nadaljuje se v osnovnih šolah, nekaj manj na srednji, vse več ljudi ima vozniški izpit — pa kljub temu. Prometna kultura je še vedno pastorek prometnega reda.

Zaradi česa se sploh dogajajo prometne nesreče? Strokovnjaki ugotavljajo, da je v 99 odstotkih vzrok človeški dejavnik, le 1 odstotek predstavljajo tehnične napake vozil in cestišča. Zato je treba vedno znova vplivati na zavest udeležencev v prometu, da spoštujejo prometne predpise. Na slovenskih cestah se pripeti največ prometnih nezgod zaradi neprimerne hitrosti, nepredvidnosti, nepravilnega prehitevanja, izsiljevanja prednosti in alkoholiziranosti.

Najmanj prometnih nesreč se pripeti na avtocestah, kjer je najmanj ovir na cesti, največ nesreč pa na magistralnih in regionalnih cestah ter v naseljenih krajih, na cestah s številnimi priključki ter tam, kjer je dovoljen promet vsem udeležencem v prometu, torej tudi pešcem.

pravočasno zmanjšal hitrost. Podobna nezgoda se je pripetila v začetku decembra, ko je v gostem prometu, bilo je ob 14. uri, ko je na cestah največ ljudi, na cesti brez pločnika voznik avtomobila oplazil deklico, ki je hodila po levi strani ceste. Zadržna, najhujša nesreča, v kateri je umrl otrok, se je pripetila na eni najprometnejših kranjskih ulic, kjer je na vsakih nekaj deset metrov označen prehod za pešce, prometni znaki pa še posebej opozarjajo na to, da imajo v tako gostem naselju pešci pri prečkanju prednost.

L. M.

Ogenj na žerjavu

Jesenice — V nedeljo, 11. decembra, ob 6. uri zjutraj je začelo goreti v kabini žerjava na prostoru za vskladščanje železa v jeseški železarni. Delavec, ki je ob 5. uri zjutraj zaključil nočno izmeno, je v kabini pustil vključeno peč in dva kalorifierja, da bi naslednji delavec v ogreti kabini lahko delal naprej v dnevi izmeni. Vendar pa je kako uro kasneje začelo iz neznanega vzroka v kabini goreti. Domnevajo, da je ogenj nastal zaradi okvare enega od kalorifierjev. Kabina je v celoti pogorela, škode pa je za 500.000 din. Ogenj so pogasili poklicni gasilci jeseške železarne.

Prepir z nožem

Kranj — V četrtek, 8. decembra, nekaj po 21. uri je v samski dom Tekstilindusa v Strazišču prišel Branko Softič (roj. 1951) iz Kranja. V domu se je sprl z Žarkom Ašaninom, ga izzval naj pride ven pred dom, kjer ga je med prerivanjem zabodel z nožem v trebuh. Softič je po dejanju pobegnil in so ga kasneje našli na njegovem domu. Ranjenega Ašanina so prepeljali v Klinični center.

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

ONEMOGEL OSTAL NA CESTI

Možakar se je zvečer po blejskih ulicah nevarno majal od pločnika do pločnika in kazalo je, da bo zgrešil domači prag. To so iz ene od blejskih gostiln sporočili na oddelek milice in ustrezljivi miličniki so res možakarja našli na cesti tako nadelanega, da ni zmožgal povedati ne svojega imena ne naslova. Pri sebi ni imel nobenih dokumentov. Zato ni kazalo drugega, kot da prenoči v prostoru za iztreženje. Tam sicer ni pretiranega udobja, je pa varnejše kot obležati na cesti.

PREPOVEDAN VSTOP

Hudo zopno je že, če izgubimo ključ in ne moremo v stanovanje, še bolj pa postane stvar nerodna, če ne smemo v stanovanje. Dva krat bolj nerodna in zopna, če nam je v lastno stanovanje prepovedano vstopiti in sploh je vse do kraja narobe in zmešano, če nam to prepove lastna žena. Take težave je imel možakar iz Trčiča. Nasvet, kaj storiti, je iskal pri miličnikih. Le-ti so mu lahko le svetovali, naj pač prespi zaenkrat v materinem stanovanju, dogovarjanje z ženo pa naj nadaljuje po dnevi.

Gorelo v stanovanju

Radovljica — V soboto, 10. decembra, nekaj po 21. uri je začelo goreti v dnevni sobi stanovanjske hiše Simona Marklja v Radovljici, kjer je začasno stanoval podnajemnik Alaga Pajič. V času, ko je nastal požar, ni bilo v hiši nikogar, saj so stanovalci za nekaj dni odpotovali. Očitno pa je nekdo na divanu pozabil vključeno električno blazino. Ogenj je poškodoval pohištvo, tako da je škode v hiši za okoli 200.000 din.

D. Sedej

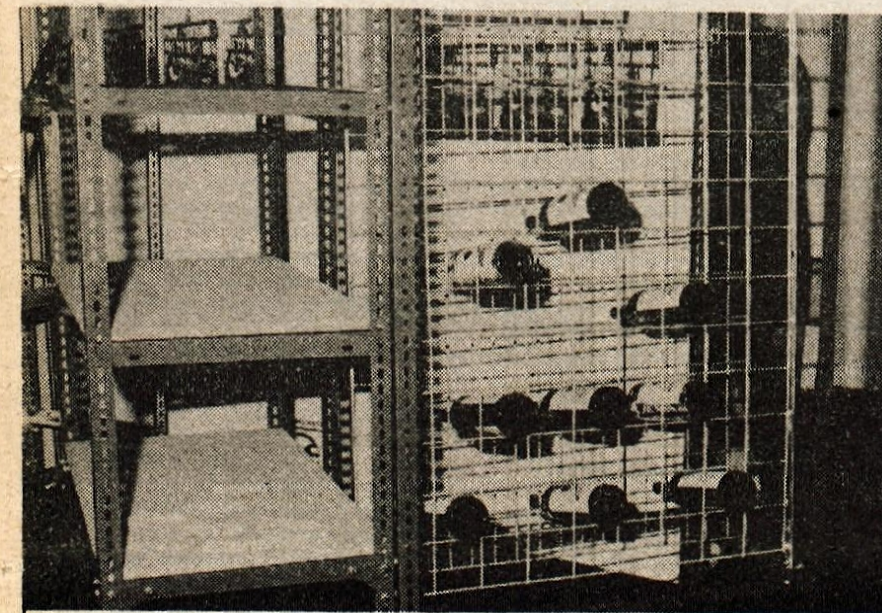
Na novoletnem sejmu v Kranju vam ZARJA Jesenice nudi poleg opreme za stanovanja tudi pisarniško opremo, belo tehniko, kuhinjsko posodo, posteljna pregrinjala in odeje, sesalce za prah ter kompletni izbor maskot YU SKI POOLA!

Vabimo vas, da obiščete prodajni prostor ŽIVILA Kranj na novoletnem sejmu v Kranju. V sodelovanju s Slovinom smo vam pripravili reklamno prodajo buteljčnih, arhivskih in vin pozne trgatve. Vsak dan ob 13. uri vas vabimo na degustacijo!

Obiščite naš prostor na novoletnem sejmu v Kranju. Razstavljamo in prodajamo velik izbor kopalniških zaves. Zaves vam izdelamo tudi po vašem načrtu. Vsak kupec dobi novoletno darilo!

Univerzalne kovinske police UNIKO. Vsestranska uporabnost! Obiščite nas na novoletnem sejmu v Kranju in se prepričajte o kvaliteti naših izdelkov. Renata Petač, Ljubljana, Titova 241.

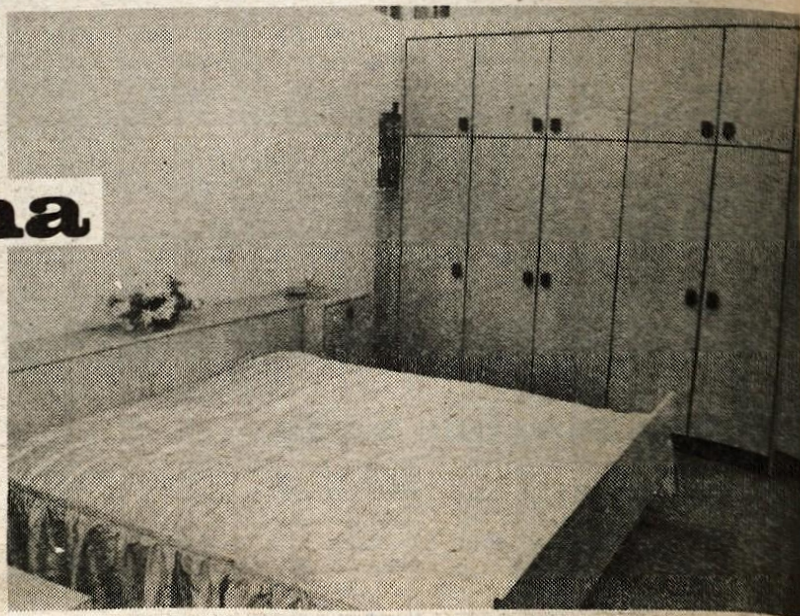
Na novoletnem sejmu vam Merkur Kranj nudi pestro izbiro bele tehnike, akustičnih aparatov, malih gospodinskih strojkov, električnega ročnega orodja, šivalne stroje, koles, motorjev, in peči za centralno ogrevanje. Na razstavnem prostoru vam bodo prodajalci radi postregli in vam za novoletno darovanje pokazali številna praktična darila.

lesnina

LESNINA Kranj — pohištvo vam, poleg ugodne spalnice, nudi še vrsto kakovostnega in cenenega pohištva.

Obiščite njihove razstavne prostore na sejmu, na Primskovem, na Titovem trgu v Kranju in na Jesenicah, Skladiščna 5. Telefoni: Kranj 24-554, Jesenice 81-179

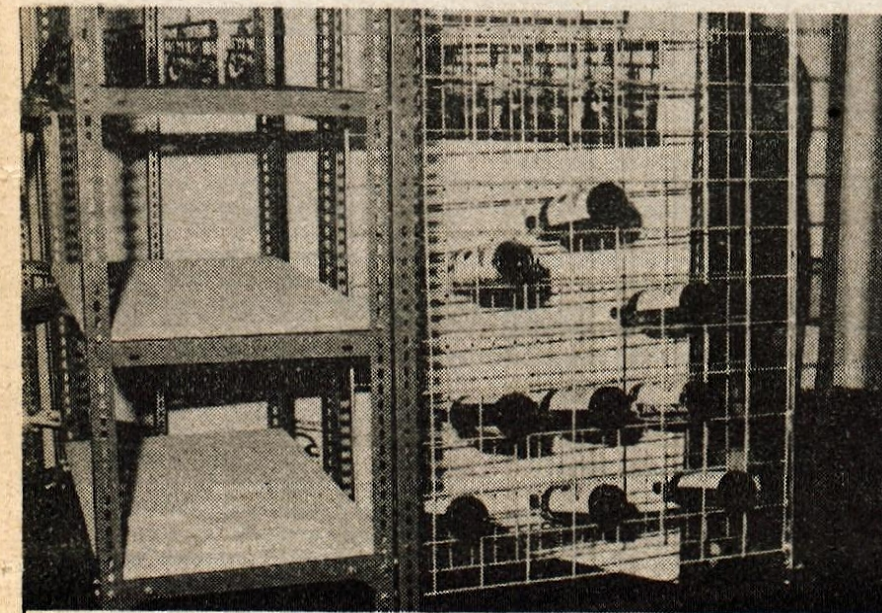
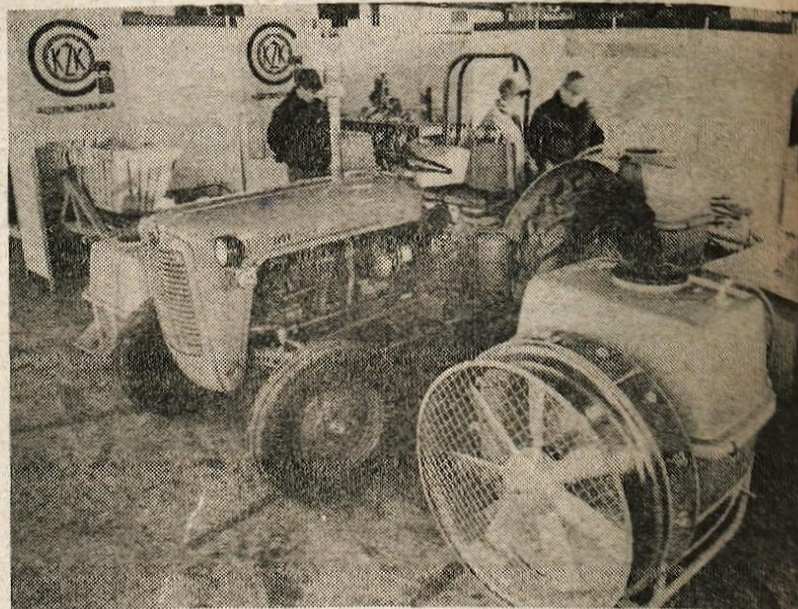
Spalnica SELMA najcenejša na novoletnem sejmu v Kranju. Dobite jo za 40.588— din, poleg tega dobite še 2 % sejemski popust.

KŽK Tozd AGROMEHANIKA, Kranj, Hrastje na novoletnem sejmu v Kranju razstavlja in prodaja kmetijske stroje IMT Beograd, TOMO VINKOVIČ, Bjelovar in stroje lastne proizvodnje: škropilnice, pršilnike itd...

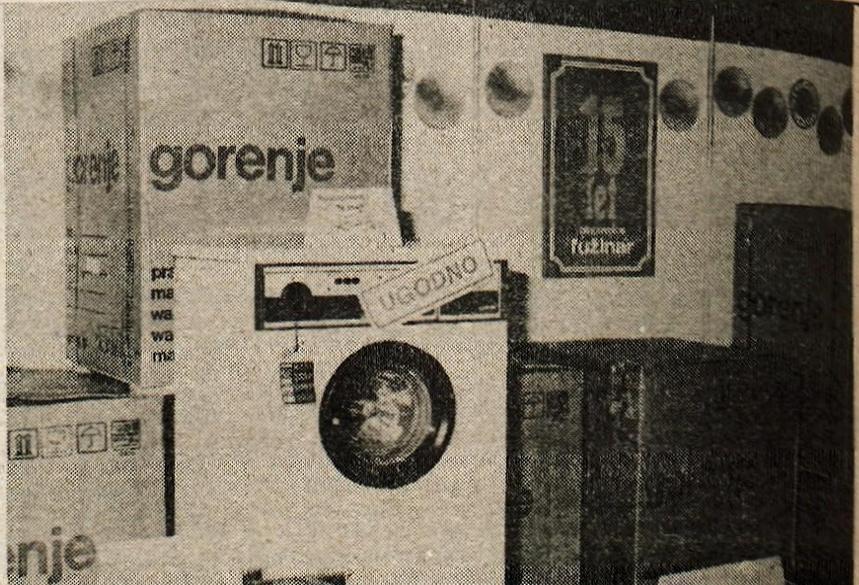
Informacije: na sejmu in PSC Hrastje, Kranj, tel.:

23-059,
28-274,
28-273.

kovinotehna

Kar je res, je res. Cena za pralni stroj Gorenje, tip 53-4, je 25.472 din in to ne deviznega izvora, opazili pa smo ga v paviljonu blagovnice FUŽINAR na Novoletnem sejmu v Kranju. To je samo drobec njihove ponudbe, ki si jo lahko ogledate na sejmu ali na Jesenicah.

PRAVA OBUTEV ZA MOKRE DNI

velika izbira moških in ženskih galoš v vseh
poslovalnicah *Peko*

TRADICIJE ● KVALITETE ● MODE

20 let Knjigoveznice-tiskarne Radovljica

Samorastniško oprti na lastne moči

Minuli petek je 48-članski delovni kolektiv Knjigoveznice-tiskarne Radovljica s slavnostno sejo zbora delavcev počastil 20-letnico svojega dela. Že dejstvo, da so se zbora udeležili vsi delavci, s štirimi štipendisti vred, govori, kako tovariški in prijateljski so odnosi v tem delovnem kolektivu, ki se je samorastniško oprt na lastne moči iz neznatne in zakotne delavnice prebil med najuglednejše organizacije združenega dela drobnega gospodarstva ne le v radovljiški občini, temveč tudi v Sloveniji.

»Krivulje naših dosežkov so se ob vsakem jubileju nenehno dvigale navzgor in zaznamovale vse večjo ustvarjalnost, ki nas je spodbujala, hrabrila in utrjevala v prepričanju, da smo sposobni s svojimi močmi doseči še več. Tudi v današnjih izjemno zao-

strenih gospodarskih razmerah nismo manj prizadevni in manjši optimisti, čeprav se moramo tako kot drugi delovni ljudje v naši družbeni skupnosti sprijazniti tudi z nekaterimi zaviralnimi ukrepi. Tudi v teh težkih razmerah ne mislimo zmanjšati naših naporov in

podleči malodušju. Vajeni smo tudi težjih preizkušenj. Prav v tem smo se kalili kot delovna skupnost, kot samoupravljalci in proizvajalci. Kratek preizkušnja našega razvoja od prvih začetkov do danes nas lahko prepriča, da smo se znali lotiti najtežjih problemov na pravem koncu, ker smo bili vedno enotni kot velika družina.« S temi besedami je svoj govor začel predsednik delavskega sveta Ljubo Hajdinjak.

»Vsem, ki ste nas povabili na vaš delavski zbor, je v tem slavnostnem trenutku izredno prijetno. Kot bi slavili jubilej dragega prijatelja, ustvarjalnega, delovnega in ponosnega, ki ti stoji ob strani kadar ga najbolj potrebuješ. Dvajset let ustvarjanja in napredka, samorastništva, oprtega na lastne sile, je za vami. Prebili ste se iz neznatne in zakotne delavnice med najuglednejše organizacije združenega dela drobnega gospodarstva, ne samo v domači občini, temveč tudi v slovenskem merilu. Napore za dobro in uspešno gospodarjenje izpričuje rast dohodka, skrb za izboljšanje delovnih in življenjskih pogojev delavcev, razvijali ste samoupravljanje in se preko delegatov vključevali v odločanje na občinski ravni, je dejal slavnostni govornik, predsednik radovljiške občinske skupščine Boris Šetina, ki je delovnemu kolektivu izročil občinsko plaketo, podeljeno ob letošnjem občinskem prazniku. Boris Šetina je omenil izredne zasluge direktorja Jožeta Poljanca ter zaželel delovnemu kolektivu nadaljnje uspešno delo, saj sodobni tehnološki in gospodarski razvoj v svetu ne gre le v smer koncentracije proizvodnje v velikih proizvodnih enotah, temveč tudi v smeri razpršitve, to je razvoja številnih majhnih proizvodnih organizacij, ki zagotavljajo čedalje več novih vrst izdelkov in storitev in omogočajo večje zaposlovanje.

Začetki Knjigoveznice-tiskarne Radovljica segajo pravzaprav že v leto 1962, ko je bil devetčlanski kolektiv tedanjega obrata knjigoveznice pripojen kot delovna enota k Državni založbi Slovenije. Leto kasneje je knjigoveznica postala samostojno obrtno podjetje. Zaposlenih je bilo šest delavk in trije delavci, vse od tedaj do danes, je v zadovoljstvo vseh direktor Jože Poljanec.

O razvoju delovne organizacije govori podatek, da so imeli na začetku komaj 60 površinskih metrov delovnih prostorov, danes pa imajo prostorne delavnice s sodobno tiskarsko in knjigoveško opremo. Prelomno je bilo leto 1974 in 1975, ko so ob starem posloju zgradili nove prostore in vanje postavili sodobno opremo, s čimer so podvojili proizvodnjo. Izboljšali so tudi kakovost izdelkov in storitev ter delovne pogoje. Vse skupaj je seveda prineslo več dohodka. Leta 1963 so začeli obratovati z 21.441 dinarji, leta 1973 so dosegli 3.230.709 dinarjev dohodka, letos so dosegli že 42.868.368 dinarjev dohodka. Letos znaša povprečni neto osebni dohodek 17.852,40 dinarjev. Še nazornejši je podatek, da so imeli ob ustanovitvi le za 77.156 dinarjev osnovnih sredstev, nabavna vrednost sedanjih osnovnih sredstev pa znaša 30.346.484 dinarjev.

Čeprav so majhna delovna organizacija, skrbijo za delavce kot večje delovne organizacije. Za stanovanjske kredite so leta 1968 namenili 25 tisoč dinarjev, vsako leto so jih povečevali

in letos znašajo že 1,2 milijona dinarjev, kupili so tudi nekaj družbenih stanovanj.

V zadnjih desetih letih so skrbeli tudi za izobraževanje lastnih kadrov, v šolah za stavce, tiskarje, strojnike in knjigoveze so štipendirali 14 učencev. Posebej velja poudariti samoupravno in družbeno organiziranost, brez katere takšnih uspehov ne bi dosegli, brez katere medsebojni odnosi ne bi bili tako tovariški in prijateljski. Za dobro sodelovanje z družbenopolitičnimi organizacijami, društvi in organizacijami so prejeli vrsto priznanj.

Vzdušje v kolektivu je vzorno, fluktuacije ne poznajo, čeprav je med zaposlenimi veliko žensk. V režiji imajo pri 48 zaposlenih le tri delavce.

Seveda se spopadajo tudi s težavami. Radi bi obnovili in nadomestili strojni park in opremo, vendar je s tem težko, saj so domala vsi stroji iz uvoza. Že nabava rezervnih delov je skoraj nepremostljiva ovira. Težave imajo z nabavo izdelavnega materiala, predvsem papirja, barv, lepil. Zato jih porabljajo kar se da racionalno. Z dobavitelji papirja imajo podpisane samoupravne sporazume, točno se jih držijo. Ker za bolj kvalitetne materiale zahtevajo udeležbo v devizah, so se odločili, da začno tudi sami izvažati in letos so že imeli uspešne razgovore s predstavniki iz Sovjetske zveze. Doleg so tiskali za izvoz le posredno, poslej bodo z lastnimi devizami lahko prišli do kvalitetnih materialov in nujno potrebnih rezervnih delov.

PLANIKA

adidas®

ŽENSKI ŠKORNJI

596.— din

adidas TEKAŠKI ČEVLJI od

500.— din dalje

KOLIČINA OMEJENA

NA

GORENJSKEM

NOVOLETNEM

SEJMU

**ŽELITE
OPRAVITI
DOBER
NAKUP?**

Oglasite se v paviljonu
MERCATORJA
na novoletnem sejmu
v Kranju od 9. do 19.
decembra
1983.

- zimsko športna oprema
- ženska konfekcija
- pohištvo
- bela tehnika
- mali gospodinjiski aparati
- akustika

*NOVOLETNA DARILA
STROKOVNI NASVETI
SEJEMSKE CENE*

**Nasvidenje pri
MERCATORJU!**

PS: Priporočamo vam tudi obisk naših
prodajaln in blagovnice v Trzinu
in prodajalne v Kranju,
ki so med drugim tudi bogato
založene z novoletnimi darili.

Osnovna šola
FRANCE PREŠEREN
Kranj, Kidričeva 49

Svet šole razpisuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom
prosta dela in naloge

PSIHOLOGA

in razpisuje za določen čas s polnim delovnim časom dela in
naloge

UČITELJA SLOVENSKEGA JEZIKA
(nadomeščanje porodniškega dopusta)

Prijave sprejemamo 15 dni po objavi razpisa.

lesnina les

KRANJ — PRIMSKOVO

OBVESTILO:

Nudimo vam:

- širok izbor gradbenega
materiala,
- izolacijskih materialov,
- stavbnega pohištva,
- lesnih oblog, parketov in
keramike

Obiščite nas na novoletnem sejmu
v Kranju od 9. do 19. decembra 1983.

V najkrajšem času zamenjajte letne pnevmatike
(gume) z zimskimi, poskrbite za nastavitev kolo-
teka, zavornega mehanizma, saj boste le tako bolj
varni na spolzkem cestišču.

Zavarovalna skupnost Triglav
Gorenjska območna skupnost Kranj

**mladinski
servis
kranj** p. o.

**DIJAKI,
ŠTUDENTJE!**

**VAS ZANIMA
PRILOŽNOSTNO
DELO?
VČLANITE SE
V MLADINSKI SERVIS
KRANJ.**

**Zahtevamo samo:
potrdilo o šolanju in in-
deks**

**Vse informacije dobite
po telefonu 26-398.**

**ODKUPUJEMO SVINJSKE KOŽE PO 80 DIN ZA KG
TER OSTALE KOŽE PO UGODNIH CENAH**

KO to

KOTO
Koteka tobus
in zbirnice
kmetijskih zadrug

SREČNO IN USPEŠNO NOVO LETO 1984!

PISANA MAVRICA ZA MLADE RADOVEDNEŽE

Bogato ilustrirana pravljica besedila za najmlajše bralce

CESARJEVA NOVA OBLAČILA

Hans Ch. Andersen

Prijubljena Andersenova pravljica pripoveduje o kralju, ki je zelo ljubil lepa oblačila, dolžnosti pa mu ni bilo mar.
Il. Marjeta Cvetko

28 strani,
cena: krt, 243 din

ZRCALCE

Grigor Vitez

Gozdne živali se gledajo v iz-
gubljeno zrcalce in vsaka misli,
da je našla svojo sliko.
Il. Marjan Manček.

16 strani
cena: krt, 240 din

DVANAJST SLONOV

Leopold Suhodolčan

Kaj se dogaja, ko pride na
obisk k mali Barbari kar cela
čreda debelokožih trobenta-
čev.
Il. Jelka Reichman.

32 strani,
cena: krt, 250 din

JANČEK JEŽEK

Slovenska narodna pripovedka

Zakaj je poredni Janček postal
jezek, pozneje pa celo grofov
zet in ponovno postaven fant.
Il. Ančka Gošnik-Godec.

20 strani,
cena: krt, 180 din

MAČEK MURI

Kajetan Kovič

V vezani in nevezani besedi se
razgrinja pred nami mačji svet,
nežen, šaljiv in igriv.
Il. Jelka Reichman.

28 strani,
cena: krt, 250 din

12 MESECEV

Marija Lucija Stupica

Dvanajst celostranskih risb ob
letnem koledarju.

26 strani,
cena: krt, 260 din

ZGODBA O LEVIH IN LEVČKU

Lojze Kovačič

V tej živalski pravljici, ki je
ukrojena po merilih človeškega
doživljanja, nastopata oče lev
in levček.
Il. Marjeta Cvetko.

28 strani,
cena: krt, 250 din

PEDENJPED

Niko Grafenauer

Enajst pesmi o malem junaku
in njegovem vsakdanu od zore
do mraka.
Il. Marjan Manček.

24 strani,
cena: krt, 240 din

ZLATA RIBICA

Slovenska ljudska pravljica

Fant zajame v rešeto ribico, ki
mu zato, ker jo izpusti, izpolni
vse njegove želje, tako da na
koncu zaživi v sreči in izobilju.
Il. Marjan Manček.

16 strani,
cena: krt, 235 din

CICIBAN, CICIBAN, DOBER DAN

Oton Župančič

Štirideset najbolj znanih pesmi
velikega mojstra otroških ver-
zov.

Il. Marlenka Stupica.

64 strani,
cena: krt, 355 din

ŠIVILJA IN ŠKARJICE

Dragotin Kette

Zgodba o prijazni deklici Bog-
danki, ki je najprej izgubila, po-
tem pa spet dobila svoje čude-
žne škarjice.
Il. Jelka Reichman.

16 strani,
cena: krt, 216 din

LETEČI KOVČEK

Hans Ch. Andersen

Pravljica o trgovčevem sinu, ki
je v letečem kovčku poletel na
Turško in tamkaj spoznal pre-
lepo sultanovo hčer.
Il. Marija Lucija Stupica.

26 strani,
cena: krt, 190 din

GORENJSKI ZDRAVSTVENI CENTER GORENJSKA LEKARNA KRANJ p. o.

Komisija za delovna razmerja razpisuje dela in naloge
s posebnimi pooblastili in odgovornostjo

UPRAVNIKA lekarne Jesenice

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev ter pogojev določenih z
družbenim dogovorom o kadrovske politiki, izpolnjevati še naslednje
pogoje:

- visoka izobrazba farmacevtske smeri z opravljenim strokovnim iz-
pitom,
- 3 do 5 let delovnih izkušenj ter organizacijske sposobnosti.

Izbrani kandidat bo imenovan za dobo 4 let.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev in opisom doseda-
njih delovnih izkušenj sprejema 15 dni po objavi GZC Gorenjska le-
karna Kranj, Gosposvetska 12.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 30 dni po izteku roka za pri-
javo.

STROKOVNA SLUŽBA SIS GOSPODARSKIH DEJAVNOSTI OBČINE TRŽIČ

Razpisna komisija razpisuje v skladu s 46. členom Statuta in
sklepa delovne skupnosti Strokovne službe SIS gospodar-
skih dejavnosti Tržič dela in naloge s posebnimi pooblastili
in odgovornostmi

VODJE STROKOVNE SLUŽBE SIS GOSPODARSKIH DEJAVNOSTI

Kandidat mora za razpisana dela in naloge poleg splošnih pogojev
izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima visoko oziroma višjo izobrazbo pravne, gradbene, eko-
nomske ali organizacijske smeri,
- da ima vsaj 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj od tega 1 oziroma
3 leta na vodilnih delih in nalogah.

Vodja strokovne službe se imenuje za dobo 4 let.

Stanovanja ni.

Kandidati naj pošljejo dokazila o zahtevanih pogojih v zaprti pi-
semski ovojnici z oznako »za razpisno komisijo« v roku 15 dni po
objavi razpisa na naslov: Strokovna služba SIS gospodarskih de-
javnosti Tržič, Cankarjeva 1 — Tržič.

Kandidate bomo obvestili o izbiri v 15 dneh od dneva, ko bo DS iz-
brala ustreznega kandidata.

SREDNJA TEKSTILNA IN OBUTVENA ŠOLA KRANJ

Odbor za delovna razmerja in varstvo pri delu razpisuje naslednja
dela in naloge za določen čas:

- UČITELJA ZGODOVINE
(od 6. 2. 1984 — nadomeščanje delavke na porodniškem dopu-
stu)

Pogoj: — visoka izobrazba iz zgodovine

- UČITELJA TELESNE VZGOJE
(od 1. 3. 1984 — nadomeščanje delavke na porodniškem dopu-
stu)

Pogoj: — visoka izobrazba pedagoške smeri telesne vzgoje

Poskusno delo je 3 mesece. Rok za prijave je 15 dni.

in objavlja prosta dela in naloge

- SNAŽILKE
za nedoločen čas

Pogoj: — nedokončana osnovna šola

Poskusno delo je 1 mesec. Rok za prijave je 8 dni.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v
navedenem roku na naslov: Srednja tekstilna in obutvena šola
Kranj, Staneta Žagarja 33.

Skupščina občine Radovljica UPRAVA ZA DRUŽBENE PRIHODKE Radovljica

Razpisna komisija objavlja prosta dela in naloge

PRIPRAVNIKA

Poleg splošnih, z zakonom predpisanih pogojev, mora kandidat
izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- da ima višjo izobrazbo ekonomske, pravne ali upravne smeri,
- da je zavzet in družbeno aktiven pri uveljavljanju in razvijanju
socialističnega samoupravnega sistema

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delov-
nim časom.

Pismene prijave z dokazilom o izpolnjevanju pogojev naj kandida-
ti pošljejo v roku 8 dni po objavi na naslov: Skupščina občine Ra-
dovljica, komite za družbene dejavnosti in občo upravo.

Nepopolnih in prepozno vloženih prijav komisija ne bo obrav-
navala.

Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 30 dneh po izteku objavnega
roka.

M založba
mladinska
knjiga

Knjige lahko naročite v vseh
knjigarnah, pri naših založniških
poverjenikih ali pa nas obiščite na
našem razstavno-prodajnem prostoru
na novoletnem sejmu v Kranju.

Zanimivost na novoletnem sejmu **Omara za prekajevanje in shranjevanje mesa**

Med razstavljalci na letošnjem 24. novoletnem sejmu, kjer se obiskovalci z zanimanjem pomudijo, je tudi Tržiško podjetje industrijske kovinske opreme — TIKO Tržič. Pozornost vzbujajo njihov izdelek: omara za prekajevanje in shranjevanje mesa z oznako OPS.

Za kakšen izdelek pravzaprav gre, smo povprašali vodjo komercialne službe v delovni organizaciji TIKO **Pavla Jermana**:

»Omara OPS je namenjena za prekajevanje mesa in kasneje za sušenje ter shranjevanje. V naši delovni organizaciji jo delamo približno eno leto. V svetu so tovrstne omare oziroma naprave poznane že vrsto let. Dokler jih nismo začeli proizvajati v naši delovni organizaciji, jih je bilo treba uvažati.«

»Gre za svojevrstno novost. Kakšni pa so rezultati?«

»Izdelek je res svojevrstna novost. S tem v zvezi smo tudi računali, da bomo tržišče morda težje zainteresirali. Vendar pa smo v enem letu že prodali okrog 80 takšnih omar in od kupcev že dobivamo pohvale. Da bi izdelek čimbolje predstavili in vzbudili zanimanje zanj, tudi tokrat sodelujemo na kranjskem sejmu. Sicer pa imamo s tistimi, ki so naš izdelek že kupili, dogovor, da morebitnim interesentom in vsem, ki se zanimajo zanj, povedo svoje izkušnje o delovanju naprave in o tem, kako so zadovoljni. Zato svetujemo vsem kupcem,

da se o delovanju naprave oziroma omare, kakor tudi o kvaliteti, prepričajo pri tistih, ki so takšne omere že kupili. Seznane oziroma naslove teh lahko dobijo v trgovinah, ki naš izdelek tudi prodajajo.

V Sloveniji ima trenutno omaro za prekajevanje, sušenje in shranjevanje mesa — OPS 18 trgovskih organizacij. Na Gorenjskem so to Merkur Dom Naklo, Mercator Preskrba Tržič in KŽK Hrastje. Seveda imamo omare zdaj do 19. decembra tudi na sejmu, interesenti pa se kasneje lahko ogledajo tudi neposredno v naši tovarni v Tržiču.«

OPTIČNI SERVIS

Kranj — JLA 18
(nasproti porodnišnice)

IZDELAVA VSEH VRST OČAL
na recept ali brez, bogata izbira okvirov
in sončnih očal

Pregled vida:

v ponedeljek, torek, sredo
od 14. do 15. ure

V ORDINACIJI V SERVISU

Delovni čas od 8. do 19. ure,
ob sobotah od 8. do 12. ure.

Telefon: 22-196

Priporoča se OČESNA OPTIKA
MARIBOR!

Industrija pohištva Železniki

Objavlja na podlagi 8. člena Pravilnika o delovnih razmerjih ter sklepa razpisne komisije prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi v

TOZD Sestavljivo pohištvo

VODENJE PROIZVODNJE

Pogoji za zasedbo:

- visoka ali višja izobrazba lesne ali organizacijske smeri,
- 1 leto delovnih izkušenj na opravih v lesni stroki,
- organizacijske sposobnosti ter sposobnost komuniciranja, vodenja in dela z ljudmi.

Mandat za objavljena dela in naloge traja štiri leta. Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe z dokazili (diploma, življenjepis, opis dosedanjega dela) v 15 dneh po objavi.

Prijave pošljite na naslov **Alples Industrija pohištva Železniki, kadrovske socialni oddelek, Železniki.**

Prijavljeni kandidati bodo o izidu obveščeni v 30 dneh.

**TEKSTILINDUS
KRANJ**

Tekstilna industrija TEKSTILINDUS Kranj

razglašajo prosti deli oziroma nalogi v vzdrževalno-energetski službi obrat II:

INSTALATERSKA DELA II

Pogoji: — monter ogrevalnih naprav,
— uspešno opravljen izpit za plamensko varjenje,
— poznavanje predpisov iz varstva pri delu in opravljanje z gasilnimi aparati,
— poskusno delo 2 meseca

VZDRŽEVANJE KLIM IN ČRPALK

Pogoji: — strojni mehanik (ključavničar),
— poznavanje predpisov iz varstva pri delu in opravljanje z gasilnimi aparati,
— poskusno delo 2 meseca

Kandidati, ki izpolnjujejo zgoraj navedene pogoje, naj dajo pisarne priglasitve v kadrovske sektor delovne organizacije najkasneje v roku 8 dni od dneva objave.

**LOŠKE TOVARNE
HLADILNIKOV
LTH ŠKOFJA LOKA**

Kadrovska komisija
TOZD Računski center
objavlja prosta dela in naloge

**VS II ORGANIZATOR
PROGRAMER I**
za nedoločen čas in poskusnim delom 3 mesecev.

Pogoji: — višješolska izobrazba organizacijske, računalniške ali ekonomske smeri,

Posebna znanja: znanje programiranja (COBOL, ali RPG), poznavanje problematike področja obdelave

Delovne izkušnje so zaželenje. Ponudbe sprejema kadrovska socialna služba LTH in sicer v roku 15 dni po objavi.

O izidu bodo kandidati obveščeni v roku 15 dni po sklepu komisije.

PRODAJALNA
Delikatesa
KRANJ

bogata izbira za predpraznične nakupe tudi **ob sobotah popoldne** vabljene

Osnovna šola
MATIJA VALJAVEC
Preddvor

Komisija za delovna razmerja razpisuje naslednja prosta dela in naloge

1. SOCIALNE DELAVKE

za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Nastop dela 6. 2. 1984.

Pogoj: — višja šola za socialne delavke

2. POMOČNIKA KUJARJA

v kuhinji vrteca Preddvor za določen čas s polnim delovnim časom (nadomeščanje delavca ob odhodu v JLA). Nastop dela 7. 1. 1984.

Pogoj: — KV ali PKV kuhar

Kandidati naj pošljejo prošnje z dokazili o izobrazbi v 8 dneh po objavi razpisa v časopisu.

**KRAJEVNA SKUPNOST ŠKOFJA LOKA — MESTO
KRAJEVNA SKUPNOST KAMNITNIK**

Svet krajevne skupnosti Škofja Loka — mesto in svet krajevne skupnosti Kamnitnika razpisujeta prosta dela in naloge

**TAJNIKA KRAJEVNE SKUPNOSTI
s polnim delovnim časom**

Pogoji: — višja izobrazba, 2 leti delovnih izkušenj ali srednja izobrazba in 5 let delovnih izkušenj,
— aktiven v družbenopolitičnem življenju,
— zaželeno je, da stanuje v omenjenih KS

Izbrani kandidat bo imenovan za dobo 4 let.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po objavi na naslov: Strokovna služba KS mesta Škofja Loka, Mestni trg 38, Škofja Loka.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po preteku roka za prijavo.

OPREMA MENGEŠ

**UGODEN nakup kuhinjske posode, proizvod
Gorice Zagreb, v II. kvaliteti**

kovinotehna

DO INŠTALACIJE Škofja Loka

Po sklepu razpisne komisije delavskega sveta vabi k sodelovanju

VODJE FINANČNO-RAČUNOVODSKEGA ODDELKA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, ki so določeni z zakonom, izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- da ima srednjo ali visoko strokovno izobrazbo ekonomske smeri,
- da ima 2 do 3 leta ustreznih strokovnih izkušenj.

Kandidat bo imenovan za 4 leta.

Po sklepu komisije za medsebojna razmerja vabimo k sodelovanju

**1. VEČ KV KLJUČAVNIČARJEV — VARILCEV
2. VODJO SLUŽBE KNJIGOVODSTVA
3. ČISTILKE**

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še posebne pogoje:

pod 1. — da ima dokončano poklicno šolo ustreznih smeri

Zaželeno so: 1 do 2 leti delovnih izkušenj pri podobnih delih ter znanje v varjenju.

pod 2. — da ima srednjo strokovno izobrazbo ekonomske smeri,
— da ima 2 do 4 leta delovnih izkušenj pri knjigovodskih opravilih.

Od kandidatov, ki se bodo prijavili na razpis, pričakujemo samoiniciativnost, ustrezno delovno disciplino, znanje, ki bo preizkušeno v času poskusne dobe.

Delovno razmerje sklenemo za nedoločen čas. Kandidat vabimo, da pošljejo prijave z dokazili ali se osebno ogledajo v roku 8 dni po objavi razpisa na naslov **DO Inštalacije Škofja Loka, Kidričeva 55.** O izbiri bomo kandidata obvestili v roku 15 dni od sprejema sklepa o izbiri.

MALI

OGLASI tel.: 27-960

PRODAM

Prodaj kombiniran »KRAKER« za
in »stancanje« železa. Franc
Benedikova 2, Kranj 12654
Prodaj svetel ženski usnjn PLAŠČ
nov. Sodnik, Mladinskih brigad
Kranj 12658
Prodaj ŠTEDILNIK gorenje (2
metrika, 4 plin). Polica 1, Naklo 12660
Prodaj dva BIKCA, težka 140 do
150 kg, simentalca, za nadaljnjo rejo.
Rovt 10, Selca, tel. 65-066 12808
Prodaj 5 kW termoakumulacijsko
PEČ. Mestni trg 30, Škofja Loka 12807
Prodaj KRAVO za pleme, rabljene
vITE in BANKINE. Kalan, Gostče
Škofja Loka 12885
Prodaj prodaj OMARO za dnevno
del. Debeljak, Frankovo 164, Škofja
Loka 12886
Prodaj 4 leta starega VOLA, težke
800 kg, vajenega vseh kmeč-
kih del. Mirko Glavati, Sp. Kokra 1,
Trzin 12887
Prodaj PRAŠIČA za zakol. Veleso-
va, Cerkije 12888
Prodaj strojeno GOVEJO KOŽO.
Mestni trg 24/A, Šenčur 12889
Prodaj prodaj 8 let starega KO-
ŠKEGA 650 kg, sposobnega za
kmečka dela in KRAVO, križano, 4
v 6. mesecu brejosti. Olga Grilc,
Dobrava 103/A 12890
Prodaj suha bukova in mešana DR-
va ter večjo količino ŽGANJA. Percič,
Mestni vrt 2, Golnik 12891
Prodaj prodaj kombinirano PEČ
kopalnico in 3 kub. m hrastovega
KRAVA, debeline 25—50 mm. Kurnik,
Polje, tel. 45-386 12892
Prodaj semenski KROMPIR igor,
in sortema. C. 26. julija 5, Naklo
12893
Prodaj trodelna rabljena OKNA.
Zevnik, Kranj, Ljubljanska c. 38
12894
Prodaj KAVČ in DIVAN. Strahinj
tel. 47-125 12895
Prodaj novo trajnožarečo PEČ
Celje, cena 13.000 din. Bajželj,
Mestna 50 12896
Prodaj prodaj barvni TELEVIZOR
ekran 66. Oglasite se lahko po
44 ali Janko Ropret, C. 4. julija
Trzin 12897
Prodaj italijanski globok OTRO-
VOZIČEK PEG in opremo za do-
metrika. Telefon 24-631 12898
Prodaj KABEL 3×2,5 in 11 m TU-
KAV, premera 16 schiedel, ugodno
prodaj. Telefon 47-478 12899
Prodaj KOMPONENTE belytone
30 W, še v garanciji, ugodno pro-
daj. Stojan Drobnič, Preska 20, Trzin
12900

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega očeta, dedka in pradedka

ALOJZA ZAVRLA

se najopleje zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in
znancem, ki ste nam izrekli sožalje, mu darovali vence in
cvetje ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.
Prav tako se zahvaljujemo sodelavkam in sodelavcem iz de-
lovskih organizacij IKOS in Iskra, Gasilskemu društvu Bit-
nje, Zvezi borcev Bitnje in Čebelskemu društvu Kranj. Za-
hvaljujemo se kranjski godbi, upokojenskemu pevskemu
zboru iz Kranja in vsem trem govornikom za poslovilne
besede. Posebno se zahvaljujemo dr. Janezu Bajžlju za zdra-
vljenje njegove dolgoletne in težke bolezni.

ŽALUJOČI: sin Lojze in hčerka Mira z družinama

Srednje Bitnje, 6. decembra 1983

ZAHVALA

Ob boleči izgubi predobrega moža,
očeta, sina, brata, zeta, svaka, nečaka
in vnuka

**FRANCIJA
ŽIBERTA**

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom na Beli in v
Kranju, sodelavcem v Merkurju in posebno še v Globusu, ka-
kor tudi v Živilih in Iskri, prijateljem, znancem in vsem, ki
so nam izrazili sožalje, darovali cvetje in drugo pomoč v nje-
gov spomin ter ga spremili na zadnji poti. Posebno se zahva-
limo duhovnikom g. župniku Kočevarju, dekanu Bahorju in
vodju MOŠ dr. Grilu. Hvala tudi za besede tolažbe predstavi-
niku Merkurja tov. Tičarju.

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI

Zg. Bela, Kranj, 7. decembra 1983

Prodaj PRAŠIČE, težke 120 do
130 kg. Goriče 7
Prodaj skoraj novo KUHINJSKO
OPRAVO »Orhideja« s pomivalnim ko-
ritom in vgrajenim hladilnikom. Tele-
fon 24-269 12901
Malo rabljeno zakonsko POSTELJO,
rjavo-drap barve z dnom, jogijem in
zabojem za perilo, prodaj. Telefon
27-192 12902
Prodaj manjše in večje PRAŠIČ-
KE. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 12903
Prodaj otroško POSTELJICO z jo-
gijem 130×65. Dušan Eržen, Kidričeva
23, Kranj, tel. 26-007 popoldan 12904
Prodaj nov električni BOJLER, 60-
litrski in PEČ na drva za ogrevanje vo-
de v kopalnici. Benedik, Knappe 19, Sel-
ca nad Škofjo Loko 12905
Prodaj 10 dni starega BIKCA. Ja-
nez Kern, Letence 7, Golnik 12906
Prodaj 250 kosov STREŠNE OPE-
KE, cementno sive barve vesna in
gradbeno BARAKO 5×4 m. Telefon
22-957 od 15. ure dalje 12907
Prodaj mesecnov PLOHE, debeli-
ne 8 cm in 5 cm, 2 kub. m. Naslov v
oglasnem oddelku. 12908
Prodaj DESKE za opaž, širina
7 cm. Slavka Razinger, Plavški rovt 12,
Jesenice 12909
Prodaj strelni DALJNOGLED, nov,
znamke »Carl zeiss« ZF 4. Informacije
po tel. 22-977 12910
Prodaj PEČ küppersbusch. Marija
Izlakar, Reber 28, Zasip, Bled 12911
Prodaj 250-litrski AKVARIJ. Infor-
macije po tel. 25-047 vsak dan od 17. do
19. ure 12912
TRAKTOR porsche diesel, 25 km s
plugom, prodaj. Kosec, Golo Brdo 2,
Medvode 12913
BULDOŽER TG 50 (7 t), dobro ohran-
jen, prodaj (cena ugodna). Šifra:
Ugodna priložnost 12918
Prodaj jesenove in hrastove plohe.
Naslov v oglasnem oddelku. 12944

STANOVANJA

Prodaj GARSONJERO s telefo-
nom. Rudija Papeža 32, stan. 44.
V starejši kmečki hiši oddam stano-
vanje. Tel.: 47-326
Prodaj starejšo STANOVANJE v iz-
meri 36 kv. m v Kranju. Informacije po
tel. 61-771 12928
Dve uslužbenki iščeta STANOVA-
NJE z možnostjo kuhanja v Kranju ali
bližnji okolici. Ponudbe pod: Čimprej
12929
Mlad par išče GARSONJERO ali
enosobno STANOVANJE v Kranju ali
okolici. Možnost predplačila za dobo
1—2 let. Interesenti naj se javijo po tel.
24-412 12930
Dvosobno STANOVANJE v Kranju
ali okolici, najamem za dobo 6 mese-
cev. Naslov v oglasnem oddelku. 12931

POSESTI

V okolici Kranja vzamem v najem
PROSTOR za popoldansko avtomeha-
nično obrt, cena po dogovoru. Naslov v
oglasnem oddelku. 12771
Nujno prodaj STAREJŠO HIŠO.
Naslov v oglasnem oddelku. 12932
V najem oddam GARAŽO za dobo
enega leta. Informacije po tel. 25-893
po 17. uri 12933
V najem vzamem primeren PRO-
STOR za začetek gradbene obrti. Zaže-
ljeno bi bilo nekaj zemljišča za zlagan-
je desk. Šifra: Tesarska stroka 12934
V najem oddam LOKAL, primeren
za servisno dejavnost, možno tudi za
pisarne ali podobno v najožji bližini
centra v Kranju, površine 70—
150 kv. m, centralna, telefon, parkira-
nje. Informacije po tel. 22-333 12935

ZAPOSLOTITVE

Sprejemem KV KLJUČAVNIČARJA.
Pavel Peklaj, Puštal 46/A, Škofja Loka
12936
ŠIVILJA išče delo na dom. Irena
Ravnikar, Zg. Luša 2, Selca 12937
Mlajši moški s srednjo gradbeno šo-
lo sprejme kakršnokoli DELO na dom.
Imam primeren prostor. Naslov v
oglasnem oddelku. 12938
V zimski sezoni zaposlimo dekle ali
mlajšo upokojenko za pomoč v gostin-
stvu. Lidija Blenkuš, Kranjska gora,
Gasilska 12, tel. 88-731 12939

OBVESTILA

ŽAGAM metrska drva na domu. Te-
lefon 74-715
FOTOKOPIRANJE — odprto od po-
nedeljka do petka od 15.30 do 18.30.
Kristan, Krožna 19, Kranj, tel. 22-463
(nasproti dijaškega doma) 12787
OBIJAVA stene in strope z lesom.
Telefon v oglasnem oddelku. 12940
EMAJLIRANJE KOPALNIH KADI!
Tako ko bo vaša kopalna ali pršna kad
pokazala znake dotrajanosti nas pokli-
čite. Hrapavost in poškodbe odpravimo
brez zamenjave in umazanje z novo
emajlno prevleko. Telefon 061-571-621
12941

PIREDITVE

DISCO SILVESTROVANJE v preno-
vljenem KAVA BARU na letnem kopa-
lišču SORA v Škofji Loki. Cena je 370
din. V ceno je vključena rezervacija,
aperitiv in hladni narezek. Rezervacije
in vplačila sprejema HOTEL TRAN-
STURIST Škofja Loka, tel. 61-261
12793
DPD Svoboda Stražišče prireja SIL-
VESTROVANJE v dvorani doma kra-
jevne skupnosti. Začetek ob 20. uri. Za
ples bo poskrbel ansambel OBZORJE.
Postreženi boste z aperitivom, večerjo
in kisljo juho v zgodnjih jutranjih urah.
Pester program — za pijačo poskrblje-
no. Cena silvestrovanja 1000 dinarjev
na osebo.
Prodaja kart v trafiki v Stražišču od
14. 12. do 24. 12. 1983.

IZGUBLJENO

Dne 9. 10. 1983 se je na področju Pre-
doslje — Predvdor izgubila psička z be-
limi lisami. V levem ušesu ima tetovi-
rano št. 60429. Proti nagradi sporočite
na tel.: (064) 23-614 ali 45-151

Izgubil se je nemški ovčar sivo rjave
barve z usnjeno ovratnico na Primsko-
vem — Klanec. Sliši na ime Moj. Kdor
kaj ve o njem naj sporoči na tel. 25-280.
Dukič, Likozarjeva 3, Kranj.

**OBVESTILO V GLASU
— ZANESLJIV USPEH**

NAJDENO

Našla so se očala v Škofji Loki. Dobi-
jo se na Partizanski 46, Peternelj 12942

OSTALO

Znano osebo, ki je vzela 19. 11. MO-
PED izpred stolpnice na Kresu, opo-
zarjam, naj ga vrne ali sporoči kje je,
drugače ga bom kazensko preganjal.
Šifra: Moped 12797
Slepi intelektualci išče inštruktorja
za prevajanje literature iz slovenščine
v nemščino. Ponudbe pod šifro: Znanje
12943

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše mame, tašče, stare mame, prababice in
tete

KATARINE LUKANC

roj. ŠAVS

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrom, sose-
dom, prijateljem in znancem za nesebično pomoč v najtežjih
trenutkih, za izraze sožalja in podarjeno cvetje. Hvala g.
župniku za lep obred in pevcem za žalostinke ter vsem, ki ste
jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

VSI NJENI

Zg. Bela, 4. decembra 1983

30. novembra 1983 smo se v družinskem krogu poslovili od
naše stare mame

JULIJANE ČEMAŽAR

roj. 4. aprila 1888

Zahvaljujemo se vsem, ki ste jo obiskovali, posebno zahvalo
smo dolžni osebju Doma ostarelih občanov Kranj, g. župniku
z Brega za lep pogrebni obred, pevcem DU in sosedom za po-
darjen venec.

VSI NJENI

Kranj, 7. decembra 1983

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 37. letu starosti zapustil
naš dragi oče, mož, sin in svak

VALENTIN GOVEKAR

Dragočajna št. 1

Pogreb pokojnika bo v sredo, 14. decembra 1983, ob 15.30 iz-
pred hiše žalosti na pokopališče v Smledniku

ŽALUJOČI: žena Marija, otroci Sabina, Tinko, Marko, ma-
ma, sestra Tončka z družino in drugo sorodstvo

Dragočajna, 11. decembra 1983

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža, očeta, brata

JOŽETA ROZMANA

Šoštarjevega iz Stražišča

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga pospremili
na njegovi zadnji poti, darovali vence in nam izrazili sožalje. Posebej se zahvaljujemo
dr. Bajžlju za njegov trud v dolgi bolezni. Hvala gasilcem iz Stražišča in sosednjim vasi za
udeležbo pri pogrebu ter tov. Matu Omanu za poslovilni govor. Hvala g. župniku za pogrebni
obred.

VSI NJEGOVI

Stražišče, 30. novembra 1983

Manj težav, če za mrke vemo vnaprej

Zavoljo težav pri oskrbi z električno energijo poslej tudi naše delo in življenje kroji pristo-
voljno in prisilno varčevanje z elektriko. V tovarnah morajo privarčevati 10 odstotkov elektri-
ke, gospodinjstva so zvečer izmenoma v temi. Povprašali smo po Gorenjski, kakšne težave je
povzročilo omejevanje porabe.

Zmanjšana poraba električne
energije je seveda povzročila veliko
težav v tovarnah, posebej v tistih, ki
imajo nepretrgane proizvodne linije
in izvozne obveznosti, ki so običajno
trdno vezane na dobavne roke. V
**bombažni predilnici in tkalnici v Tr-
žiču** so nam povedali, da jim po-
manjkanje elektrike povzroča hude
težave. Razpolovljene so namreč tu-
di dobave elektrike iz lastnih vodnih
elektrarn, čemur seveda botruje le-
tošnja suša. Dvakrat so torej udarje-
ni, manj elektrike dobijo iz svojih
elektrarn, privarčevati morajo 10 od-
stotkov elektrike, ki jo dobijo iz
omrežja. Težave rešujejo z nočno iz-
meno, delavci vzamejo dopust, če ga
imajo še; zato imajo z organizacijo
dela veliko težav. Veliko delavcev
se v Tržič vozi z Jesenic.

V Škofji Loki je velik porabnik
električne energije **Gorenjska pre-
dilnica**, saj pri njih normalno poraba
znaša 85 tisoč kilovatnih ur, kar je
toliko kot vsa Selška dolina s tovar-
nami vred. Električna poganja predil-
ske in tkalske stroje, ki predstavljajo
povezan delovni proces. Težko je
odklopiti katerokoli linijo, saj je hi-
tro prizadeta druga. Držijo se 10 od-
stotnega varčevanja z elektriko in
poraba se giblje med 76 in 77 tisoč
kilovatnimi urami.

V veliko pomoč jim je sistem za iz-
ravnavo količine porabe, ki so ga na-
mestili pred dvema letoma. Tako ve-
do v vsakem trenutku, kolikšna je
poraba. V Gorenjski predilnici pravi-
jo, da tako brez večjih pretresov v

proizvodnji dolgo ne bo več šlo. Naj-
bolj jih skrbi, kako bodo uresničili
izvozna naročila. Že tako imajo veli-
ke težave s surovinami, izdelavnim
materialom in rezervnimi deli, sedaj
povzroča dodatne še pomanjkanje
elektrike. Izmenično izklapljanje po-
sameznih faz dela, ali izdelkov, ki
porabijo največ elektrike, gre lahko
na škodo izvozne proizvodnje, hkrati
pa se še morajo prilagajati surovi-
nam, ki jih imajo v skladišču.

Energetiki v številnih tovarnah
delajo sedaj v težkih razmerah. Na
eni strani morajo skrbeti, da privar-
čujejo 10 odstotkov elektrike, na
drugi strani skrbijo, da bi proizvodne
načrte uresničili.

V **Žitovi pekarni Triglav Gorenjka
v Lescah** so nam povedali, da pri pe-
ki kruha nimajo omejene porabe
elektrike, 10 odstotkov pa morajo
privarčevati pri proizvodnji čokolade,
ki jo že tako pestijo težave z uvo-
ženimi surovinami. V pekarni name-
ravajo namestiti agregat, da bodo
zanesljivo oskrbljeni z elektriko. Po-
slopje so že zgradili, agregat name-
ravajo namestiti prihodnje leto in
pri tem računajo na pomoč radovlj-
iške in jeseniške občine, ki jih oskr-
bujejo s kruhom.

Na **kmetijskem posestvu v Polj-
čah**, ki spada v okvir KŽK Gorenj-
ske, lahko zaradi lastnega agregata
nemoteno delajo. Molža traja od če-
trte ure popoldne do osmih zvečer in
vsakomur je jasno, da je ne morejo
prestavljati. Pri elektriki težko kaj
prihranijo, saj na posestvu elektrika

poganja stroje, ki morajo delati; mle-
ko pač morajo ohladiti, iz hlevov od-
straniti gnoj...

Težave so nam prihranjene, če za
redukcije vemo vnaprej, so nam po-
vedali **Božnarjevi iz Javorjev v Po-
ljanski dolini**, ki imajo v hlevu se-
dem krav. Dobro uro traja molža z
molznim strojem. Dan, ko je napove-
dana redukcija, gredo v hlev uro
prej, saj so doslej običajno molzli ob
sedmih zvečer. Težko pa je misliti,
da bi spet molzli na roko, ne zavoljo
tega, ker ne bi več znali, temveč za-
to, ker so se krave ročne molže odva-
dile in ob hitri spremembi je mleka
manj.

Redukcije električne energije so
prizadele tudi **turistični Bled**. Minu-
lo sredo je bilo v temi središče Ble-
da, luč pa je gorela na gradu, v Zaki,
na otoku. »Malce nerodno je bilo«,
saj je bilo na Bledu zavoljo praznika
veliko italijanskih gostov, igralnica
pa je bila brez luči.

Bolj bi morali paziti, kdaj odkla-
pljajo posamzne predele. Sicer pa so
nam v **HTP Bled** povedali, da v tem
času privarčujejo veliko električne
energije. Nekaj hotelov je zaprtih,
med njimi Park, vrsta drugih dela z
zmanjšanimi zmogljivostmi, Toplice
60 odstotno, Jelovica 30 odstotno in
tako naprej. V mrtvi sezoni namreč
varčujejo s kurilnim oljem, ki vse
bolj večja stroške hotelom. Na Bledu
bi bile torej sprejemljivejšje redukcije
je čez dan, saj imajo sicer hoteli, ki
so brez agregatov, veliko težav. Svo-
je agregate imajo hoteli Toplice,
Park in Golf, iz Toplice ga namerava-
jo vklopiti do igralnice.

Zmedo so redukcije povzročile v
Prešernovem gledališču v Kranju,
kjer imajo v gosteh predstavo iz No-
ve Gorice. Dan dlje bodo morali osta-
ti, kar bo seveda gledališču povečalo
stroške. Gledališčniki so nam pove-
dali, da se težavam lahko izognejo
le, če vsaj nekaj tednov naprej vedo,
kdaj bodo v temi. Glede gostovanj
morajo namreč spored sestavljati
mesece vnaprej.

Pri trgovski organizaciji **Golica na
Jesenicah** so napovedali, da so bili o
redukcijah pravočasno obveščeni,
zato večjih težav v prodajalnah ni bi-
lo. Tudi kupci pol ure pred sedmo ni-
so prihajali več, kaže, da so ostajali
doma in postorili še vse potrebno,
preden so bili v temi. Prodajalke so
tako lahko do časa preštele denar in
počistile prodajalne. Sveče, baterije
in plinske svetilke so seveda hitro
posle, v petek pa so dobili novo po-
šiljko sveč, ki jih je moč kupiti v
Parfumeriji na Jesenicah.

Podobno ravnaajo v drugih trgov-
skih organizacijah na Gorenjskem.
Prodajaln pred sedmo sicer ne zapi-
rajo, vendar postorijo vse potrebno,
da jih električni mrk ne preseneti. V
leški Murki so uvedli ukrepe varče-
vanja z elektriko, da bodo prihranili
10 odstotkov. Zmanjšali so nočno
razsvetljavo, odklopili hladilne agre-
gate, kjer niso neobhodno potrebni,
znižali temperature ogrevanja s ter-
moakumulacijskimi pečmi.

Prodajalne trgovske organizacije
Loka iz Škofje Loke pred sedmo uro
ne bodo zapirali. Prodajalne so opre-
mili s plinskimi svetilkami. V **pekarni
Peks** pa so nam povedali, da jih
ne izklaplajo, saj sodijo med porab-
nike, ki imajo prednost. Z elektrodi-
spečerji dobro sodelujejo in do pre-
kinitev, ki bi povzročila kup nevše-
čnosti, v zadnjih letih nikoli ni pri-
šlo. Sicer pa z energijo varčujejo in
letos jim je uspelo prihraniti 15 od-
stotkov kurilnega olja.

Vseposods pa na prodajalnih poli-
cah zmanjkuje sveč, kar je seveda
razumljivo, saj so postale sveče v
zadnjem času najbolj iskano blago
po vsej državi.

M. Volčjak

Omejevanje porabe elektrike Do petka po starem

Kranj — Po navodilih republiškega komiteja za energetiko bodo
tudi gorenjski elektrodispečerji oblikovali dve skupini, kar pomeni, da
se bomo morali z redukcijami elektrike sprijazniti vsak drugi dan. Po
novem pa bodo odklapljali od 20. do 23. ure, torej uro kasneje kakor
doslej.

Gorenjski elektrodispečerji so nam povedali, da bodo do petka še
zadržali stari sistem izklapljanja po štirih oziroma petih skupinah, o
katerem so ljudi podrobno seznanili in bi zato hitra sprememba pov-
zročila kup težav in nevšečnosti. V petkovi številki Glasa bomo po-
dobno objavili novi seznam omejevanja porabe elektrike po dveh
skupinah.

Že ta teden pa se bodo držali navodila vsaj deloma, saj bodo elek-
triko izklapljali ob 20. uri in ne ob 19. kakor doslej. V primerih večje
porabe nad dovoljeno pa bodo redukcije podaljšali tja do 24. ure.

Na Gorenjskem je bila pretekli teden poraba električne energije v
mejah dovoljene, kar torej kaže, da so se tudi v tovarnah držali 10 od-
stotnega varčevanja z električno energijo.

M. V.

GLASOVA ANKETA

Za zdaj je še znosno

Varčevanje z električno energijo. Že nekaj časa velja v naši re-
publiki tako imenovana tretja
stopnja omejitve porabe elektri-
čne energije. Minuli teden pa
smo se porabniki na območju
obeh elektrodispečerskih središč
na Gorenjskem srečali tudi z ne-
kajurnimi prisilnimi izklopi elek-
trike. Ko smo se o tem pogovarja-
li s sogovorniki v današnji anketi,
še nismo vedeli, da bomo ta teden
vsi uporabniki električne energije
v Sloveniji razdeljeni v dve
skupini, tako da bomo odklaplja-
ni vsak drugi dan in sicer od 20.
do 23. ure. Tako je namreč konec
minulega tedna sklenil republiški
komitej za energetiko. Tam, kjer
bodo uporabniki s smotno upo-
rabo privarčevali dogovorjenih 10
odstotkov električne energije, pa
izklopov ne bo. Varčevanje z elek-
trično energijo naj nas torej
spremlja še naprej na vsakem ko-
raku, sicer se nam bodo za zdaj
še kar znosne razmere na tem po-
dročju lahko bistveno poslabšale.

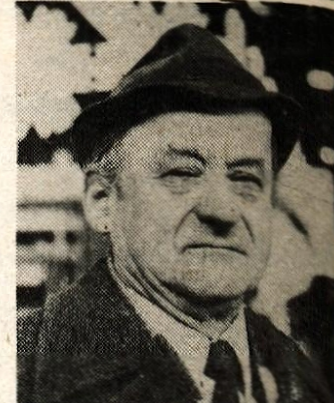
Marjan Gradišar, direktor
Mercatorjevega Tozda Preskrba
v Trzinu:

»Prve izklope električne energije
smo v naših trgovinah nekako
v redu prestali. Ker so se izklopi
začeli po 19. uri, ko se lokali zapi-
rajo, smo tudi v večjih trgovinah
oziroma blagovnicah lahko zago-
tovali kolikor toliko normalno de-
lo, predvsem po poskrbeli za var-
nost. Veliko k temu lahko pripo-
more tudi pravočasno obvešče-
nost. Sprejeli smo tudi varčeval-
ne ukrepe. Žal pa v trgovinah la-
ko prihranimo le pri razsvetljavi,
medtem ko pri hladilnih sistemih
ne moremo, saj bi bila škoda pri
izklapljanju le-teh lahko nepri-
merno večja kot pa bi bil prihran-
ek na energiji. Sicer pa menim,
da v naši republiki ni toliko razlo-
gov za izklapljanje kot drugje;
saj smo se nenazadnje prav zato
pred leti lotili izgradnje jedrske
elektrarne.

Ivanka Kurnik, Kurnikov pot 3
v Trzinu:

»Če ne bo slabše, bomo sedanje
prisilne izklope električne energije
že nekako preživel. Konec
koncev je najbolj pomembno, da
imaš doma toplo. Kar zadeva var-
čevanje, mislim, da smo pri nas
doma že kar precej prihranili, saj
smo izklopili termoakumulacijsko
peč in zdaj ogrevamo na trdo
gorivo. Pri sedanjih izklopih pa
me še najbolj moti, da smo zaradi
takšnega načina doma enkrat v
temi, trikrat pa brez televizijskega
programa. Območja, ki jih iz-
klaplajo, so namreč razdeljena
tako, da enkrat izklopijo glavni
pretvornik, drugi pretvornik za
naše območje, tretji pa smo po-
tem še doma brez toka. Če bo šlo
tako naprej, bo TV sprejemnik v
stanovanju brez programa ob se-
danji naročnini prehudo breme.

Alojz Preželj iz Srednje vasi v
Bohinju:

»Seveda imam tudi živino, ven-
dar se bo na izklope, če bo šlo to-
ko naprej, pač treba navaditi. Ma-
lo prej bo treba pomolzi in vse
skupaj opraviti. Večje težave pa
imajo najbrž tisti, ki imajo več ži-
vine in strojno molžo. Za zdaj so
sedanji izklopi še nekako znosni.
Če pa bo slabše, se bo to slej ko
prej poznalo pri odkupu mleka.
Mislim, da bi v povprečju v go-
spodinjstvih na Gorenjskem la-
ko še nekaj prihranili, prav gotovo
pa tudi v delovnih organizaci-
jah. Da smo se znašli v tako tež-
kem položaju je zame nekako ra-
zumljivo, saj ne pomnim takšne
suše, kot je letošnja. Na srečo
imamo v Bohinju vsaj vode do-
volj.

A. Žalar

Varčevanje — največji vir energije Naprava za nadzor konice

Uspeh strokovnjakov Iskrine tovarne Kibernetika, ki so se
lotili obdelave energetike — Strošek za nakup in vgraditev
nove naprave se zaradi prihranka pri električni energiji iz-
plača že v enem letu

Kranj — Energetske razmere doma in v svetu so že takšne, da
postaja vedno bolj aktualna trditev, ki pravi: Varčevanje je še vedno
največji vir energije. S tem v zvezi pa smo bili pred dnevi priča po-
membnemu dosežku strokovnjakov tovarne Iskra Kibernetika, ki se
že nekaj časa ukvarjajo z obdelavo energetike. Predstavnikom večjih
gorenjskih delovnih organizacij so predstavili napravo za nadzor konice.
Tovrstne naprave danes v svetu sicer niso več nikakršna novost,
Iskrina pa ima to prednost, da je tehnološko drugače razvita, cenena
in namenjena tudi manjšim porabnikom električne energije v gospo-
darstvu.

Naprava za nadzor konice omogoča, da v delovni organizaciji la-
hko na leto v primerjavi s sedanjo porabo prihranijo 10 do 15 odstotkov
električne energije. Z napravo je namreč moč uravnati in na primer za
10 odstotkov zmanjšati maksimalno porabo električne energije v pro-
izvodnem oziroma delovnem procesu posamezne delovne organizacije.
Naprava deluje tako, da ob prekoračitvi vnaprej določene mejne koni-
ce porabe električne energije postopoma izklopi tiste porabnike elek-
trike v delovni organizaciji, ki v danem trenutku niso nujni za nemote-
no proizvodnjo oziroma delovni proces. Gre torej za neke vrste var-
nostni sistem, ki omogoča delovni organizaciji, da ugotovi, do katere
mere je pri porabi in varčevanju z električno energijo še vedno moč
normalno obratovati, pri tem pa prihraniti precej sredstev in elektri-
ke.

Na Gorenjskem je po vgraditvi takšne naprave znana Veriga Les-
ce. Predstavniki te tovarne so na razgovoru z Iskrinimi strokovnjaki
povedali, da so s pomočjo takšne (uvožene) naprave znižali v delovni
organizaciji maksimalno konico z 2,7 na 2,4 megavata in tako v treh le-
tih prihranili kar milijardo starih dinarjev. Posebnost Iskrine naprave
je, da je primerna tudi za manjše porabnike električne energije. Za
primer povejmo, da bi delovna organizacija z dnevno konico porabe
500 kilovatov ob vgraditvi te naprave, s katero bi zmanjšala obratoval-
no konico za 10 odstotkov, prihranila na leto 64,6 milijona starih dinar-
jev in s tem prihrankom hkrati tudi pokrila strošek, kolikor stane ta
naprava.

Direktor Elektro Gorenjska Drago Štefe je s tem v zvezi na razgo-
voru s predstavniki Iskre in gorenjskih delovnih organizacij rekel:

»Z vgraditvijo teh Iskrinih naprav za nadzor konice bi gorenjsko
gospodarstvo toliko prihranilo, da bi lahko še nekaj let zdržali ob seda-
njih dobavah električne energije.«

A. Žalar

15 LET

BLAGOVNICA FUŽINAR JESENICE

na NOVOLETNEM SEJMU v Kranju
9.—19. 12. 1983

PRODAJA ZAMRZOVALNIH OMAR
IN SKRINJ GORENJE
ZA DINARJE DEVIZNEGA IZVORA

- bela tehnika
- akustika
- ogrevalna tehnika

PRALNI STROJI
GORENJE

— takojšnja dobava

SREČNO '84

kovinotehna